

41540/B

F. xi

18/p

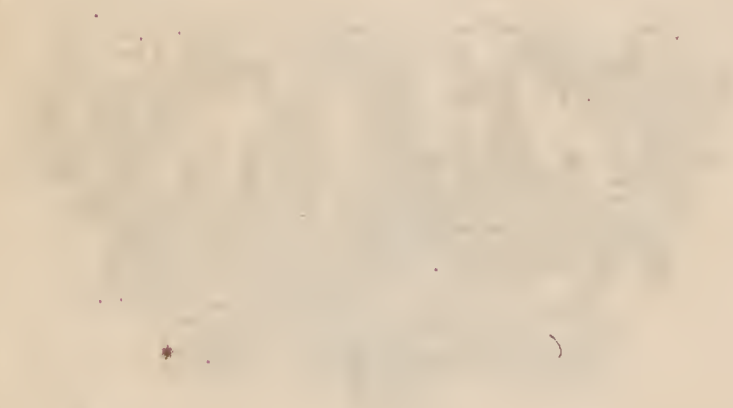
Northampton, Den Haag
750
22 August

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
PRESS

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

48418

JOSEPHI JACOBI PLENCK,

Chirurgiæ Doctoris, nec non Chirurgiæ, Anatomes at-
que Artis obstetriciæ Professoris Cæsareo-regii, publici
ac ordinarii in Cæsareo-regia Universitate
Tirnaviensi.

DOCTRINA

DE

MORBIS

OCULORUM.

V I E N N Æ,
APUD RUDOLPHUM GRÆFFER.

1 7 7 7.

12

La partie de l'oeil, quoique bornée, présente une riche moisson, pour occuper long-temps nombre d'observateurs.

Janin.

ILLUSTRISSIMO

A C

MAGNIFICO VIRO

A N T O N I O

LIB. BARONI

DE S T Ö R C K

AUGUSTISS. IMPERATORIS ET IM-
PERATRICIS A CONSILIIS,

ARCHIATRORUM COMITI,

STUDII MEDICI PRÆSIDI AC DIRECTORI PERPETUO,

PER UNIVERS. AUSTR. PROVINCIAS

PROTO - MEDICO,

NOSOCOMII CIVICI PAZMANIANI

P H Y S I C O.

SOCIET. BOTAN. FLORENT. ACAD. SCIENT. SIEN. ACAD.

PRINCIP. HASS. INSTIT. BONON. ET ACAD. NATURÆ

CURIOS. DEGLI AGIATI DI ROVOREDO

MEMBRO &c. &c.

I N

GRATITUDINIS MONUMENTUM

O B

CHIRURGIAM OCULARIAM

peculiari sparta ornatam.

Hasce qualescumque lineas

sacrās vult

AUCTOR.

UNIVERSITY OF
MAGNIFICENT VINDO
A N T O N I O
L. R. BROWN

LE STORCK

NEW YORK

AT CHATELAIN'S

NEW YORK

NEW YORK

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

NEW YORK

P R Æ F A T I O .

Quamvis inter sensuum organa oculo præstantius, magisque necessarium sit nullum, nescio tamen quo tristissimo fato hæc chirurgiæ pars, quæ divini hujus membri ægrotudines complectitur, diu adeo manibus empyricorum tradita, relictaque fuerit. Inde promanat ratio cur etiam morborum ocularium doctrina progressum habuerit adeo tardum ac exiguum, ut vix non omnem nostri sæculi Scriptoribus debeamus. Priori enim ævo, quamprimum quis cataractæ depositionem, occæcando quamvis ægrotos, perficere novit, semet jam medicum ocularium evasisse, sibi aliisque vana ostentatione suadebat, ac nullis non oculorum morbis mederi posse, gloriabatur.

Sicque cum corporis nostri nobilissimo instrumento ludebatur, donec summi in arte viri & huic doctrinæ suam operam consecrarent, græcorum, arabumque de hac scientia notitiam perscrutarent, soli-

dissima optices theoremata adhiberent, ipsique salutiferas huic organo manus applicarent. Inter hos clarissimos viros primi exstiterere *Bartisch, Saint-Yves, Mauchart, Boerhaave, Petit, Daviel, Sauvages, Gerin, Gendron, Hellman, Odhelius* &c. plurimum tamen chirurgia ocularia industriæ Celeber. *Fanini, Richteri, & Potii* debet.

Nec erubesco quin gratus fatear me horum maximorum virorum vestigia pressisse, illorumque medellas proposuisse, omissis curationibus invalidis, obsoletis, dubiis, periculosis; hæc enim commentariis transcribo.

Sufficit interim mihi si insignem hujus doctrinæ ambitum, ingentemque morborum oculos infestantium numerum, quorum hicce libellus 118 expendit, in naturalem redegerim ordinem, quo authorum, in diversa abeuntium, opiniones, curationesque proponi, rimarique commode possint.

I N D E X

MORBORUM OCULARIUM.

MORBI SUPERCILIORUM.

13.

- M**adarosis, *der Augenbraumausfall.*
 Phthyrasis, *die Augenbraumlausucht.*
 Vulnera superciliorum, *die Wunden der Augenbraume.*

MORBI CILIORUM.

15.

- Trichiasis, *die Einwärtskehrung der Augenliederhaare.*
 Distichiasis, *die doppelte Reihe der Augenliederhaare.*

MORBI PALPEBRARUM.

17.

- Anchyloblepharon, *die Zusammenwachsung der Augenlieder.*
 Symblepharon, *die Anwachsung der Augenlieder.*
 Blepharophthalmia, *die Augenliedentzündung.*
 Oedema palpebrarum, *die Wassergeschwulst der Augenlieder.*
 Emphysema palpebrarum, *die Luftgeschwulst der Augenlieder.*
 Ecchymoma, *die Blutunterlaufung der Augenlieder.*
 Atheroma, *die Breygeschwulst der Augenlieder.*
 Sarcoma palpebrarum, *das Fleischgewächs der Augenlieder.*

- 8 ❁ ❁ ❁
- Schirrhus palpebrarum, die Verhärtungsgeschwulst der Augenlieder.
- Carcinoma palpebrarum, der Krebs der Augenlieder.
- Carbunculus palpebrarum, der Karbunkel der Augenlieder.
- Hordeolum, das Gerstenkorn.
- Chalazion, das Hagelkorn.
- Hydatis, die Wasserblase der Augenlieder.
- Milium, das Hiersenkorn.
- Morum palpebrarum, die Maulbeer.
- Verrucæ palpebrarum, die Warzen der Augenlieder.
- Trachoma, die Augenlidrauhigkeit.
- Blepharoptosis, der Augenliedvorfall.
- Lagophthalmus, das Haasenaug.
- Ectropium, die Auswärtskehrung des Augenlieds.
- Entropium, die Einwärtskehrung des Augenlieds.
- Pterophthalmia, die Augenliederflechte.
- Rubor marginum palpebrarum, die Röthe der Augenliederränfte.
- Tylosis, die Augenliederkalosität.
- Vulnera palpebrarum, die Wunden der Augenlieder.
- Fistulæ palpebrarum, die Fisteln der Augenlieder.
- Coloboma, der Augenliedspalt.
- Nictitatio, das Blinzen der Augenlieder.
- Spasmus palpebrarum, der Krampf der Augenlieder.
- Pruritus palpebrarum, das Jucken der Augenlieder.

❁ ❁ ❁ 2

**MORBI VIARUM LACRU-
MALIUM. 47.**

Scherōma, die Trockenheit der Augen.

Epiphora, der Thränenflus.

Lippitudo, das Eitertriefen der Augenlieder.

Hydrops facci lacrumalis, die Wasserfucht des Thränenfacks.

Anchylops, die Augewinkelgeschwulst.

Ægyilops, das Augewinkelgeschwür.

Fistula lacrumalis, die Thränenfistel.

Encanthis, die Thränenkarunkelauswachsung.

Rhyas, das Schwinden der Thränenkarunkel.

Peribrosis, die Augewinkelzerfressung.

Lemositas, die Augewinkelunreinigkeit.

Lacrumatio sanguinea, das Blutweinen.

**MORBI MEMBRANÆ CONJUN-
CTIVÆ. 70.**

Ophthalmia, die Augenentzündung.

Ophthalmodinia, der Augenschmerz.

Varicositas conjunctivæ, die Kropfadern der Augen.

Ecchymosis, die Blutunterlauffung.

Pustula, die Eiterblattern.

Phlyctæna, die Wasserblattern.

Papula, die Knoten.

Carunculæ, die Fleischwarzen.

Carbunculus, der Karbunkel.

Ulcus, das Geschwür der weissen Augenhaut.

Aliena oculis illapsa, fremde Körper im Auge.

MORBI CORNEÆ. 90.

Obscuratio corneæ, die Verdunklung der Hornhaut.

Maculæ, die Flecke.

Pterygium, das Augenfell.

Staphyloma, das Staphylom.

Onyx, das Hornhautapostem.

Ulceræ corneæ, die Geschwüre der Hornhaut.

Fistulæ corneæ, die Fisteln der Hornhaut.

Vulnus corneæ, die Wunde der Hornhaut.

Rhytidosis, das Zusammenfallen der Hornhaut.

Pustulæ, die Eiterblattern.

Phlyctenæ, die Wasserblattern.

Carunculæ, die Fleischwarzen der Hornhaut.

MORBI BULBI. 108.

Atrophia bulbi, der Schwund des Augapfels.

Exophthalmia, das Ochsenaug.

Ophthalmoptosis, der Vorfall des Augapfels.

Carcinoma bulbi, der Krebs des Augapfels.

Tetanus bulbi, der Augapfelkrampf.

Nystagmus bulbi, die Augapfelzuckung.

Vulnus bulbi, die Wunde des Augapfels.

Defectus oculi, der Abgang des Auges.

Oculus supernumerarius, das überzahlige Aug.

MOR-

MORBI IRIDIS. 118.

- Mydriasis, *die Augensterneverweiterung.*
 Myosis, *die Augensterneverengerung.*
 Synizesis, *die Augensterneverwachsung.*
 Synechia, *die Regenbogenanwachsung.*
 Ptoſis iridis, *der Regenbogenvorfall.*
 Vulnus iridis, *der Spalt des Regenbogens.*
 Deformitas pupillæ, *die Ungestalttheit des Augensterns.*
 Pupilla præternaturalis, *der widernatürliche Augenstern.*
 Hippius, *die Zuckung des Augensterns.*
 Immobilitas pupillæ, *die Unbeweglichkeit des Augensterns.*

MORBI HUMORIS AQUEI. 130.

- Hydrophthalmia, *die Augengewässersucht.*
 Hypopyum, *das Eiteraug.*
 Hypoæma, *das Blutaug.*
 Hypogala, *das Milchaug.*
 Turbiditas humoris aquei, *die Verdunklung der wässerichten Feuchtigkeit.*
 Effluvium humoris aquei, *der Ausflus der wässerichten Feuchtigkeit.*

MORBI LENTIS CRYSTALLINÆ. 139

- Cataracta, *der graue Staar.*
 Prolapsus lentis crystallinæ, *der Vorfall der Krystalllinse.*

MOR-

MORBI HUMORIS VITREI. 170

Glaucoma, die Verdunklung der gläsernen Feuchtigkeit.

Synchysis, die Auflösung der gläsernen Feuchtigkeit.

Prolapsus humoris vitrei, der Vorfall der gläsernen Feuchtigkeit.

MORBI RETINÆ seu VISVS. 173.

Photophobia, die Lichtscheue.

Amaurosis, der schwarze Star.

Amblyopia, das schwache Gesicht.

Nyctalopia, die Tagblindheit.

Emeralopia, die Nachtblindheit.

Myopia, die Kurzsichtigkeit.

Presbyopia, die Weitsichtigkeit.

Hemiopia, das Halbsehen.

Myodesopsia, das Mückensehen.

Visus reticularis, das Netzsehen.

Visus nebulosus, das Nebelsehen.

Metamorphopsia, das Ungestaltsehen.

Crupsia, das Farbensehen.

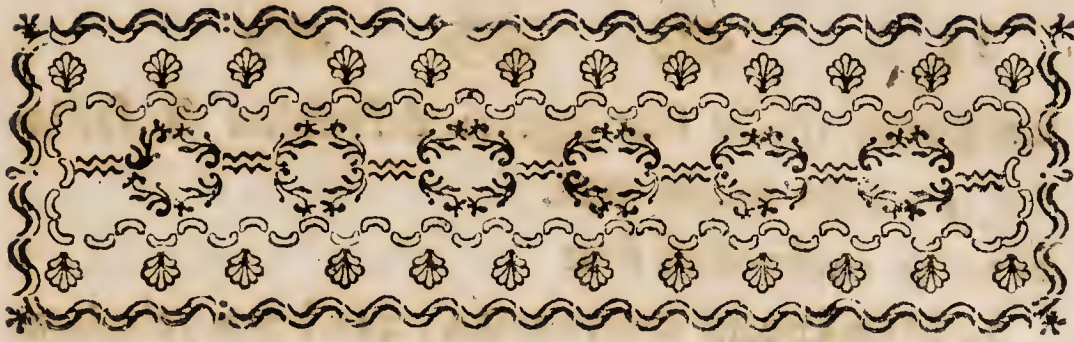
Photopsia, das Lichtsehen.

Strabismus, das Schielen.

Luscitas, das schiefe Sehen.

Diplopia, das Doppeltsehen.

DE MORBIS OCULORUM GENERATIM.

Morbi, qui oculos infestant, in *communes* atque in *proprios* dividi solent.

COMMUNES dicuntur, qui in pluribus nostri corporis partibus eodem modo ut in oculis observantur.

PROPRII sunt, qui solis in oculis inveniuntur, & a morbis communibus sua indole differunt.

Consultissimum esse duco, si singulæ partis morbos, tum communes tum proprios, ordine anatomico, quo partes oculi locantur, consideremus.

MORBI SUPERCILIORUM

MADAROSIS.

Est superciliarum & ciliorum defluvium vel defectus. A)

EF-

A) Vox est græca a *μαδάρως glaber*. dicitur etiam *Prilosis* a *πτερός calvus*. Aliis hic morbus vocatur *Milphosis*.

EFFECTUS morbi sunt ingrata deformitas & fortioris lucis intolerantia.

SPECIES madaroseos sunt

1. **MADAROSIS SPONTANEA**, quæ lepræ, elephantiasis, atque luis veneræ inveteratæ symptoma est. Hæc madarosis censetur *incurabilis* ob bulbos pilorum acrimonia destructos.
2. **MADAROSIS A RASURA SUPERCILIORUM**. In hac specie supercilia iterum intra duos annos renascuntur. A)
3. **MADAROSIS AB EVULSIONE CILIORUM**, ut in trichiasi contingit. Etiam cilia evulsa at rigidiora recrescunt.

PHTHIRIASIS SUPERCILIORUM.

Est pediculorum latorum in superciliis & tarsis ciliarum nidulatio. B)

Hoc vitium est infantibus familiare, atque plerumque immunditiei debetur.

CURATUR unguento mercuriali, quod locis obsessis aliquoties illiniri debet. Laudatur etiam oleum spicæ.

VUL.

A) *Illustr.* HALLERI *Physiolog.* T. V. p. 38.

B) *Illustr.* SAUVAGES *Nosologia methodica edit.* in 4. T. II. p. 603. in phthyriasi interna totius corporis, pediculi ipsi ex oculis proveniebant.

VULNERA SUPERCILIORUM.

Vulnera supercilio illata, quandoque gravia inducunt symptomata. A)

SPECIES sunt

1. VULNUS SIMPLEX, ubi sola integumenta læsa sunt. Hæc vulnera blepharoptosim causant, si palpebra superior a curatione longior manet, & lagophthalmum, si a cicatrice nimis arcta brevior evadit. Hinc ne hæc mala oriantur vulnus tale est legitime uniendum & consolidandum.
2. VULNUS COMPLICATUM CUM LÆSIONE NERVI FRONTALIS, qui a foramine superciliari egreditur. Hæc læsio amaurosim infert, quæ ut plurimum sub vulneris sanatione primum oritur. V. *Amaurosis a vulnere supercilii.*

MORBI CILIORUM.

TRICHIASIS.

Est directio ciliorum versus oculi bulbum. B)

Ra-

A) PLATNER *Prolapsio de vulneribus superciliis illatis.* Opusc. T. 2. & GENGA *anatomia chirurgica* p. 239.

B) Dicitur etiam *trichosis* a *ἄριστος pilus*. V. CORTUM *Diss. de trichosi*, & HEISTERI *Diss. de trichiasi oculorum.*

Rarissime in superiori, ut plurimum in inferiori tarso palpebrarum hoc vitium deprehenditur.

CAUSA hujus mali est quandoque nativa, quandoque callositas aut cicatrix ciliis directionem dat iniquam.

EFFECTUS hujus morbi sunt conjunctivæ atque corneæ perpetua sub omni noctitatione irritatio, inde immanis dolor, inflammatio oculi, ulcera, maculæ, opacitas corneæ, quandoque cæcitas.

SPECIES trichiaseos sunt

1. **TRICHIASIS TOTALIS**, quando cilia omnia introrsum vergunt.
2. **TRICHIASIS PARTIALIS**, si solummodo quædam cilia fasciculi ad instar versus oculi bulbum dirigantur.

Curatio radicalis exigit destructionem bulborum.

Hinc 1. ope peculiaris vossellæ evellantur cilia, sensim ac interpolitis diebus, dein 2. porrus evulsi ciliii vel seta porcina vel mediante tenui penicillo impleatur solutione lapidis infernalis, vel spiritu salis ammoniaci vel solutione pastæ depilatoris A) vel acu candente tangatur.

Frustra refecantur cilia, nam rigidiora recrescunt.

Frustra mediante emplastro cilia palpebræ agglu-

A) PLENCK *Pharmacia chirurgica* p. 248.

glutinantur, nam ablato emplastro brevi iterum in vitiosum situm redeunt.

3. TRICHIASIS A DISTICHIASI, est rarissima trichiaseos species. V. *Distichiasm.*
4. TRICHIASIS AB ENTROPIO, hæc species symptoma est entropii, frequentissime observatur, & exigit curationem introversi tarsi palpebralis. V. *Entropium.*

DISTICHIASIS.

Est duplicata series ciliorum, quarum una extrorsum, altera introrsum versus oculi bulbum crescit.

CAUSA proxima est vitium primæ conformationis, qua vitiosus numerus & situs bulborum oritur. *Effectus* sunt ut in trichiasi.

CURATIO rarissimi hujus morbi exigit ut interna series ciliorum extirpetur evulsione & erosione ut in *trichiasi* suasimus.

MORBI PALPEBRARUM.

ANCHYLOBLEPHARUM.

Est palpebrarum in suis tarsis concretio. A)

B

Hæc

A) Ab ἀγκύλη concretio & βλεφάρων, palpebra.

Hæc concretio vel *totalis*, si integra palpebrarum commissura, vel *partialis* vocatur, quando solum pars quædam hujus commissuræ concreta est.

SPECIES hujus mali sunt

1. **ANCHYLOBLEPHARUM CONGENITUM**, quod in infantibus recens natis observatur. Tarsi palpebrarum in hac specie utplurimum in solo angulo externo ad dimidium commissuræ coherent.

CURATIO anchyloblephari exigit discissionem marginum palpebrarum, hæc facillime, palpebris diductis, ope cultelli cum cuspidate capitato peragitur.

2. **ANCHYLOBLEPHARUM ADVENTITIUM**, quod a prægressa inflammatione, amblyopia, vel erosionem marginum palpebrarum oritur.

Dissectio in anchyloblepharo *totali* cum cultello acuto incipitur, & dein cum cultello capitato juxta commissuram palpebralem continuatur. Vulnus vino tepido exsiccetur.

3. **ANCHYLOBLEPHARUM SPURIUM**. Est apprensio palpebrarum concretio, in qua margines & cilia palpebrarum spisso glutine puriformi, e glandulis Meibomianis exsudante, tempore somni vel oculis diu clausis firmiter agglutinantur. Est symptoma lippitudinis & variolarum.

CURATIO exigit humectationem concretionis cum lacte tepido & dein curationem lippitudinis.

V. *Lippitudo.*

SYMBLEPHARUM.

Est palpebræ concretio cum oculi bulbo.

Hoc malum potissimum in superiori, rarissime in inferiori palpebra observatur.

CAUSÆ hujus concretionis sunt vitium *malæ conformationis* vel *ulceratio* corneæ, conjunctivæ vel internæ palpebrarum superficiei, aut *scarificatio*, vel *ambustio* oculi, præsertim si oculi diu clausi manent.

1. SYMBLEPHARUM TOTALE, quando tota palpebra bulbo, id est conjunctivæ & corneæ adhæret. Hoc malum nisi recens sit, incurabilem inducit, etiam discissis partibus, cæcitate. Concretus enim corneæ locus, opacus manet.

2. SYMBLEPHARUM PARTIALE, quando solum particula quædam palpebræ cum conjunctivæ vel quod pejus est, cum corneæ cohæret.

CURATIO exigit ut bene protracta palpebra ope cultelli a parte concreta separetur.

Post discissionem ferventur oculi aperti, moveantur sæpius & illiniantur cremore lactis vel linimento ex butyro, & tutia, ne iterum accretio fiat.

BLEPHAROPHTHALMIA.

Est inflammatio palpebrarum.

SPECIES hujus morbi sunt

1. BLEPHAROPHTHALMIA VIOLENTA, quæ contusionem vel vulnus palpebrarum, aut extractionem cataractæ sequitur. *Curatur* fomento ex herbis cephalicis vino infusis.

2. BLEPHAROPHTHALMIA AB ICTU INSECTI, ut vespæ vel apis. *Curatur* aqua frigida, forma fomenti oculo applicata.

3. BLEPHAROPHTHALMIA SPONTANEA, quæ a depositione alicujus acrimoniæ oritur. Committatur erysipellas faciei, hordeolum, lippitudinem & stadium variolarum suppuratorium.

CURATIO exigit purgantia, & alia derivantia ab oculis.

OEDEMA PALPEBRARUM.

Est intumescencia palpebrarum cuti concolor, indolens, mollis, digiti impressi foveam retinens.

CAUSA PROXIMA est roris aquosi congestio in tunica cellulosa palpebrarum.

Hoc malum est ut plurimum symptoma alius morbi.

SPECIES sunt

1. OEDEMA SYMPTOMATICUM, quod anasarcae & cloroseos est symptoma. *Curatur* roborantibus.

2. OEDE-

2, OEDEMA IDIOPATHICUM, quod a causa ipsis in palpebris hærente, ortum est. Cataplasmata emollientia palpebras sæpe oedematosas reddunt. *Curatio* exigit roborantia externa.

EMPHYSEMA PALPEBRARUM.

Est palpebrarum intumescencia ab aere in tellam cellulosam insinuato.

Hoc malum horrendum in modum palpebras inflat ac semper emphysematis universalis, aut physocephali est symptoma.

CURATUR ablata emphysematosi. V. in chirurgia tumores aëreos.

ECCHYMOMA PALPEBRARUM.

Est palpebrarum intumescencia livida, a sanguine in membranam cellulosam effuso.

SPECIES ecchymomatum palpebrarum sunt

1. ECCHYMOMA VIOLENTUM, quod a contusione oculi & palpebrarum nascitur. *Curatur* venæsectione & fomento ex herbis cephalicis vino infusis.

2. ECCHYMOMA CONSECUTIVUM, quod contusionem frontis vel sincipitis non primo sed tertio vel quarto die, a defluente in tella cellulosa cruore, sequitur. *Curatur* ut prior species.

B 3

3. ECCHY-

3. ECCHYMOMA SPONTANEUM, est livor palpebrarum, qui scorbuticos, puellas menstruan-tes aut opilatas, gravidas, atque alios morbos internos committatur. *Curatio* exigit ablationem morbi primarii.

ATHEROMA PALPEBRARUM.

Est tumor cysticus, materiem pultaceam continens, qui in palpebra superiori versus canthum oculi temporalem ut plurimum nasci solet.

Hic tumor est mobilis, indolens, cuti concolor. Quandoque magnitudinem nucis avellanæ, quandoque nucis juglandis habet. Subinde autem palpebram integram in magni farciminis formam distendit.

CURATIO. Incipientis atheromatis resolutio spiritu saponaceo tentari potest, adulto tumori solus culter opitulatur.

Cutis saccum tegens, in plicam elevata transversim discindatur, dein saccus a tella cellulosa totus separetur, & extrahatur, vel saltem magna portio ex eo excindatur, & vulnus suppuratione aliquantum protracta sanetur. A)

SAR.

A) Non semper necessarium est, ut infima cystidis pars excindatur, hæc enim suppuratione consumpta sæpe vel sua sponte exit, vel per ipsam suppurationem con-

SARCOMA PALPEBRARUM.

Est tumor carneus e palpebra excrescens.

SPECIES sunt

- I. SARCOMA PENSILE, quod mediante pedunculo e palpebra pendet. *Curatur* ligatura pedunculi.
2. SARCOMA SESSILE, quod palpebræ lata basi adhæret, *curatur* sola excisione totius tumoris.

SCIRRHUS PALPEBRARUM.

Est tuberculum durum in superiori ut plurimum palpebra.

SPECIES sunt

- I. SCIRRHUS BENIGNUS, qui mobilis, cuti concolor & indolens est. *Curatur* interno usu extracti cicutæ, *externe* emplastrum de cicuta

B 4

ta

consumitur. Pueri 6. annorum, atheromate magno palpebrali laboranti, facta incisione cutis ob pueri nimiam agitationem, solummodo superiorem portionem facci auferre potui, tumor tamen jam a biennio integre curatus manet. Idem mihi successit in atheromate buccæ sinistrae, quod ductui salivali infidebat, qui prohibuit ne inferiorem facci partem excinderem. Tumor tamen jam a decenio perfecte curatus manet, licet nec integram faccum exciderim, nec vulnere causticum imposuerim.

ta cum pulvere belladonæ mixtum applicetur.

2. **SCIRRHUS MALIGNUS**, qui lancinans, & livescens est. Si cicuta nil juvat, sola excisio tumoris prodest, ne tumor in cancrum abeat.

CANCER PALPEBRARUM.

Est tuberculum vel ulcus malignum in palpebra ut plurimum superiori, quod acrimoniam cancrifam continet.

SPECIES teterrimi hujus morbi ut plurimis lathalis sunt

1. **CANCER SCIRRHOSUS**, est tuberculum in palpebra durum, tuberosum, lancinans, frequenter varicibus lividis circumdatum.
2. **CANCER VERRUCOSUS** est verruca lancinans, livida, varicosa.
3. **CANCER NERVEUS**, oritur ex papula lividorubente & lancinante, quæ lente, ut verruca cancrifera in ulcus late serpens, dolens, diversicolor cum margine calloso, lacero & retorto abit.

CURATIO exigit medicamenta specifica, ut cicutam, belladonam, flamulam jovis, succum fedi acris, gentianam.

Si hisce remediis malum non cedat, excindatur tumor, si nulla contraindicatio operationem inutilem declaret.

CAR-

CARBUNCULUS PALPEBRARUM.

Est tuberculum inflammatorium in palpebra, quod intra paucos dies in gangrænam abit.

Hoc malum a *peculiari miasmate* oritur.

CURATIO exigit internum usum corticis peruviani cum aceto camphorato. *Externe* scarificato tumori unguentum de styrace & camphora applicetur, ac desuper fomentum ex aqua vegetominerali & cort. peruv. ponatur.

HORDEOLUM.

Est tuberculum inflammatorium, parvo furunculo simile, in margine palpebrarum. A)

CAUSA PROXIMA est inflammatio glandulæ Meibomianæ.

CAUSÆ REMOTÆ sunt ingesta acria, spirituosæ B) transpiratio suppressa, depositio acrimoniæ venereæ, scrophulosæ.

PROGNOSIS. Est vitium infantibus familiare, raro resolvitur, ut plurimum abit in suppurationem, quandoque sæpius in anno recurrit, & chalazion induratum relinquit.

CURATIO. Incipiens hordeolum quandoque aqua vegetominerali & dato purgante resolvi potest. Si

B 5

vero

A) Græcis vocatur *crithe*.

B) Novi hominem, qui quotiescunque spiritum vini bibit, hordeolo afficitur.

vero resolutio intra 24 horas non efficiatur ;
suppuratio est promovenda , hinc applicetur hor-
deolo frustillum emplastri diachilon simplicis &
cataplasma emolliens.

Hordeolum bene maturum intra digitos leniter
comprimatur , ut pus exeat , remanens duri-
ties , eodem emplastro penitus aufertur.

HORDEOLUM sæpius *recurrens* a saburra primarum
viarum , ab acrimonia venerea vel scrophulosa
est. Hinc interne his causis contraria remedia
præscribantur.

CHALAZION.

Est tuberculum indolens , cuti concolor , mobile , in
margine palpebrarum. A)

SPECIES chalazii sunt

1. **CHALAZION SCIRRHOsum** , quod tuberculum
inæquale & durum est , ut plurimum a male
curato hordeolo oritur. *Curatio*. Resolutio
tentetur emplastro saponato , vel emplastro ci-
cutæ composito , vel aqua vegeto minerali.
Si resolutio non obtineatur , tentetur *suppura-
tio* tumoris emplastro semivesicatorio.

2. **CHALAZION CANCROsum** , est tuberculum tu-
berosum , lancinans , livescens , oritur ab acri-
monia cancrosa , tractetur ut *cancer* palpe-
brarum.

3.

A) Latinis vocatur *grando*.

3. **CHALAZION CYSTICUM**, est tuberculum æquale, molle, indolens, cuti concolor. *Curatio* triplici modo fit.

1. *Resolutione*, hæc spiritu saponato, vel emplastro saponato, aut cicutæ composito, aut unguento basiliconis cum camphora, tentari potest.

2. *Erosione* tumoris mediante particula minima lapidis caustici & dein continuato digestivo acri.

3. *Incisione* tumoris horizontali. Aliquot dies promoveatur suppuratio incisi facci, sic faccus facillime eximi potest. A)

4. **CHALAZION TERREUM**, est tuberculum durissimum, terram continens, sola incisione tumoris noscendum & curandum. B)

HYDATIS PALPEBRARUM.

Est vesicula aliquantum pellucida, aquam continens, margini palpebrarum, ut plurimum solitaria, insidens.

CAUSA PROXIMA est elevatio epidermidis ab humore aquoso.

CURATIO exigit incisionem vesiculæ & exsiccationem, quæ guttula aquæ vitriolatæ, vel extracti saturni fieri potest.

MI-

A) Cel. SCHMUCKER *chirurgische Wahrnehmungen* 1. Tb. S. 568.

B) Dicitur etiam *lithiasis seu lapis palpebralis*.

MILIUM PALPEBRARUM.

Est minimum tuberculum albicans & durum, semini milii magnitudine æquale.

CAUSA PROXIMA est materia atheromatosa sub epidermide collecta.

CURATIO. Cuspide lanceolæ incidatur epidermis, sic mollecula dura albicans exprimi potest.

MORUM PALPEBRARUM.

Est tuberculum rubrolividum, molle, ac indolens, quod morum refert, atque palpebræ, ut plurimum superiori, insidet.

Hoc vitium semper a nativitate est. De curatione V. *nævos* in doctrina de *morbis cutaneis*.

VERRUCÆ PALPEBRARUM.

Sunt verrucæ palpebris vel earum marginibus insidentes.

Huic malo præsertim vetulæ sunt obnoxia. A) Quandoque admodum magnæ evadunt & blepharoptosim, atque in prædispositis cancrum palpebrarum faciunt.

Frequentissimæ SPECIES sunt

I. VERRUCÆ PENSILES, quæ pedunculum habent; auferuntur ligatura vel abscissione.

2. VER-

A) HEISTER *Institut. Chirurgic. P. I. p. 537.*

2. VERRUCÆ SESSILES, quæ lata basi cuti insident. Curantur excisione. V. doctrina de morbis cutaneis.
3. VERRUCÆ CANCROSÆ, quæ dolentia, livida, varicosa sunt; de curatione V. cancer palpebrarum.

TRACHOMA.

Est asperitas in interna palpebrarum superficie. A)
 EFFECTUS sunt ingens ophthalmia & dolor immanis, quotiescunque palpebræ niſtitant, ut de trichiaſi diximus.

SPECIES sunt

1. TRACHOMA SABULOSUM, ut ab illapſo ſabulo, tempore ventoso itinerantibus, in via ſabuloſa contingit. Præcavetur larva cum oculis vitreis, curatur elutione oculorum cum aqua vegetominerali.
2. TRACHOMA CARUNCULOSUM, quod a carunculis, ſeu minimis verrucis carneis in interna palpebræ ſuperficie enatis, oritur. Curatur carunculis forſice abſciſſis. B)

3. TRA-

A) Trachoma derivatur a τραχύνω *aspero*.

B) Hæc ſpecies trachomatis vocatur etiam *morum palpebræ internæ*, quia interna palpebræ ſuperficies mori adinſtar tuberculosa, & lividorubra evadit, Aliis hæc carunculæ *pladarotes* dicuntur.

3. TRACHOMA HERPETICUM , quod a pustulis duris in interna palpebrarum superficie enatis, excitatur. A) *Curatur* unguento cum mercurio præcipitato rubro. *Interne* sublimatus corrosivus vel sulphur auratum antimonii cum mercurio dulci B) detur.

BLEPHAROPTOSIS.

Est prolapsus palpebræ superioris , adeo ut corneam tegat , & æger oculum penitus aperire dormientis adinstar nequeat.

EFFECTUS est vitium deforme , intuitui nocens & luscitatem etiam sanato morbo relinuens.

SPECIES hujus morbi sunt

- I. BLEPHAROPTOSIS AB ATONIA seu RELAXATIONE MUSCULI LEVATORIS PALPEBRÆ SUPERIORIS, c) causæ sunt chlorosis, omnis debilitas totius corporis, longa quies palpebrarum ab oculo diu deligato, cataplasmata emollientia. *Curatur* fomento ex aqua frigida. *Interne* detur cortex cum valeriana & marte.

2. BLE-

A) Hic affectus etiam *sycofis* seu *palpebra ficosa* dicitur, quia interna palpebræ superficies ficus discissi adinstar granulosa evadit.

B) PLENCK, *Lehre von den Hautkrankheiten* p. 106.

C) Vocatur etiam *ptosis* seu *prolapsus palpebræ superioris*, & græcis quibusdam *Atoniatonblepharon*.

2) BLEPHAROPTOSIS PARALITICA seu A PARALYSI MUSCULI LEVATORIS. Ut plurimum simul amaurosis adest, atque paralyfis genæ ejusdem lateris, linguæ & maxillæ vel symptoma est apoplexiæ, paraplegiæ. Oritur quandoque a suppressione menstruorum, hæmorrhoidum aut contusione supercilii. *Curatio* exigit antiparalytica & curationem morbi primarii, tentetur ergo *interne* arnica, *externe* aqua frigida, embroche, vinum roborans JANINI, electricitas applicetur. Fricetur supercilium cum liquore anodyno minerali & tinctura succini aut oleo fœniculi.

3. BLEPHAROPTOSIS SPASMODICA seu A CONTRACTIONE SPASMODICA MUSCULI ORBICULARIS PALPEBRARUM. Hæc species subito aggreditur & remittit, est hypochondriacis, hysteriis & verminosis familiaris; etiam a sola saburra ventriculi quandoque oritur.

Curatur purgante, & dein datis nervinis aut antispasmodicis. V. *Spasmus palpebrarum*.

4. BLEPHAROPTOSIS A TUMORE PALPEBRAM SUO PONDERE DETRAHENTE, atheroma, lipoma, Scirrhus palpebræ superioris huc refertur. *Curatio* exigit excisionem tumoris.

5. BLEPHAROPTOSIS AB INTUMESCENTIA TOTIUS PALPEBRÆ SUPERIORIS. Inflammatio, oedema, emphysema, ecchymoma palpebræ
huc

huc pertinet. *Curatio* exigit purgantia & externe fomenta discutientia.

6. BLEPHAROPTOSIS A PROLONGATIONE CUTIS PALPEBRALIS. Hæc prolongatio quandoque vitium connatum est; quandoque vulnus transversale palpebræ, male sanatum, sequitur. Sæpe autem causa ejus latet.

Distinguitur ab atonia muscoli levatoris, quod hic cute palpebræ in plicam digitis elevata, illico se contrahat, in atonia autem musculus etiam elevata cute relaxatus manet.

Curatio paliativa. Cutis palpebræ per emplastrum tenax ad frontem elevata firmetur.

Curatio radicalis exigit, ut cutis palpebræ in transversalem elevetur plicam, hæc plica cultro transversim abscindatur, demum vulnus cutis emplastro adhæsivo bene uniatur, & sic sanetur. A)

7. BLEPHAROPTOSIS A VULNERE MUSCULI LEVATORES PALPEBRÆ, vel FRONTALIS transversim dissecto, *curatur* futura vulneris.

8. BLEPHAROPTOSIS PERIODICA, quæ certo tempore redit. *Curatur* purgantibus, roborantibus, & cortice peruviano. B)

LA-

A) *Instrumentum* BARTISCHIANUM pro hac operatione inventum a Cel. RUYSCHIO & HEISTERO emendatum non est necessarium, est incommodum & palpebras nimium contundit.

B) Cel. CAUTVEL blepharoptosim qualibet nocte cum
epi-

LAGOPHTHALMUS.

Est impotentia palpebras penitus claudendi. A)

EFFECTUS. Cornea ab illabente pulvere exsiccat & paullatim obscura evadit.

SPECIES hujus morbi sunt

1. LAGOPHTHALMUS SPASMODICUS seu a spasmo musculi levatoris palpebræ superioris. Hæc species in hystericis, hypochondriacis, verminosis, morbis convulsivis, & quandoque in febribus acutis observatur. *Curatio* exigit antispasmodica & curationem morbi primarii, *externe* cataplasma emolliens ac anodynum convenit.
2. LAGOPHTHALMUS PARALYTICUS seu a paralyssi musculi orbicularis palpebrarum, qui antagonista musculi levatoris est, hinc levator perpetuo se contrahit. *Curatur* antiparalyticis, arnica.
3. LAGOPHTHALMUS AB ATONIA MUSCULI ORBICULARIS PALPEBRARUM. Hæc species in senibus & hominibus jejuniis, vigiliis, morbo, inanitione valde debilitatis, observatur.

C

Cu-

epiphora mucosa recurrentem refert, quam aquæ bellucanæ, nuchæ affusæ, sanarunt. *Philos. Transact.* 1738. n. 449.

A) A λαγώς lepus & ὀφθαλμὸς oculus, hinc latinis *oculus leporinus* vocatur, quia lepores apertis oculis dormire creduntur.

Curatio interna exigit roborantia & nutrientia.

Ea terne ut in lagophthalmo paralytico oleum fœniculi, balneum oculi frigidum, vinum roborans convenit.

4. LAGOPHTHALMUS A FISSURA PALPEBRÆ LONGITUDINALI, qua musculus orbicularis divisus est. Hæc divisio vel a vulnere, vel a colobomate originem habet, exigit *curationem fissuræ*. V. *vulnera palpebrarum & coloboma*.
5. LAGOPHTHALMUS AB EXOPHTHALMIA, quæ palpebras diducit. Huc etiam referri potest *magna encanthis*. *Curatio* exigit ablationem morbi primarii.
6. LAGOPHTHALMUS A TUMORE INTER ORBITAM & MUSCULUM LEVATOREM PALPEBRÆ. Talis tumor sua pressione muscolum irritat, & abbreviat. Noscitur tactu, & *curatio* exigit excisionem.
7. LAGOPHTHALMUS A CONTRACTILITATE MUSCULI LEVATORIS PALPEBRÆ. Sic infantes, in cunis cum vertice versus fenestras locati, ex mala consuetudine sursum, ut lucem videant, intuendi, adeo muscolum levatorem contractilitate afficiunt, ut lagophthalmi evadant.

Curatio exigit ut versus lucem locentur, & ut emplastris tenacibus palpebra superior versus
genam

genam agglutinata, per aliquot septimanas deorsum trahatur.

8. LAGOPHTHALMUS A CICATRICE, quam vulnus, ulcus vel ambustio in palpebris, gena vel fronte relinquit, & quæ cutem palpebræ valde contrahit. Si emollientia & emplastra detrahentia ad curationem non sufficiant, instituaturs mox dicenda operatio.

9. LAGOPHTHALMUS A NATIVA BREVITATE CUTIS PALPEBRARUM. Sedes brevitatis semper in sola cute, nunquam in musculo levatore esse solet. *Curatio* exigit ut cutis elongetur; si hæc *elongatio* per cataplasmata & unguenta emollientia, atque simul applicatis emplastris tenacibus, ut mox diximus genæ & palpebræ superiori abbreviatæ affixis, non possibilis est, tunc *operatio* institui debet.

Fiat nempe incisio transversalis per totam palpebram superiorem, & quidem in loco ubi palpebra plicam transversalem format.

2. Dein labium vulneris superius per emplastrum tenax ad frontem, labium autem vulneris inferius per aliud emplastrum ad genas, quantum fieri potest, detrahatur & agglutinetur.

3. Si prolongatio cutis nondum sufficiat statim secundum infligatur vulnus transversale in palpebra, & etiam emplastro deorsum glutinetur ad genam.

C 2

4. Sic

4. Sic vulnus cum lata cicatrice consolidetur.

10. LAGOPHTHALMUS PARTIALIS. Quandoque cutis palpebræ non in tota palpebra, sed solummodo in externa vel interna palpebræ commissura nimis brevis est. Id etiam vel a vitio connato, vel a cicatrice oritur. In hac specie *incisio transversalis* non in tota palpebra, sed in solo loco abbreviato instituitur.

ECTROPIUM.

Est palpebræ ut plurimum inferioris extraversio, qua interna harum superficies adeo extrorsum agitur, ut hæc sub forma carnis rubræ in conspectum prodeat. A)

Vitium hoc ut plurimum in inferiori palpebra, rarissime in superiori deprehenditur, & rarissime utrumque oculum afficit.

EFFECTUS ectropii sunt fæda deformitas, ac si caro rubra ex oculo promineret, perpetua lacrumatio, bulbi sordities & non raro inflammatio, demum callosa degeneratio carnis rubræ.

CAUSA PROXIMA est nimia cutis, palpebram formantis, brevitās.

SPE-

A) Derivatur ab ἐκτρέπω *evertō*. Gallis dicitur *Renversement*. V. KECK diss. de ectropio in *Collect. Halleriana* T. I.

SPECIES ectropii sunt

I. ECTROPIUM AB INTUMESCENTIA MEMBRANÆ INTERNÆ PALPEBRALIS, quæ in scrophulosis, veneris, catarrhosis, & ophthalmia humida diu laborantibus observatur.

Curatur medicamentis internis specificis, prout varia est acrimonia.

Externe I. applicentur *adstringentia* ut aqua frigida, vel vitriolata, vel aluminosa.

2. *Caustica* ut solutio lapidis infernalis vel butyrum antimonii, quo ope penicilli tumor illiniri debet.

3. *Scarificetur* intumescencia & altero die applicetur unguentum ophthalmicum cum præcipitato rubro, ut intumescencia per supurationem consumatur.

4. Si hæc medicamenta nil juvent, tunc optimum est, ut membrana tumida volsella in plicam transversalem elevetur, & cunctello transversim excindatur.

Facta operatione linteolum liquore vegetominali madidum intra palpebram & bulbum oculi ponatur, ne hæ partes concrecant. Palpebræ autem linteolum & fascia per aliquot dies applicetur.

2. ECTROPIUM A CICATRICE vel in PALPEBRA INFERIORI vel in GENA. Hinc vulnera, ulcera, & ambustionem harum partium sequitur.

tar. Si malum leve est, emolliatur unguento de althea cutis palpebræ & ope emplastri diachilon ad oculum apprimatur, si vero hæc methodus non succedit, fiat excisio membranæ internæ.

3. **ECTROPIUM A NATIVA BREVITATE CUTIS EXTERNAM SUPERFICIEM PALPEBRÆ FORMANTIS.** In hac specie membrana interna palpebræ nimis longa est & tumida. Hinc si per adstringentia contrahi nequeat, optimum est, ut pars hujus membranæ transversim excindatur.

Incisio cutis externæ & vulneris diductio ope emplastrorum adhæsivorum fere semper incassum tentatur. A)

4. **ECTROPIUM A VULNERE VEL ULCERE COMMISSURÆ INTERNÆ PALPEBRARUM.** Sub actione musculi orbicularis dilatatur vulnus & interna membrana evertitur, hæc species *ectropium partiæle* dici potest. Idem etiam observatur si *coloboma* vel *fissura* in medietate palpebræ inferioris est.

Curatio hujus speciei exigit curationem vulneris, ulceris vel colobomatis, quos morbos vide in suis locis.

5. Ec-

A) *Memoires de l'Acad. de Chirurgie de Paris T. V.*

5. ECTROPIUM AB ATONIA MUSCULI ORBICULARIS PALPEBRARUM. Quod vitium sæpe in senibus, vetulis & ophthalmia humida diu laborantibus observatur. *Curatur* roborantibus internis ut cortice & valeriana, *externe* aqua frigida & alia roborantia adhibeantur. At in *senibus* curatio vix possibilis est.
6. ECTROPIUM A SARCOMATE IN INTERNA SUPERFICIE PALPEBRÆ, quod sæpe ex ulceribus huus internæ membranæ excrescit. *Curatio* exigit excisionem sarcomatis & exsiccationem ulceris.
7. ECTROPIUM AB ATHEROMATE IN PALPEBRÆ SUPERFICIE INTERNA, quod tactu noscitur. *Curatio* exigit excisionem tumoris.
8. ECTROPIUM AB EXOPHTHALMIA, vel EN-CANTHIDE, quæ palpebram inferiorem extorsum & deorsum premit. *Curatur* ablatione morbi primarii.
9. ECTROPIUM SIMULATUM, vidi puerum, quî digitis omnes quartuor palpebras sibi invertibat.

ENTROPIUM.

Est palpebræ intraversio, qua tarsi palpebrarum cum ciliis versus oculi bulbum introvertuntur.

EFFECTUS huus mali sunt deformitas, trichiasis atque pessima ophthalmia. V. *Trichiasis*.

SPECIES sunt

1. ENTROPIUM A CONTRACTIONE MEMBRANÆ INTERNÆ PALPEBRARUM, qua hæc nimis brevis evadit & tarsum invertit.

Curatio exigit ut cilia evellantur & ophthalmia sopiatur, dein externa cutis palpebræ transversim dissectetur, vel portio quædam cutis transversim excindatur; ac vulnus per emplastrum illico uniatur & sanetur. A)

2. ENTROPIUM A CICCATRICE membranæ internæ palpebrarum, quæ ulcera curata sequitur. *Curatur* priori methodo.

3. ENTROPIUM A TUMORE PALPEBRALI, qui tarsum cum ciliis introrsum premit. *Curatio* exigit extirpationem tumoris.

PSOROPHTHALMIA.

Est scabies palpebras, earumque margines *obsidens*.

CAUSA PROXIMA est depositio acrimoniæ variæ ad glandulas palpebrarum.

SPECIES psorophthalmiæ sunt.

1. PSOROPHTHALMIA CRUSTOSA, quæ crustas siccas vel humidias in marginibus palpebrarum format. *Curatur* lacte camphorato forma fomenti oculo applicato. *Interne* dentur purgantia & purificantia.

2. Pso-

A) Cel. AGREL plura entropia sic sanavit. V. ejus *Bemerkungen*.

2. PSOROPHTHALMIA HERPETICA , quæ papulas parvas admodum prurientes & in squammas abeuntes exhibet. *Curatur* aquæ vegetominerali camphorata , sulphurea, mercuriali. A)

RUBOR MARGINUM PALPEBRALIUM.

Est rubor & intumescencia marginum palpebrali-um.

CAUSA PROXIMA est inflammatio chronica perichondrii , quod tarfos palpebrarum investit.

SPECIES sunt

1. RUBOR ACRIMONIOSUS. Omnes fere acrimoniae , præsertim cancrofa B) ruborem marginum palpebrali-um inducunt. *Curatio* exigit interna remedia specifica. *Externe* , aqua vegetomineralis , vel aqua frigida applicetur.

2. RUBOR A LIPPITUDINE. In hac specie limbus

C 5

pal-

A) JANIN *Abhandl. und Beobachtungen über das Auge.*
S. 393.

B) Cel. SCHMUKER amputationem mammæ vel alius partis cancrofæ , si margines palpebrarum jam constanter rubeant , merito dissuadet , rubor enim marginum palpebrali-um indicat virus cancrosum per universum corpus jam dispersum , adeoque amputatione incurabilem esse morbum. V. SCHMUKER *chirurgische Wahrnehmungen.*

T. 2.

palpebrarum valde tumidus est, ac mucosiformi oblinitus. V. *Lippitudo*.

3. RUBOR SYMPTOMATICUS, qui hordeolum, blepharophthalmiam & alios morbos palpebrarum committatur. *Curatio* exigit ablationem morbi primarii.
4. RUBOR SENILIS, qui ab atonia palpebrarum oritur. Est incurabilis si aqua frigida non curetur.

TYLOSIS.

Est marginum palpebrarum callosa vel indurata crassities.

CAUSA PROXIMA est infarctus ab humore spisso & glutinoso in glandulis & cellulis marginum palpebrarum stagnante.

SPECIES sunt

1. TYLOSIS CALLOSA, quæ a sicco, inspissato margine palpebrali provenit. *Curatur* cataplasmate ex lacte, foliis cicutæ, camphora & semine lini. *Interne* detur extractum cicutæ, & camphora cum mercurio dulci.
2. TYLOSIS INDURATA, quæ a glandulis meibomianis in toto fere limbo induratis, oritur. Hoc vitium quandoque in scrophulosis & venereis deprehenditur. *Curatur* balsamo ophthalmico mercuriali.

VULNERA PALPEBRARUM.

Sunt solutiones cruentæ palpebrarum.

SPECIES esse possunt

1. VULNUS NON PENETRANS, quo solummodo cutis palpebræ transversim, vel longitudinaliter dividitur. *Curatio* exigit ut tale vulnus sine suppuratione excitata emplastro anglicano uniatur. Ne palpebra per suppurationem longior vel brevior fiat, & plepharoptosim aut lagophthalmum relinquat.
2. VULNUS PENETRANS LONGITUDINALE, quo tota palpebræ crassities dividitur. Emplastro anglicano unitum vulnus, subinde ad tarsum usque solummodo concrescit. A) *V. Colombona.*
3. VULNUS ABCINDENS PALPEBRAM. Tale vulnus corneam & totum bulbum obscurationi exponit & visum tollit.
4. VULNUS COMMISSURÆ INTERNÆ PALPEBRARUM, ectropium palpebræ facit, curatur emplastro uniente.

FISTULA PALPEBRARUM.

Est ulcus angustum & sinuosum in palpebra.

SPECIES sunt

1. FISTULA PALPEBRARUM SIMPLEX, quæ in
pal-

A) Cartilago dissecta neque augetur, neque coalescit, dicit HIPPOCRATES.

palpebræ substantiam penetrat. *Curatur* ut fistula in alio loco.

2. FISTULA PALPEBRARUM IN SACCUM LACRUMALEM PENETRANS, quæ a sacci lacrumalis intumescencia purulenta & ruptura in palpebræ inferioris quodam loco oritur. *Curatio radicalis* exigit ut sacci lacrumalis intumescencia aperiatur, & ejus morbus curetur. Sic fistula palpebræ sua sponte sanatur.

COLOBOMA.

Est hiatus siccus in margine palpebrali, qui labium leporinum refert.

Hoc vitium deformitatem inducit, ac speciem ectropii partialis. Oritur vel a *mala formatione* vel a *vulnere* marginis palpebralis.

CURATIO. Suadent authores abscissionem marginis callosi, qui hiatus format, & unionem vulneris per acum & filum.

NICTITATIO.

Est invita palpebrarum sese jam cludentium, jam aperientium motitatio.

CAUSA PROXIMA est vera convulsio palpebrarum.

SPECIES sunt

- I. NICTITATIO CONNATA, & quæ a MALA CONSUE-

SUETUDINE est, *curatur* meliore consuetudine inducta, & oculis alternatim deligatis.

2. NICTITATIO AB HETEROGENEO IN OCULUM ILLAPSO. *Curatur* exempto corpore alieno.
3. NICTITATIO A SABURRA, vel VERMIBUS PRIMARUM VIARUM, purgantibus & anthelminticis *curatur*.
4. NICTITATIO SYMPTOMATICA, quæ alius morbi convulsivi symptoma est, exigit curationem morbi primarii.
5. NICTITATIO A TIMORE, hæc species sub operatione cataractæ maxime animadvertitur, & operatori valde incommoda est. *Curatur* persuasione & mora.

SPASMUS PALPEBRARUM.

Est palpebrarum invita & permanens contractio.

NOSCITUR oculi rigida clausura, quæ digitis vix aperiri potest.

SPECIES sunt

1. SPASMUS A SABURRA PRIMARUM VIARUM.
Quæ purgantibus vel anthelminticis *curatur*.
2. SPASMUS AB ILLAPSO HETEROGENEO IN OCULUM, *curatur* exemptione corporis illapsi.
3. SPASMUS SYMPTOMATICUS, qui ab alio morbo provenit. *Curatur* antispasmodicis & curato morbo primario.

4. SPAS-

4. SPASMUS AB OPHTHALMIA ; quibus oculi sunt inflammati ob lucis metum adeo arcte palpebras contrahunt , ut vix digitis deduci possint. *Curatio* exigit ablationem ophthalmiæ.
5. SPASMUS SUB OPERATIONE CATARACTÆ, turbat sæpe operationem præsertim extractionem. Observatur in timidis & subjectis irritabilibus. Exigit ut ante operationem oleum cum opio detur.

PRURITUS PALPEBRARUM.

Est sensatio , quæ hominem ad fricandas palpebras cogit.

SEDES ut plurimum versus internam palpebrarum commissuram est.

SPECIES sunt

1. PRURITUS A TRANSPARATIONE SUPPRESSA , qui matutino tempore in catarrhosis & rheumaticis observatur.
2. PRURITUS AB INCIPIENTE HORDEOLO. *Curatur* aqua vegetominerali.
3. PRURITUS AB INGESTIS ACRIBUS , qui altero primum die præsertim in ebriosis observari solet. *Curatur* purgantibus.
4. PRURITUS AB HERPETE PALPEBRARUM , exigit curationem herpetis. V. *Psorophthalmia*.

MOR-

MORBI VIARUM LACRUMALIUM.

SCHEROMA.

Est oculi siccitas ob humoris lacrumalis penuriam.

EFFE CVUS. Deficientibus lacrumis oculi fiunt aridi, pulverulenti, obscurati, sordidi, quod finistrum in morbis acutis omen est.

SPECIES sunt

1. **SCHEROMA FEBRILE**, seu siccitas oculorum, quæ in febribus, cum phlogistica humorum densitate complicatis, observatur. *Curatur* humectantibus externis & internis diluentibus antiphlogisticis.
2. **SCHEROMA EXHAUSTORUM**, quod post magnas evacuationes & in *moribundis* contingit. *Curatio* in exhaustis exigit nutrientia.
3. **SCHEROMA INFLAMMATORIUM**, quod ophthalmiæ siccæ symptoma est. Exigit *curationem* ophthalmiæ.
4. **SCHEROMA ITINERANTIUM**, seu oculorum siccitas, quæ in itineribus per loca sabulosa, ardente syrio aut vento calido, qui omne humidum absorbet, institutis, consueta est. *Curatur* elutione & humectatione. *Collyrium* ex feminibus cydoniorum, *decoctum malvæ*, lac tepidum hic convenit.

EPI-

EPIPHORA.

Est humoris serosi vel aquosi profluvium ex oculis.

ORIGO hujus humoris non solum glandula lacrumalis est, sed etiam pori corneæ & conjunctivæ, nec non interna palpebræ utriusque superficies, glandulæ Meibomianæ, atque carunculæ lacrumalis ad hanc secretionem contribuunt. A)

CAUSA PROXIMA epiphoræ est, vel *aucta secretio* humorum lacrumalium, vel *impedita absorptio* horum humorum.

SPECIES ab *aucta secretionem* sunt

1. **EPIPHORA A STIMULO IN OCULO HÆRENTE**, ut ab illapsa arenula, fumo acri, vapore vel odore acri, a trichiasi. *Curatio* exigit ut corpus heterogeneum auferatur.

2. **EPIPHORA INFLAMMATORIA**, quæ symptoma ophthalmiæ humidæ est. *Curatur* ablata inflammatione.

3. **EPIPHORA ACRIMONIOSA**, quæ a depositione acrimoniæ rheumaticæ, arthriticæ, podagricæ, variolosæ, morbillosæ, venereæ, vel a transpiratione suppressa oritur. Videntur hæ acrimoniæ organa secretoria lacrumarum ad majorem secretionem irritare. Tarsi & genæ a lacrumis excoriantur.

Curat-

A) JANIN l. c. pag. 49.

Curatio exigit I. derivationem acrimoniæ ad alia loca, quod purgantibus, diureticis, diaphoreticis, ac præcipue fonticulis, vesicatoriis, setacæo peragitur. 2. *Interne* dentur antacrimoniösa, & *externe* aqua vegetomineralis, lac crocatum, vel mucilago cydoniorum aut amyli.

4. EPIPHORA A LAXITATE PORORUM corneæ, conjunctivæ & glandulæ lacrumalis. Hæc species *noscitur* ex humiditate corneæ atque omnis doloris & ruboris absentia. *Curatur* interno usu corticis peruviani cum valeriana. *Externe* aqua frigidissima, collyrium vitriolatum & camphoratum, nec non spirituosum conducit.

SPECIES epiphoræ ab *impedita* lacrumarum *absorptione* seu a viis lacrumalibus imperviis, sunt

- I. EPIPHORA A PUNCTIS. VEL CANALIBUS LACRUMALIBUS CONCRETIS. Id a combustione, vel exulceratione prægressa oritur & inspectione vel exploratione punctorum lacrumalium *noscitur*.

Curatio exigit, ut orificia concreta ope acuti styli ocularis, in orificium externum immissi, perforentur. Vel ut saccus lacrumalis incisione aperiatur, & canalis atque punctum lacrumale e cavo sacci aperti extrorsum ope styli aperiatur.

2. EPIPHORA A DUCTU NASALI OBSTRUCTO. Hæc species hydropem lacrumalem habet comitem & exigit refectionem ductus nasalis obstructi. V. *Hydrops lacrumalis*.
3. EPIPHORA A POLYPO NASALI, orificium internum ductus nasalis comprimente. *Curatur* polypi nasalis extractione. A)
4. EPIPHORA A SACCO LACRUMALI PER ANCHYLOPEM vel PER TOPHUM FOSSÆ LACRUMALIS COMPRESSO. *Curatur* ablato tumore comprimente. V. *Anchylops*.
5. EPIPHORA EX RHYADE seu defectu carunculæ lacrumalis est incurabilis.
6. EPIPHORA A VITIO PALPEBRARUM, quod puncta lacrumalia a lacu lacrumali removet, ut encanthis, ectropium, entropium, lagophthalmus, intumescencia marginis palpebralis. Hæc species *curatur* ablatis his morbis.
7. EPIPHORA A PARALYSI PUNCTORUM LACRUMALIUM. Nam hæc puncta vi muscolari lacrimas e lacu lacrumali fugere videntur. *Curatio* exigit roborantia antiparalytica.
8. EPIPHORA A PUNCTIS LACRUMALIBUS EROSIONIS. Si fibræ musculares horum orificiorum erosæ sunt, vis fugens illorum perit. *Curatio*

A) Vidit Cel. JANIN radicem polypi nasalis e sacco lacrumali ortam. l. e.

❁ ❁ ❁

51

ratio exigit sanationem erosorum puncto-
rum.

LIPPITUDO.

Est exsudatio humoris puriformis e marginibus palpebrarum.

CAUSA PROXIMA est depositio acrimoniae ad glandulas Meibomianas tarforum palpebrarium.

EFFECTUS. Hoc humore noctu tarsi palpebrarum invicem conglutinantur, margines palpebrarum rubent & intumescunt. Persepe ophthalmia, fistula lacrumalis & non raro ectropium exinde oriuntur.

SPECIES lippitudinum sunt

1. **LIPPITUDO INFANTUM**, quae infantibus valde est familiaris, praesertim ab achoribus aut a scabie capitis suppressa.

2. **LIPPITUDO ADULTORUM & SENILIS.** Lippitudo infantum successu temporis sponte evanescit, ac pertinacissima est, quae adultos afficit, & plane immedicabilis fere observatur in senectute & in potatoribus.

Curatio exigit repetita purgantia, vesicatoria, setacea aut fonticulos. *Externe solutio lapidis divini*, aut unguentum ophthalmicum cum *mercurio praecipitato rubro* mirum praestat effectum. A)

D. 2

3. LIP-

A) THEDEN *neue Bemerkungen* p. 192.

3. LIPPITUDO VENEREA, quæ ex suppressa gonorrhæa vel fluore albo, atque in infantibus, a venereis parentibus genitis, observatur.

Curatio exigit præter externum usum unguenti ophthalmici mox laudati, internum usum mercurii gummosi.

4. LIPPITUDO SCROPHULOSA, quæ scrophulosos aggreditur. *Curatur* interno usu corticis peruviani cum cicuta, æthiope minerali, antimonio. Valida evacuantia scrophulosis nocent.

5. LIPPITUDO SCORBUTICA, quæ scorbuticos afficit. *Curatio* exigit interna antiscorbutica; *externe* solutio lapidis divini, vel sacchari saturni prædest.

HYDROPS LACRUMALIS.

Est intumescencia sacci lacrumalis, qui pressus digito lacrimas puras, vel quandoque striis albis mixtas per puncta lacrumalia vel per ductum nasalem, vel per vias utrasque eructat.

CAUSA PROXIMA est vel *laxitas* sacci lacrumalis, vel *obstructio* ductus nasalis.

SPECIES ergo sunt

I. HYDROPS LACRUMALIS A LAXITATE SACCI LACRUMALIS. Noscitur hæc species quod collectæ lacrumæ per ductum nasalem facile exprimi possint. *Curatur* injectione collyrii

roborantis ex vitriolo & spiritu vini camphorato, applicata aqua frigidissima, atque applicatis spleniolis graduatis, quæ faccum lacrumalem comprimunt.

2. HYDROPS LACRUMALIS AB OBSTRUCTIONE DUCTUS NASALIS. Hæc obstructio est multiplex, variamque exigit amotionem.

1. *Obstructio mucosa* exigit collyrium detergens, quod interno oculi cantho aliquoties de die instillari, vel ope siphonis Anelliani in punctum lacrumale inferius injici debet. Infusum *veronicæ*, solutio *boracis*, aqua *selterana*, solutio salis *ammoniæ*, vel *vitrioli* pro hoc scopo laudantur.

2. *Obstructio a contractione sphincteris ductus nasalis*. Noscitur quod lacrumæ adhibita vi in nares exprimi possint. Curatio quandoque succedit injectione emolliente, & applicato cataplasmate emolliente.

3. *Obstructio a corrugatione ductus nasalis*. Non potest sine sacci lacrumalis incisione cognosci. Curatio exigit, ut injectiones emollientes ab initio tententur, si vero hæc obstructionem non tollant, fiat incisio sacci lacrumalis, atque immittantur ductui nasali per aliquot septimanas *chordeæ præparatæ*, vel tenuissimæ *candelulæ Goulardianæ*, vel *stili plumbei*. Aperto ductu nasali consolidetur vulnus externum.

4. *Obstructio a polypo nasali* curatur ablato polypo.

ANCHYLOPS.

Est tumor in interno oculi cantho, qui sedem extra faccum lacrumalem habet.

SPECIES anchylopum sunt

1. ANCHYLOPS INFLAMMATORIA, quæ rubore & calore canthi interni noscitur, exigit *curatio* fomentum ex aqua vegetominerali, & purgantia.
2. ANCHYLOPS SUPPURATORIA, quæ abscessum in cantho interno format. Oritur ex prægressa inflammatione, vel metastasi purulenta. *Curatio* exigit ut tumor emplastro diachylon & cataplasmate emolliente emolliatur, atque dein aperiatur.
3. ANCHYLOPS SCIRRHOSA, est tuberculum durum in interno oculi cantho, quod non raro in carcinoma abit. *Curatio* exigit cicutam.
4. ANCHYLOPS CYSTICA, est atheroma in interno oculi cantho, seu tumor indolens, cuti concolor, glaber, mobilis. *Curatio* exigit ut spiritu saponato resolvatur, vel si resolutio impossibilis, ut cultro auferatur.
5. ANCHYLOPS SEROSA, est tumor serum continens in interno oculi cantho. Si resolvinequeat, incidatur.
6. AN-

6. ANCHYLOPS TOPHOSA, seu EXOSTOTICA, est tophus in interno oculi cantho, cujus causa fere semper venerea est. *Curatio.* Interne detur mercurius cum decocto radicis meze-
rei, *externe* emplastrum vel unguentum mer-
curiale, vel solutio mercurialis applicetur.
7. ANCHYLOPS LACRUMALIS est intumescencia sacci lacrumalis a lacrumis in eo retentis.
V. *Hydrops lacrumalis.*
8. ANCHYLOPS A FISTULA LACRUMALI, est in-
tumescencia sacci lacrumalis a mucositate puriformi in eodem congesto. V. *Fistula lacru-
malis.*

ÆGYLOPS.

Est ulcus in cantho interno oculi, qui sedem extra
sacculum lacrumalem habet.

CAUSÆ ægylopi sunt canthi interni contusio, vul-
nus, inflammatio, depositio acrimoniæ, præ-
sertim variolosæ, fistula lacrumalis.

SPECIES ægylopum sunt

1. ÆGYLOPS SIMPLEX, est ulcus purum in oculi
cantho interno, sacculum lacrumalem non af-
ficiens. *Curatur* aqua vulneraria.
2. ÆGYLOPS CANCROSA, a prægressa anchylope
scirrhusa oritur. *Traktari* debet ut cancer.

3. **ÆGYLOPS VENEREA**, est ulcus venereum in interno oculi cantho. *Curatur* externo usu balsami mercurialis, & *interne* datis mercurialibus.
4. **ÆGYLOPS CARIOSA**, est ulcus cariosum in interno oculi cantho. Quandoque cum, quandoque sine fistula lacrumali est. *Curatio* exigit externa & interna anticariosa.
5. **ÆGYLOPS A FISTULA LACRUMALI**, est ulcus in interno oculi cantho a ruptura vel incisione sacci lacrumalis ortum. V. *Fistula lacrumalis*.

FISTULA LACRUMALIS.

Est effluxus humoris puriformis ex punctis lacrumalibus.

NOSCITUR ex levi tumore canthi interni, qui pressus mucum puriformem, vel per puncta lacrumalia, vel per ductum nasalem, vel per vias utrasque evomit.

CAUSA PROXIMA est mucii puriformis excretio ex glandulis sacci lacrumalis sine ulceris in sacco præsentia. Adest rarissime ulcus, & si adest, tunc effectus & non causa hujus effluxus puriformis est. A)

CAU-

A) Multoties observatur mucii puriformis effluxus e variis partibus sine ulceris præsentia. In gonorrhœa & fluore

CAUSÆ REMOTÆ sunt depositio acrimoniæ qualiscunque in glandulas facci lacrumalis, ut in variolosis, morbillosis, scrophulosis & venereis observatur, inflammatio sæpius rediens hujus facci, stagnatio lacrumarum in sacco ob ductum nasalem obstructum, contusio facci lacrumalis.

Dividitur fistula lacrumalis in simplicem & complicatam.

SPECIES fistularum lacrumalium sunt

I. FISTULA LACRUMALIS SIMPLEX, in qua obstructio ductus nasalis non adest, quod noscitur si mucus puriformis tum per puncta lacrumalia, tum per ductum nasalem exprimi potest.

D 5

Ca-

fluore albo, quandoque altero statim ab infectione die, mucus effluit puri similis, antequam inflammatio præsens ulcus facere potuisset. In corryza e naribus sine ulcere profluit sæpe mucus puriformis. In hæmorrhoidum fluxu albo idem contingit. In calculosis ingens sæpe puriformis mucii copia cum urina egeritur. In phthysi spuria ingens mucii puriformis copia quotidie ejicebatur, cum tamen post mortem, nec in vesica calculosorum, nec in pulmonibus phthysi spuria mortuorum, ulcus fuerit inventum. V. POTT *Observations on the fistula lachrymalis*. Lond. 1763. & POTTS *Abhandlungen über verschiedene Gegenstände der Wundarzneykunst*. Dresden 1771.

Curatio exigit *collyrium detergens*, cantho oculi interno aliquoties de die instillandum. Infusum *veronicæ*, solutio *lapidis divini*, *boracis* cum saccharo, *lapidis infernalis* solutio diluta, aqua *vitriolata*, *camphorata*, solutio *salis sedlizensis* in hunc scopum laudantur. Hi liquores per puncta lacrumalia absorbentur. A)

2. Vel hi liquores ope *siphonis ANELLIANI* per punctum lacrumale inferius in saccum lacrumalem *injici* possunt.

Injectio sequenti modo peragatur. B)

1. Digito manus sinistrae palpebra inferior extorsum, & versus canthum externum trahitur.

2. Sy-

A) *Instillatio* sequenti methodo peragi debet. 1. Æger locetur supinus, dein calami superius & inferius transversim abscissi apertura superior digito tegatur, inferior apertura immergatur in collyrium, sic quædam guttulæ cavum calami intrant. Jam hæc apertura oculi cantho applicetur, sic liquidum, digito a superiori apertura ablato, per aerem in tubum irruentem exstillat in oculum. Clausis palpebris liquidum in oculo digitis aliquantum agitetur, ut e lacu lacrumali in orificia punctorum lacrumalium absorbeatur.

B) D. ANEL *nouvelle methode de guérir les fistules lacrimales*. *Turin*. 1713.

2. Syphonis apex manu dextra in linea vix obliqua, seu fere perpendiculari orificio lacrumali inferiori immittatur, dein sine vi adhibita in linea obliqua sponte quasi sua imergatur ulterius. canula syphonis in faccum lacrumalem,

3. Tandem sypho comprimatur. Quantitas liquidi injecti non sit nimis magna, ne faccus lacrumalis nimium extendatur.

4. Injectio post aliquot horas iterum exprimitur & sic aliquoties de die repetatur.

At injectio vix plus quam insillatio, ut pluries observavi, præstat, imo in fistula lacrumali inflammata irritando injectio nocet.

2. FISTULA LACRUMALIS COMPLICATA CUM INFLAMMATIONE SACCI LACRUMALIS. Noscitur ex effluxu mucis puriformis & præsentia ruboris, caloris, atque doloris in cantho oculi interno & sacco lacrumali. Hæc inflammatio quandoque ter vel quarter in anno afficit, & facile antiphlogisticis remediis intra aliquot dies curatur. At quandoque malum hoc omni mense, imo qualibet septimana vias lacrumales aggreditur & pertinacius remediis antiphlogisticis resistit.

Curatio ergo exigit

I. ut fomenta & collyria ex aqua vegetominerali applicentur. *Injectio* in puncta lacru-

lacrumalia durante stadio inflammatorio nimis irritat.

2. Fiat *venesectio*, dentur *purgantia*, & dein *antiphlogistica*.
3. Adhibeantur *revellentia*, ut *setaceum*, vel *vesicatoria* ad *nucham*, *hyrudines* ad *tempora*,
4. *Purificantia* sanguinem.

3. FISTULA LACRUMALIS COMPLICATA CUM OBSTRUCTIONE DUCTUS NASALIS. Hæc noscitur, quando *mucus* puriformis ex *sacco* non in *nares* exprimi potest.

Curatio exigit amotionem obstructionis. Si hæc solum *glutinosa* est, amovetur *injectione* *detergente*, si vero obstructio *solida* est, ut *contractio* *chronica* *sphincteris* vel *ductus* *nasalis* *corrugatio* tunc *operatione* *sequenti* *opus* est.

Operatio fistulæ lacrumalis.

INDICATIO. *Fistulæ* *lacrumalis* cum *obstructione* *ductus* *nasalis* *complicatæ* *curatio* *exigit*.

1. *Incisionem* *sacci* *lacrumalis*.
2. *Dilatationem* *ductus* *nasalis*.
3. *Exsiccationem* *ductus* *nasalis* a *dilatatione* *suppurantis*.
4. *Sanationem* *ulceris* *externi* ab *incisione* *remanentis*.

TEMPUS URGENS. Quando saccus lacrumalis pure multum turgēt, & illo per expressionem liberari nequeat, operatio est faciēda, 1. ne saccus in alieno loco crepet, 2. ne pus saccum totum exulceret, destruat & cariem fossæ lacrumalis inducat.

PRÆPARATIO ÆGRI. Purgans detur & in plethoricis venæsectio aliquot ante operationem dies fiat, vitus sit antiphlogisticus. Saccus lacrumalis per noctem valde intumescens mane non exprimat, ut saccus tumidus locum pro incisione bene monstret.

INSTRUMENTA. *Cultellus* pro incisione sacci. Potest culter cataractarius adhiberi.

Specillum MEJANI.

Stilus triqueter pro ductu nasali.

Acus triquetra curvata pro perforando osse lacrumali.

Chordæ fidium præparatæ, sed crassitiei diversæ. A)

Cereoli vel *stili* ex plumbo.

PRO DELIGATIONE. *Torunda parva.*

Emplastrum anglicanum semilunatæ figuræ.

SI-

A) *Chordæ fidium* diversæ crassitiei humectentur, dein appensis ponderibus elongentur & exsiccantur, tandem in frustra, digitum longitudine æquantia, scindantur, ac in apicibus cultello aliquantum accuminentur.

SITUS PRO OPERATIONE , æger sedeat in sella versus lucem , caput ejus a ministro retro ægri sellam stante retineatur. Chirurgus ante ægrotum stet.

OPERATIO IPSA.

1. Chirurgus cultro *vulnus* longitudinale seu perpendiculare facit in facci lacrumalis prominentis cavitatem usque , ad 3 vel 4 lineas.
2. *Vulnus* parva *turunda* ex linteo carpto modice impleatur , & emplastro semilunato tegatur. Hæc prima deligatio triduo sic relinquatur.
3. Quarto die *vulnus* aperiatur & *specillum* in apice triquetrum , vel *specillum* MEJANI per *ductum nasalem* obstructum sensim in cavum narium trudatur. Ex ægri sensatione specilli in cavo narium & ex exitu aliquot guttularum sanguinis e cavo narium , scimus *obstructionem* canalis nasalis superatam esse.
4. Exempto specillo statim in canalem nasalem apertum intrudatur *chorda* fidium tenuissima , altero die *crassior* , tertio *crassissima*. Hæ chordæ in canali intumescunt , & illum dilatant. Sic per chordam crassissimam sed quotidie cum recenti mutatam , dilatatio canalis nasalis per 3 vel 4 septimanas continuatur. *Extremitates* chordarum

darum e naribus & vulnere facci prominentes inflectantur & emplastro conglutinentur, ne chorda excidat e ductu.

5. Demum loco chordarum *cereoli parvi* cum extracto saturni parati per 15. dies ductui nasali imittantur; tandem per 10 vel 15 dies *stili plumbei* loco cereolorum ductui nasali imponantur; sed antea aliquoties guttulæ quædam extracti saturni vel aquæ Thedianæ injiciantur. Sic canalis dilatatus sensim *exsiccatur*.
6. Tandem omittantur hi stili plumbei, & vulnus externum solo emplastro anglicano vel diapalmæ tegatur. Sic vulnus intra aliquot dies sua sponte sanatur. A)

SYM-

A) ANELLI methodus, qui sine facci lacrumalis incisione specillo tenui per punctum lacrumale immisso, & MEJANI methodus, qui simul introducto per vias lacrumales filo, obstructionem ductus nasalis expedire conatur, ut & methodus DE LA FORESTI, & CABANISII, qui specilla & setaceum per orificium nasale ductus nasalis in saccum lacrumalem introducere suadent, rarissime peragi potest, & ut plurimum sine medella malum exasperat. V. MEZGER *curationum chirurgicarum, quæ ad fistulam lacrumalem hucusque fuerunt adhibita, historia critica* 1772.

SYMPTOMATA , quæ operationi quandoque superveniunt.

1. HÆMORRHAGIA sub incisione facci lacrumalis. Hæc a læsione arteriæ angularis provenit. Siftitur facile linteo carpto , vel fungo agarico.
2. EPIPHORA , quæ quandoque post operationem remanet. Hæc vel a laxitate facci lacrumalis vel a punctis aut canalibus lacrumalibus concretis oritur. Ideo ante sanationem vulneris facci lacrumalis semper exploret chirurgus , vel per stilum vel per injectionem, an canales lacrumales sint aperti, nam si essent concreti stilo prius illos aperire deberet. Si ergo jam sanato vulnere facci lacrumalis hi ductus concreti inveniantur , nova incisio facci & perforatio ductuum lacrumalium fieri deberet. Epiphora autem a laxitate facci lacrumalis curatur ut *hydrops facci lacrumalis*, quem *vide*.
3. CALLOSITAS VULNERIS , quæ sub dilatatione à torundis & a stilis plumbeis quandoque oritur. Hæc exigit ut orificium callosum vel guttula butyri antimonii, aut soluti lapidis infernalis, aliquoties tangatur, vel cuspidate cultelli, in vulnere circumvoluto, margo callosum reddatur recens, vel apex parvæ torundæ unguento cantharidum imbuta per horam ulceri imponatur. Sic ablato callo vulnus ut recens sanetur.

4. Fi-

4. FISTULA LACRUMALIS COMPLICATA CUM RUPTURA SACCI LACRUMALIS. Si mucus puriformis sua glutinositate puncta lacrumalia & simul ductum nasalem obstruit, ac tamen a glandulis in cavo sacci lacrumalis continuo secerni pergit, tunc demum saccus lacrumalis cum superjacente cute *rumpitur* extrorsum.

Hæc *ruptura* vel in *medietate* sacci lacrumalis, vel in *loco alieno*, ut sub inferiori palpebra, contingit.

Ruptura in *loco legitimo*, seu medietate sacci lacrumalis orta, ut plurimum nimis exigua est, hinc sufficienter dilatari debet, ut chordæ in ductum nasalem applicari possint.

Ruptura in *loco illegitimo* orta exigit ut operatio in sacco lacrumali instituat, alias nec illegitima ruptura, nec fistula lacrumalis curari potest.

5. FISTULA LACRUMALIS CUM CARIE FOSSE LACRUMALIS COMPLICATA. Hæc species raro observatur, & ex neglecta incisione sacci lacrumalis oritur. *Caries ossis lacrumalis* foetorem fistulæ & narium, carnem fungosam in sacco & canali nasali producit. Hæc *caries* exigit ut

I. *Interne anticariosa* adhibeantur nempe cortex peruvianus cum asa foetida.

E

2. Ex-

2. *Externe*, vel cultro vel causticis ut solutione saturata lapidis infernalis auferatur caro fungosa, dein essentia euphorbii, mastichina, vel myrrhæ ad inhibendum cariei progressum applicetur.
3. Tandem si ductus nasalis adeo obliteratedus est, ut stilo triquetro non aperiri & chordis pervius reddi possit, tunc *nova apertura* ope acus triquetræ crassioris per os lacrumale, & internam narium membranam in cavum narium fieri debet. Sanguis e nare profluens, & aer e vulnere fistulæ compressis naribus prorumpens sunt signa perforati ossis lacrumalis.
4. Hæc apertura statim torunda ex linteo carpto expleatur, & sic per triduum relinquatur.
5. Dein exempta torunda 3. chordæ fidium præparatæ, & crassissimæ in factam aperturam per 3 vel 4 septimanas immittantur, ut hæc dilatata maneat.
6. Tandem loco chordarum vel cereoli saturini, vel stili plumbei, quæ crassitiem trium chordarum habent, per 25 dies in aperturam ponantur. Simul aqua frigida & liquore adstringente apertura exsiccetur, ac callōsa reddatur.

7. Tan-

7. Tandem omissis cereolis & stilis vulnus externum facci consolidetur.

6. FISTULA LACRUMALIS COMPLICATA CUM ACRIMONIA, quæ nempe ex acrimonia venerea, scrophulosa, variolosa cancrosa, aut alia oritur, præter curationem generalem simul *specifica* medicamenta exigit.

ENCANTHIS.

Est excrescentia vel intumescencia carunculæ lacrumalis.

EFFECTUS encanthidis sunt deformitas, lacrumatio, quandoque ectropium.

SPECIES hujus mali sunt

1. ENCANTHIS BENIGNA, seu excrescentia indolens, mollis, rubra, granulosa fructus mori adinstar.

Curatur 1. *exsiccatione* cum extracto saturni, 2. *Ligatura* radice. 3. *Excisione* portio- nis superflue. 4. *caustico*.

2. ENCANTHIS MALIGNA, est excrescentia lancinans, plumbei coloris, dura, inæqualis. Hæc species in cancerum abit, hinc ut talis tractetur.

3. ENCANTHIS INFLAMMATORIA, seu INFLAMMATIO carunculæ lacrumalis. Noscitur ex intumescencia rubra, calente, dolente & subito nata, increfcit hæc species quandoque

in ingentem magnitudinem, & incisa, vel sponte rupta pus fundit ac subito confidet.

Curatio exigit ab initio resolutionem cum aqua vegetominerali, si resolutio non succedit, applicetur per aliquot dies cataplasma emolliens, & dein incidatur tumor.

RHYAS.

Est cacrunculæ lacrumalis decrementum vel defectus.

CAUSA PROXIMA est defectus natus, vel excisio, vel erosio a quacunque acrimonia.

Hoc malum est *incurabile*, ac epiphoram inducit insanabilem, cum lacus lacrumalis perpetuo hiet.

PERIBROSIS

Est erosio seu ulceratio commissurarum palpebrarum. Frequentissime commissura palpebrarum interna hac erosionem afficitur.

SPECIES sunt

1. **PERIBROSIS AB ACRIMONIA LACRUMARUM**, ut in epiphora acrimoniosa observatur. Exigit ablationem epiphoræ & dein solutionem lapidis divini.
2. **PERIBROSIS AB ÆGYLOPE**, quæ se quandoque in commissuram usque extendit. *Curatur* evanescente seu sanato morbo primario. V. *ægylops*.

LEMOSITAS.

Est fordities puriformis interno oculi cantho inhærens. A)

CAUSA PROXIMA est sebi ocularis collectio in interno oculi cantho.

SPECIES sunt

1. LEMOSITAS VULGARIS, quæ evigilantibus a somno, itinerantibus a pulverulentia aëris, & ægrotis quibusdam a morbo contingit. *Curatur* elutione oculorum.

2. LEMOSITAS CONSTANS, quæ diu permanet, & a lippitudine caruncule lacrumalis originem habet. *Curatur* ut lippitudo palpebrarum.

LACRUMATIO SANGUINEA.

Est sudatio sanguinis spontanea ex oculis.

CAUSA PROXIMA est extremitatum arteriosarum anastomosis seu dilatatio. Visæ fuerunt feminae, quibus sanguis omni mense non ex utero, sed ex oculis profluebat. B)

Curatio exigit venæsectionem & restitutionem menstruorum.

A) Hæ sordes græcis dicuntur *lemia* vel *gramia*.

B) DODON. *observat cap.* 15.

MORBI MEMBRANÆ CONJUNCTIVÆ.

OPHTHALMIA.

Est membranæ conjunctivæ vel totius bulbi ocularis inflammatio; quæ ex oculi rubore, calore, dolore & tensione noscitur.

CAUSA PROXIMA est vasorum ocularium in parte inflammata dilatatio & oscillatio a stimulo inflammatorio, qui oculum immediate vel consensualiter afficit.

CAUSA DISPONENS est oculi debilitas vel nimia sensitivitas.

Multiplex habetur ophthalmiarum divisio & denominatio, quæ ab inflammationis *sede*, *gradu*, *duratione*, *complicatione* & *causa* peti solent.

A *sede* dividitur ophthalmia.

1. In *externam*, quæ in conjunctiva & quandoque in ipsa cornea
2. — *internam*, quæ in iride, uvea, vel choroidea sedem habet.
3. — *angularem*, quæ solum oculi canthum externum vel internum occupat.

A *gradu* vehementiæ dividitur

1. In *levem*, quæ *taraxis*

2. In

2. In *gravissimam*, quæ *chemosis* dicitur.

A *duratione* discernitur ophthalmia

1. In *acutam*, quæ febrem habet comitem & non diu durat.
2. — *chronicam*, quæ sine febre est, atque plures menses, imo annos durare solet.
3. — *periodicam*, quæ determinato die aut tempore redit.

A *complicatione* dividi potest

1. In *complicatam*, quæ cum alio morbo oculari jungitur,
2. — *symptomaticam*, quæ alii morbo oculari supervenit.
3. — *humidam*, quæ vehementem humoris ferofi vel purulenti effluxum habet.
4. — *siccam*, quæ sine omni humoris effluxu est.

A *causa* tandem dividitur ophthalmia

1. In *violentam*, quæ a causa externa.
2. — *consensualem*, cujus causa in abdomine vel alio loco est.
3. — *idiopathicam*, cujus causa in ipso oculo est.
4. — *acrimoniosam*, quæ a metastasi acrimoniæ oritur, ut catarrhalis, venerea, gonorrhoeica, cancrofa, scrophulosa, variolosa, morbilliosa, exanthematica, rheumatica, arthritica, febrilis.

Ex his ergo sequentes ophthalmiarum SPECIES constitui possunt.

1. **TARAXIS.** Est levissima oculi inflammatio, in qua rubedo albicans est, & dolor modicus. Oritur a levi causa ut vapore acri, dentitione, lectione immodica, solis ardore, illapso corpore heterogeneo, tempestate humida, vento sicco, vel frigido.

Curatio exigit collyrium repellens ex aqua vegetominerali, vel aquam frigidam. Venæsectione & purgatione opus est, si inflammatio increfcit.

2. **CHEMOSIS.** Est vehementissima oculi inflammatio, in qua conjunctiva oculi tunica ut pannus scarlatinus rubet & ita intumescit ac super corneam adeo elevatur, ut hæc in fossa quasi locari videatur. Ut plurimum palpebræ simul inflammantur, cornea fit turbida & rubicunda, dolor adest atrocissimus præsertim in superciliis, qui nocte cum febre & vigiliis, ac sensatione pulsationis in capite & oculo, primis præsertim diebus, exacerbatur, visus penitus obfuscat.

Exitus chemoseos rarius est in *resolutionem*, frequentissime autem in *suppurationem*, qua vel bulbus oculi rumpitur, vel alius atrox morbus in oculo relinquitur, ut opacitas corneæ, staphyloma, varices conjunctivæ, ulcera corneæ, fistula lacrumalis, pterygium.

Cura.

Curatio exigit ut illico validissima revellentia
& antiphlogistica adhibeantur. Hinc.

1. Fiant *venesectiones repetitæ* in brachio, pede, jugulo,
2. *Hirudines* 6. vel 8. ad canthos oculorum.
3. *Sectio arteriæ temporalis.*
4. Detur *validum purgans*, reliquis diebus *eccoproticum*.
5. *Vesicatoria* ad nucham.
6. *Emulsio refrigerans* cum nitro & diacodii syrupo.
7. His remediis nil juvantibus fiat ope lanceolæ *scarificatio tumidæ conjunctivæ. Ophthalmoxysis Woolhousiana* evitetur. A)
8. *Externe* applicetur fomentum ex aqua vegetominerali, aut cataplasma pomaceum; remittente inflammatione fiat fomentum ex solutione aluminis, aut sacchari saturni, aut vitrioli albi. B)

3. PLEGMONE OCULI, seu OPHTHALMIA INTER-
E 5 NA,

A) LANGE *Commentatio de ophthalmia. Tirnav. 1777.*
p. 47. & SCHMUCKER *Chirurg. Wahrnehmungen. 1. T.*
382. S.

B) *Illustr. L. B. DE STÖRCK, præcepta medico-præctica in usum chirurgorum castrensiū & ruralium. Vien-
næ 1777. T. 2. p. 81. & Cel. BRAMBILLA, Abhandlung von
der Phlegmone. S. 312. 1. Th.*

NA, est inflammatio iridis, uveæ & choroideæ. Noscitur ex albugineæ modico rubore, at iris est rubra & pupilla adeo contracta ut æger prorsus videre nequeat. Summa adest lucis intollerantia, dolor & pulsatio intollerabilis in oculi fundo & capite, bulbus nonnunquam e sua sede propellitur. Jungitur simul febris vehemens, adsunt vigilæ nocturnæ & delirium, præsertim in junioribus & sensilioribus.

Non raro chemosis in phlegmonem oculi & phlegmone in chemosim abit. Tunc omnium ophthalmiarum acutissima & periculosissima adest, quæ frequentissime hypopio finitur, quo oculus rumpitur & immedicabilis sequitur cæcitas.

Quandoque tamen interna oculi inflammatio synizesim, synechiam, cataractam, amaurosim, amblyopiam, iridis fissuram relinquit, licet discutiatur.

Curatio eadem adhibeatur ac in chemosi.

4. OPTHALMIA ACUTA est ophthalmia vulgaris cum febre stipata at intra aliquot dies vel septimanas terminanda; taraxi aliquantum est vehementior, & præter phlogisticam, nullam peculiarem sibi junctam habet acrimoniam.

Curatio

Curatio generalis exigit venæsectiones, purgantia, antiphlogistica, & *externe* aquam vegetomineralem.

5. OPTHALMIA CHRONICA seu HABITUALIS, est ophthalmia diu jam durans, valde rubens, at ut plurimum indolens, nascitur ex laxitate vasorum. A)

Curatio exigit roborantia interne & externe adhibenda.

Externe, aqua frigida, solutio saturnina, vitriolata, aluminosa, B) spirituosas, aut unguentum ophthalmicum roborans applicetur.

Interne detur cort. peruvianus, Valeriana.

6. OPTHALMIA SICCA, C) est ophthalmia habitualis, in qua vix lacrumæ, nec tumor in palpebris observantur; rubedo & pruritus in tarsis palpebrarum, quæ noctu cohærent, adest.

Cau-

A) Huc etiam refero *ophthalmiam indolentem*, in qua oculus sine omni dolore valde rubet, ut aliquoties vidi. Idem confirmat Cel. RICHTER, JANIN & GENDRON V. Cl. Prof. RICHTER *Chirurgische Bibliothek*, I. B. 4. Stück. p. 124.

B) Albumen ovi cum alumine tritum, bonum quidem remedium est, at palpebras & cilia conglutinando, incommoda parit.

C) Græcis dicitur *Sclerophthalmia* & aliis *Xerophthalmia*.

Causa est acrimonia humorum, hinc malum pertinax. Superveniens dysuria quandoque critice solvit hanc ophthalmiam.

Curatio exigit venesectionem, & purgantia sæpius repetita.

Fuscula diuretica, sanguinem purificantia.
Serum lactis & aquas acidulas.

Balnea tepida.

Collyrium ex lacte crocato, cataplasmate pomaceo, lacteo.

Collyrium obvolvens, ex amylo vel semine cydoniorum.

7. **OPHTHALMIA HUMIDA** est ophthalmia habitualis cum palpebrarum intumescencia circa tarsos, ac copiosa lacrumatione aut lippitudine complicata.

Causa est acrimonia humorum, unde malum adeo est pertinax, oculos, palpebras & genas excorians.

Curatio exigit

Venesectionem & hyrudines ad oculorum canthos.

Purgantia repetita.

Vesicatorium ad nucham vel inter scapulas.

Fonticulos aut *setaceum* in malo graviori.

Fuscula sanguinem edulcorantia vel antacrimoniosa specifica.

Collyrium ab initio *obvolvens* ex amylo, vel semi-

femine cydoniorum, & ad finem collyrium vitriolatum, vel ex saccharo saturni aut alumine.

8. OPTHALMIA VIOLENTA, quæ ab oculi percussione, arenula illapsa, involatu insecti vel vulneratione oritur, ut post cataractæ operationem observatur. *Curatur* fomento ex vino herbis cephalicis infuso, vel cataplasmate pomaceo, & venæsectione.

9. OPTHALMIA CONSENSUALIS, quæ a saburra primarum viarum oritur, ex signis saburræ acidæ, putridæ, biliosæ vel verminosæ, quæ infantibus est familiaris, noscitur. Hæc species est sæpe indolens, ac febrem remittentem gastricam habet quandoque comitem. A) *Curatur* salibus digestivis, purgantibus & anthelminticis, si a vermibus est.

Ad ophthalmiam consensualem pertinet etiam illa, quæ a dentitione, dolore capitis, obstructione visceris, & aliis causis, ab oculo disjunctis, oritur. *Curatur* ablato morbo primario.

10. OPTHALMIA ENCEPHALICA, quæ a cerebro affecto oritur. *Noscitur* ex signis cerebri inflammati. Mali est omnis ophthalmia, quæ
phre-

A) SELLE Rudimenta Pyretologia methodica 1773. Berlini p. 108.

phrenitidi, febr̄i acutæ, aut capiti contuso circa septimum diem supervenit, designat enim cerebrum inflammatum, suppuratum, vel gangrænosum esse, & mortem instare. *Curatio* adhibeatur phrenitidis.

12. OPTHALMIA PLETHORICA, quæ a sanguinis congestione ad oculos oritur. *Signa* habet sanguinis ad caput congesti.

Oritur a plethora, menstruis, hæmorrhoidibus suppressis, abusu spirituosorum, connatu vomendi, tussendi, alvum duram vel partum deponendi.

Curatur. Venæsectionibus, purgantibus, restitutis excretionibus suppressis. *Externe* aqua frigida conducit.

12. OPTHALMIA CATARRHALIS, quæ a transpiratione præsertim matutina suppressa originem ducit, A) ut catarrhus per aliquot dies durat, & facta coctione materiæ catarrhalis humor puriformis ex oculo profluit, atque ophthalmia evanescit.

Curatio ergo exigit curationem catarrhi. *Externe* lac crocatum prodest.

13. OPH-

A) HOFFMANN *Diss. de præcipuis oculorum morbis.* & BLOCH *medizinische Bemerkungen.* Mulier quotiescunque parieti humido accubuit, ophthalmia afficiebatur.

13. OPTHALMIA GONORRHOICA, quæ a suppressa gonorrhæa venerea oritur, tum materies virulenta ad textum cellulosum membranæ conjunctivæ seu albugineæ per metastasim deponitur.

Diagnos. Biduo vel triduo post suppressam gonorrhæam oritur uberrima lippitudo, seu fluxus ex oculo rubente humoris alboflavescentis, puriformis, & materiæ gonorrhœicæ, antea ex pene stillanti, simillimi. Rubor oculorum circa auroram ut in ophthalmia venerea non remittit, & fere semper in pessimam *chemosim* abit, qua cornea obscuratur, & membrana conjunctiva adeo intumescit, ut corneam in foveam quasi depressam exhibeat.

Prognosis. Hæc ophthalmia difficulter resolvitur, ut plurimum terminatur in suppurationem oculi interni, opacitatem corneæ, & immedicabilem cæcitatem.

Curatio, huc usque consueta, nempe venæsectiones, hirudines ad canthos oculorum, vesicatoria, fonticuli, purgantia per octiduum data ex nitro & rheo, cataplasmata discutientia ad oculum & emollientia balnea ad membrum virile, vix quidquam juverunt, ego plurimos cum hac methodo obcæcatos vidi, hinc consuetis remediis hisce addidi.

I. Usum

- I. Usum internum *mercurii gummosi* ad 30 grana pro die.
2. *Balneum oculi mercuriale*, quod ex uncia una *mercurii gummosi*, in libra lactis coquenda, componitur, & quo oculi, mediante parvo vasculo vitreo, omni media hora tepide balneari debent.
3. Si nec *mercurii* usus malum fugaret, posset *inoculatio gonorrhœæ* ope cereoli, pure gonorrhœico maligno obliniti & urethræ immissi, fieri. A) at

Ophthalmoxylis aut *conjunctivæ excisio* nil profunt, imo nocent. B)

14. OPTHALMIA VENEREA, quæ ab acrimonia venerea per totum corpus diffusa originem ducit. Hæc a gonorrhœica ophthalmia differt, quod circa auroram remittat & nunquam in chemosim abeat.

Curatur usu interno *mercurii gummosi*, externe *balneum oculi mercuriale*, vel *balsamum ophthalmicum mercuriale* applicetur.

15. OPTHALMIA CANCROSA, est rubor levis oculorum & marginum palpebrarum, qui carcinomata exulcerata, quocunque in loco corporis sita, comitatur. *Curatio* a cancri

A) Cel. LANGE *Commentatio de ophthalmia*. p. 78.

B) SCHMUCKER *chirurg. Wahrnehmungen* 1. T. 482. S.

eri curatione pendet. V. *Rubor marginum palpebrarum.*

16. OPTHALMIA SCROPHULOSA, quæ infantibus scrophulosis familiaris est. A)

Noscitur ex signis acrimoniæ scrophulosæ. *Curatur* usu interno corticis peruviani, antimonii, conservæ cicutæ, æthiopis mineralis, saponis Veneti, aquilæ albæ, gentianæ. *Externe* decoctum corticis peruviani cum alumine pro collyrio adhibeatur, demum vesicatorio vel setaceo excitetur ulcus artificiale. Venæsectio & valida purgantia scrophulosis nocent.

17. OPTHALMIA EXANTHEMATICA, quæ a metastasi materiæ alicujus morbi exanthematici, ad oculum depositi, provenit. *Noscitur* ex præsentis vel prægresso morbo exanthematico, morbilis, scabie, herpete, tinea capitis.

Curatio exigit revocationem exanthematis, & derivationem humoris acris ab oculis. Hinc præter medicamenta specifica salus est in revellentibus, ut setaceis, fonticulis, vesicatoriis & externis repellentibus.

18. OPTHALMIA VARIOLOSA oritur ut plurimum aliquot septimanas post exsiccatas variolas,
F præ-

A) BISSET. *Medical essays and observations.* p. 119.

præfertim si æger non bene purgatus fuerit, aut auræ frigida se nimis cito exponat, pertinax, humida & acris est, quandoque per annos affligit. Sæpe in maculas & staphylo mata corneæ abit.

Curatio exigit purgantia crebriora, antimonia- lia, mercurialia, ulcera artificialia & balnea.

19. OPTHALMIA RHEUMATICA & ARTHRITICA, vix ruborem facit, at dolorem intensum, & lacrumationem acrem. V. *Ophthalmodia rheumatica*.

20. OPTHALMIA ONANISTICA, quæ pollutionibus frequentioribus inducitur. *Curatur* aqua frigida vel vegetominerali, ad oculos applicato, & balneo frigido totius corporis. *Interne* dentur roborantia, cortex peruvianus valeriana, mars. A)

21. OPTHALMIA COMPLICATA, est oculi inflammatio, quæ ab alio morbo oculari excitatur, ut a *trichiasi*, *trachomate*, *ulcere*, vel *fistula corneæ*, *synechia*, *lagophthalmo*, *ectropio*, *carbunculo albugineæ*, *pustula corneæ*, *hordeolo palpebrarum*, corpore alieno in oculum illapso, vel vulnere oculi.

Cura-

A) BÖRNER'S *praktisches Werk von der Onanie*. Leipzig 1776. p. 223.

Curatio hujus ophthalmiæ exigit ablationem morbi primarii, qui ophthalmiam excitat. Hinc vide *morbos citatos*.

22. OPTHALMIA EPIDEMICA. Ophthalmia *catarrhalis* a transpiratione suppressa & ophthalmiæ *autumnales* a bile corrupta non raro epidemice observantur. *Curatio* ergo vel ut in *catarrhali*, vel ut in *gastrica* instituitur. A)
23. OPTHALMIA PERIODICA, quæ certo tempore aggreditur ut febris intermittens, quandoque cum, quandoque sine rubore oculi est. *Curatur* digestivis, purgantibus, & dein dato cortice peruviano. B)

OPHTHALMODINIA.

Est oculi vehemens dolor sine magno oculi rubore. Hicce dolor *varius* est, pruriens, ardens, pressorius arenosus.

F 2

SPE-

A) Ophthalmiam epidemicam adnotavit *Cel. HUXHAM. Opera medico-physica*, & *HOFFMAN. l.c. Ophthalmias autumno epidemico-biliosas v. in Historia morborum Vraislaviensium. p. 237.* & *HIPPOCRATES Aphoris. Sect. 3. aphor. 2.*

B) Ophthalmiam quotidianam observavit *BUTER. V. ejus treatise on the Kincoogh. 1707. Lond. p. 27.* & *SAGAR Systema morborum p. 236.* ophthalmiam tertianam vidit *Illustr. ROSENSTEIN. V. Kinder Krankheiten p. 415.*

SPECIES sunt

1. OPTHALMODINIA RHEUMATICA, est oculi dolor cum levissimo, vel nullo penitus oculi rubore. *Inflammati*o enim *rheumatica* est serosa & ruborem non producit. *Curatio* exigit purgantia antiphlogistica, lenia diaphoretica atque vesicatoria. Collyria humida in rheumaticis & arthriticis oculus non fert.
2. OPTHALMODINIA PERIODICA est oculi dolor sine rubedine, qui certis & statis temporibus redit. Habet simul comitem pulsum celeriore, sitim, lacrumationem, urinam intense rubram, quandoque lateritiam.
Curatur ut febris intermittens nempe ab initio purgantibus, & dein dato cortice peruviano, aut infuso florum arnicæ.
3. OPTHALMODINIA SPASMODICA est dolor pressorius in oculi bulbo, qui a spasmu musculorum bulbi in hysteriis & hypochondriacis, atque etiam finito fletu observatur.
Curatur mora, nervinis, & antispasmodicis.
4. OPTHALMODINIA AB INTERNA OCULI INFLAMMATIONE. Dolor & sensatio adest, ac si bulbus ex orbita exprimeretur. V. *Plegmonem oculi*.
5. OPTHALMODINIA HYDROPTHALMICA, post frontis dolorem visus obscuratur, pupilla dilatata-

latatur, & oculi bulbus eminentior est. Videtur ergo hæc species ab incipiente hydrophthalmia humoris vitrei pendere.

Curatur venæsectione, purgantibus, vesicatorio. V. *Hydrophthalmia*.

6. **OPHTHALMODINIA ARENOSA**, est dolor pruriens & simul sensatio ac si arenula oculo inspersa esset, qui incipientes ophthalmias, arenulas oculo illapsas, & nascentia hordeola comitatur.

Curatio exigit eluitionem oculi cum aqua frigida vel aqua vegetominerali.

7. **OPHTHALMODINIA SYMPTOMATICA**, quæ alius morbi ocularis symptoma est, ut ophthalmiæ hordeoli &c. *Curatio* exigit ablationem morbi primarii.

8. **OPHTHALMODINIA CANCROSA**, quæ ab acrimoniâ cancrofa in oculum deposita oritur. V. *Carcinoma oculi*.

VARICOSITAS CONJUNCTIVÆ.

Est venarum in membrana conjunctiva dilatatio in varices. A)

CAUSA PROXIMA est laxitas harum venarum.

SPECIES sunt

- I. **VARICOSITAS SIMPLEX**, quæ post ophthalmias sæpe remanet. *Curatur* aqua vitriolata.

F 3

2. VA-

a) *Cirsophthalmia* dicitur græcis.

2. VARICOSITAS COMPLICATA CUM PTERYGIO.

Curatio exigit ut varices, quæ ab oculi cantho ad radicem pterygii pergunt, lanceola vel acu oculari transversim discindantur, & solutione saturata vitrioli exsiccentur. De varicositate cancrofa. V. *Carcinoma bulbi.*

ECCHYMOSIS CONJUNCTIVÆ.

Est sanguinis effusio in cellulas membranæ conjunctivæ.

Quandoque solummodo macula livida vel rubra in albo oculi observatur, quandoque tota vel dimida conjunctiva a sanguine effuso livet.

SPECIES sunt

1. ECCHYMOSIS VIOLENTA, quæ a percussione oculi oritur. Hæc species plerumque cum inflammatione complicatur.
2. ECCHYMOSIS SPONTANEA, quæ sine prægressa oculi contusione a vomitu, tussi, vel risu oritur. Hæc species utplurimum periculo & inflammatione vacat.

Curatur utraque species fomento ex speciebus cephalicis vino infusis.

PUSTULÆ CONJUNCTIVÆ.

Est vesicula pure turgida, quæ in conjunctiva ad limbum corneæ utplurimum invenitur, & ad quam fasciculus vasorum rubrorum excurrit.

SPE-

SPECIES sunt

I. PUSTULA VULGARIS, quæ ab ophthalmia angulari, oritur.

Curatur sedata inflammatione, aqua camphorata & dein solutione lapidis divini.

2. PUSTULA ACRIMONIOSA, quæ in venereis, variolosis, & ab aliis acrimoniis excitatur. Præter mox dicta remedia externa exigit medicamenta interna specifica.

PHLYCTENA.

Est vesicula aqua plena.

SPECIES sunt

I. PHLYCTENA INDOLENS, quæ hydatidi est similis. *Curatio* exigit incisionem, & exsiccationem cum aqua vitriolata.

2. PHLYCTENA ARDENS, quæ in limbo rubet, & dolet, oritur a varia sanguinis acrimonia, & non raro in ulcera pessima conjunctivæ degenerat. *Curatio* exigit ablationem inflammationis, collyria exsiccantia, & interna specifica.

PAPULA.

Est tuberculum durum, in conjunctiva oculi.

Quandoque albuginea permultas tales papulas habet.

CAUSA videtur esse induratio alicujus glandulæ subcutaneæ in conjunctiva, A)

CURATIO exigit medicamenta resolventia *interne* & *externe* applicanda.

CARUNCULA.

Est papula mollis & rubicunda ex conjunctiva excrefcens carunculæ carneæ similis. B)

CAUSA videtur esse transfudatio humoris lymphatici in tuberculum concrefcens.

SPECIES sunt

- I. CARUNCULA SIMPLEX, quæ sine alio morbo albugineæ est. *Curatur* solutione vitriolata.
2. CARUNCULÆ COMPLICATÆ, quæ ulcera, & alios morbos conjunctivæ comitantur. *Curantur* etiam solutione vitriolata, vel butyro antimonii.

CARBUNCULUS OCULI.

Est tuberculum in albuginea, vel in ipsa cornea, ab initio saturate rubens, & ardens, dein in crustam gangrænosam abiens.

CAUSA PROXIMA est miasma carbunculofum. Hic morbus ut plurimum oculi sphaelum, cæcitatem & non raro mortem infert.

Cu-

A) JANIN l. c. p. 58.

B) Græcis vocatur *epanastema*, & colore rubente differt a *pinguecula*, quæ flavescit. V. *Prerygium*.

Curatio. Externe applicetur oculo mucilago cydoniorum camphorata, & aqua vegetomineralis. Interne detur acetum cum camphora & cortice peruviano.

ULCUS CONJUNCTIVÆ.

Est solutio purulenta in conjunctiva.

SPECIES sunt

1. ULCUS SIMPLEX, quod a causa externa vel prægressa inflammatione pura ortum est; curatur balsamo vulnerario ophthalmico, vel solutione lapidis divini.
2. ULCUS VENEREUM, quod a chemosi gonorrhœica, vel venereis pustulis conjunctivæ sæpe remanet. Curatur solutione diluta sublimati corrosivi cum melle rosaceo.
3. ULCUS SCROPHULOSUM. Quod ex prægressa chemosi scrophulosa quandoque remanet, curatur interno usu cort. peruv. cum conserva cicutæ, & aliis antiscrophulosis. Externe decoctum corticis cum alumine quandoque prodest.

ALIENA OCULIS ILLAPSA.

Sunt corpora peregrina oculis illapsa, ut arenula, festuca, insectum, ramentum ferri.

Excitant hæc corpora assiduam nictitationem, lacrimationem, oculi inflammationem.

SPECIES sunt

1. CORPORA ALIENA INTER BULBUM ET PALPEBRAS LOCATA. Hæc elui, aut ex oculi cantho interno digitis exprimi possunt. Aut *lingua* ab alio homine elambantur, vel *penicillo* abstergantur, aut *volsella*, vel *stilo* eximantur. Ramentum ferreum magnete applicato quandoque extrahi potest.
2. CORPORA ALIENA CORNEÆ VEL CONJUNCTIVÆ INFIXA. Hæc volsella eximi debent, vel si hoc fieri nequeat, acu dilatetur locus, cui corpus heterogeneum adhæret.

MORBI CORNEÆ.

OBSCURATIO CORNEÆ.

Est corneæ totius perfecta vel imperfecta impelluciditas.

NOSCITUR ex corneæ colore naturali depravato, visu obscuro vel nullo.

CAUSA PROXIMA est, vel *effusio* humoris inter lamellas corneæ, vel *stagnatio* humorum serosorum in vasis pellucidis corneæ, vel *concretio* vasorum aut fibrarum, quæ corneam constituunt.

CAU-

CAUSÆ REMOTÆ sunt *inflammatio* corneæ , calor ignis , *depositio* humoris variolosi , veneri , scrophulosi , *subsidentia* corneæ , inflata *coagulantia* ut vitriolum.

EFFECTUS sunt amblyopia si obscura , cæcitas si penitus opaca , visus dimidiatus , si solummodo medietas corneæ opaca est.

Obscuratio corneæ dividitur generatim

1. In *imperfectam* seu *nubosam* , quando tota cornea subpellucida , nubis vel fumi adinstar obscurata est , & ægrotus debilem adhuc habet visum. Hæc species curabilis est.
2. In *perfectam* seu opacam , quando tota cornea flava vel cretacea est , & ægrotus penitus nil videat. Hæc species est *incurabilis* præsertim si malum jam antiquum est. Si vero opacitas hinc inde locum cærulescentem seu nubosum exhibeat , applicentur remedia huic loco , ut saltem ille redatur pellucidus.

SPECIES obscurationum corneæ sunt

I. OBSCURATIO AB INFLAMMATIONE CORNEÆ.

Curatur ut ophthalmia chronica venæsectione , purgantibus , vesicatorio nuchæ applicato. *Externe* collyrium vitriolatum , vel aqua vegetomineralis convenit.

2. OBSCURATIO VULGARIS , quæ sine causa specifica oritur. *Curatio* exigit interna resolventia , *extractum* cicutæ , *pulsatillæ nigricantis*,

tis, A) *sal mirabile*, *sublimatus corrosivus*, *aquila alba*, præprimis laudantur cum interpolatis purgantibus.

Externe collyria abstergentia, aut caustica dilutissima conveniunt.

1. *Pulvis* boracis, mercurii dulcis, aluminis usti, vitrioli albi, opii; ex his grana quædam cum saccharo canarino in pulverem rediguntur.
2. *Solutio* boracis, mercurii dulcis, aluminis usti, vitrioli albi, lapidis divini, salis tartari fixi, salis volatilis cornu cervi, fellis lacii piscis, lapidis infernalis, butyri antimonii, tartari emetici, auripigmenti, aloës. Parantur hæ solutiones ex aliquot granis horum medicamentorum, in uncia una aquæ vel melis, solutis.
3. *Linimentum* ex mercurio præcipitato rubro, camphora & tutia præparata, quæ cum axungia viperina, medulla ossium, butyro recenti, oleo mustellæ fluviatilis, aut alio oleo in formam linimenti reducuntur.
4. *Præparata* sunt aqua cærulea, balsamum ophthalmicum rubrum, balsamum ophthalmicum *Saint Yves*.

Omnia

A) *Illust. Baron. de STÖRCK libellus de pulsatilla nigricante.*

Omnia hæc medicamenta ope tenuis penicilli bene diductis palpebris corneæ opacæ aliquoties de die & per aliquot menses illiniri debent, atque dolore nimis excitato oculus lacte tepido illico eluatur. Solutionibus autem oculus aliquoties de die balneari potest.

3. **OBSCURATIO VENEREA**, quæ a chemosi venerea quandoque superest, quandoque sine hac prægressa, a miasmate venereo in corneam deposita, ut in infantibus a parentibus venereis progenitis aliquoties vidi, originem habet. A)

Curatur usu interno mercurii gummosi, *Externe* unguentum ophthalmicum cum præcipitato rubro convenit, vel aqua vitriolata cum grano sublimati corrosivi, vel balneo mercuriali.

4. **OBSCURATIO SCROPHULOSA**, quæ infantes scrophulosos aggreditur.

Curatur usu interno corticis peruviani, cicutæ, æthiopis mineralis. *Externe* decoctum corticis peruviani cum aqua ophthalmica cum sapone veneto applicetur.

5. OB-

A) III. SAUVAGES l. c. p. I. p. 729. has obscuraciones infantum venereas dicit incurabiles. Ego plures tales infantes balneo oculari ex lacte mercuriali curavi.

5. **OBSCURATIO VARIOLOSA**, quæ aliquot post finitas variolas septimanas cum ophthalmia, vel sine hac, corneam afficere solet, & non raro in staphyloma corneæ degenerat.

Curatio exigit repetita purgantia, & corticem peruvianum.

Externe ut in obscuratione vulgari tentetur butyrum antimonii.

6. **OBSCURATIO A CORNEÆ RHYTIDOSI** evanescit curata subsidentia corneæ. V. *Rhytidosis*.

7. **OBSCURATIO A STAPHYLOMATE** curatur butyro antimonii. V. *Staphyloma*.

8. **OBSCURATIO CORNEÆ COMPLICATA**, seu quæ chemosim, staphyloma, ulcera & alios morbos comitatur. *Curatio* exigit ablationem morbi primarii, & dein specialem curationem obscurationis, ut hucusque diximus.

MACULÆ CORNEÆ.

Sunt obscurationes vel opacitates in quodam corneæ loco. A).

CAUSÆ sunt eadem ac in obscuratione corneæ.

SPECIES macularum in cornea sunt 6.

I. **MACULA SEMIPELLUCIDA** seu **NEPHELIUM**, est macula subpellucida, nubem, nebulam vel fumum in cornea referens. Oritur ab humore

A) MAUCHART, *dissert. de maculis corneæ in Collect. Halleriana.*

more crasso in vasis pellucidis corneæ stagnantibus. A)

Curatur ut obscuratio vulgaris.

2. **MACULA OPACA** seu **LEUCOMA** est macula penitus opaca, albi vel flavi coloris, dicitur etiam *albugo*. Oritur ab humore opaco inter lamellas corneæ effuso.

Curatur causticis dilutis, quæ in obscuratione perfecta laudavimus.

3. **MACULA MARGARITACEA** seu **PARALAMPSIS**, est macula opacissima, cretacei vel albo-cærulei coloris, in figuram margaritæ, tuberculi albi adinstar elevata, & indurata.

Vix unquam sanari potest. Interim pro tentamine laudantur sequentia remedia.

1. *Extima tuberculi superficies* tangatur lapide infernali, vel guttula butyri antimonii, aut solutione cantharidum vel auripigmenti.

2. *Extima tuberculi superficies.*

1. *Abradatur* xystro chalybeo, vel lima tenuissima vel vitro contuso.

2. *Abscindatur* cultello.

3. *Perforetur* acu plurimis puncturis, vel

4. *Scarificetur* parvis incisionibus & illico solutione acri in suppurationem redigatur.

4. MA-

A) Græcis dicitur etiam *achlys* vel *egis*.

4. **MACULA ARCUATA** seu **GERONTOXON**, est macula, quæ marginem corneæ totum vel pro parte arcus adinstar ambit. Medietas corneæ pellucida manet, hinc discus corneæ adeo exiguus apparet. Est vitium senibus familiare, hinc *arcus senilis* vocatur; videtur a vasis pellucidis in senio concrefcentibus oriri. Est vitium *incurabile*.
5. **CICATRIX** seu **OULE**, est macula oblonga, quæ vulnere aut ulcere corneæ ob vasa pellucida concreta, succedit. Vulnere acuto instrumento corneæ inflicta cicatricem visibilem non relinquunt, ut post extractionem cataractæ videre est. Sola instrumenta obtusa & vulnere corneæ multum suppurantia cicatricem relinquunt visibilem, quæ raro iterum evanescit.

PTERYGIUM.

Est excrescentia membranacea, quæ ut plurimum ab interno oculi cantho alæ expansæ adinstar per membranam albugineam & corneam versus pupillam sensim increfcit.

CAUSA PROXIMA videtur extensio seu prolongatio fibrarum & vasorum carunculæ lacrumalis vel membranæ semilunaris esse.

CAUSÆ REMOTÆ sunt inflammationes habituales harum partium, relaxationes, depositiones acrimoniæ.

SPE-

SPECIES pterygiorum sunt quatuor.

1. PTERYGIUM TENUE seu UNGULA, est pellicula pellucida, tenuis, cineritii coloris, indolens, ex caruncula lacrumali vel membranula semilunari excrefcens.

Curatur vel medicamentis vel abfciffione.

Medicamenta funt folutio faturata vitrioli, lapidis divini, lapidis infernalis, butyrum antimonii, alumen uftum cum faccharo.

Abfciffio exigit ut pterygium tenui vofella in plicam elevetur, ac cultro oculari fenfim abfcindatur. Pterygia, quæ filamentis folummodo adhærent, facile abfcinduntur, difficillime autem, quæ ubique accreta funt corneæ ac in plicam elevari non poffunt.

2. PTERYGIUM CRASSUM seu PANNUS. Differt ab unguia craffitie, colore rubro & congerie vasorum rubrorum fupra album oculi, ipfamque corneam fasciculi adinfar expanforum.

Curatur

1. *Abfciffione vasorum nutrientium*, quæ a cantho interno ad pterygium pergunt, fic hoc quandoque contabefcit.
2. *Medicamentis caufticis* mox laudatis.
3. *Abfciffione panni* ad carunculam ufque.
3. PTERYGIUM MALIGNUM, est pannus diverficolor, dolens, varicofus, ab acrimonia cancrofa ortus.

Curatio exigit curam canceri, quæ raro succedit.

4. **PTERYGIUM PINGUE** seu **PINGUECULA** est molecula lardo vel pinguedini similis, mollis, indolens, flavescens coloris, quæ ut plurimum in angulo oculi externo ex albuginea nascitur, & raro in corneam usque ascendit, sed per vitam sæpe sic manet.

Curatio, si in corneam ascenderet, exigit *excisionem*.

STAPHYLOMA.

Est corneæ morbus, quo hæc membrana præternaturalem suæ substantiæ crassitiem & opacitatem subit. A)

CAUSA PROXIMA est humoris crassioris decubitus inter lamellas corneæ, adeo ut interna & externa corneæ superficies mirum in modum protuberet.

CAUSÆ REMOTÆ sunt habitualis corneæ inflammatio, valida contusio, at frequentissime a depositione humoris variolosi post variolas oritur.

SPECIES sunt

I. **STAPHYLOMA TOTALE**, quod totam corneam occu-

A) Veram hujus morbi notionem primus nobis dedit doctissimus Professor RICHTER. V. Cl. viri fascicul. II. observationum chirurgicarum. p. 104.

occupat; hæc species frequentissima est. Pro-
tuberat cornea opacata, ac si conus ex bul-
bo oculi prominere, increfendo inferiorem
palpebram propellit & adeo invertit, ut cor-
nea elongata genæ incumbat, eam fricet &
excoriet. Unde bulbus oculi aëris attactu
expositus, sordibus inquinatus, & ciliis pal-
pebræ inferioris irritatus sæpe acriter dolet,
ruber & minimis papillis obsidetur.

Curatio. Incipiens staphyloma quandoque aqua
frigida aut vitriolata resolvitur, ut nuper vi-
di; *antiquum* autem staphyloma solo butyro
antimonii resolvi potest.

Palpebris bene diductis, ope penicilli parvi, cujus
cuspis butyri antimonii guttula madeat, illi-
niatur cornea opaca, omni altero vel tertio
die; quamprimum æger a defluente medica-
mento dolorem in oculo sentit, eluatur ocu-
lus lacte tepido. A)

2. STAPHYLOMA RACEMOSUM, est staphyloma,
quod tuberculis carneis, caput aciculæ plerum-
que æquantibus vel majoribus, obsitum est.

G 2

Cura-

A) Hoc egregium remedium, primus tentavit *celeber-
rimus* ophthalmiater gallicus JANIN. V. librum citatum;
hanc methodum esse efficacissimam & tutissimam ob-
servationibus illustravit Cl. Prof. RICHTER vid. l. c. p.

Curatur ut staphyloma simplex.

3. STAPHYLOMA PARTIALE, quod aliquam modo partem in cornea occupat. Exhibet ergo tumorem opacum e cornea prominentem, uvæ parvæ albicanti quodammodo similem. *Curatur* ut staphyloma totale.

4. STAPHYLOMA SCLEROTICÆ est tumor cærulefcens, uvæ parvæ cærulefcenti similis, e quodam scleroticæ loco per albugineam emittens. *Curatur* etiam butyro antimonii.

5. STAPHYLOMA PELLUCIDUM, in quo cornea non incrassata, admodum autem extensa at pellucida est. A) Hicce morbus est incipiens hydrophthalmia, hinc ejus curationem exigit. V. *Hydrophthalmia*.

6. STAPHYLOMA COMPLICATUM, quod cum ophthalmia, vel exulceratione oculi, cum synechia, ectropio, curunculis aut alio morbo oculari complicatum est. Hi morbi evanescent curato staphylomate.

7. STAPHYLOMA IRIDIS. De hac spece V. *Ptoſis iridis*.

ONYX.

Est abscessus seu puris collectio inter corneæ lamellas. SI-

A) Dicitur a quibusdam *ceratocele*, seu *hernia corneæ*. V. BURGMANNI *epistola de singulari tunicarum utriusque oculi expansione*.

B) *Onyx* a figura & colore, quem quandoque exhibet, lati-

SIGNA sunt macula alba, eminens, fluctuans, mollis.
Hoc caractere a leucomate, quod durum est, differt.

SPECIES sunt

- I. ABSCESSUS SUPERFICIALIS, ab inflammatione natus, non est periculosus, & cum inflammatione evanescit applicatis collyriis anti-phlogisticis.
2. ABSCESSUS PROFUNDUS, qui profunde inter lamellas corneæ hæret, quandoque introrsum rumpitur, & hypopyum facit, quandoque extrorsum aperitur & fistulam corneæ relinquit, quandoque pus exsiccat & in leucoma abit.

Curatio exigit resolutionem abscessus, quod solutione boracis cum saccharo tentatur, si resolutio non succedit, abscessus cuspide cullæ vel acus pro cataracta aperiri, & aperitus ut ulcus corneæ sanari debet.

HELCOMA.

Est ulcus in externa vel interna corneæ superficie.

CAUSÆ horum ulcerum sunt prægressa inflammatio, vulnus, contusio, depositio variolosa, venerea, scrophulosa, acrimonia lacrumarum, trichiasis,

pterygium detractum, pustula vel phlyctæna corneæ.

NOSCITUR visu superficiei excavatæ & purulentæ in cornea. A)

VARIETATES sunt.

- I. ULCUS SUPERFICIALE seu levis excoriatio, quæ totam corneam occupat, quandoque in margine corneæ sedet, & albedinem in cornea, rubedinem in conjunctiva causat. *Curatur* solutione lapidis divini, vel vitrioli albi, B) cum albumine ovi soluti, & ope penicilli corneæ illiniti.
2. ULCUS SORDIDUM, quod crustosum vel lardaceum est. Si solutio boracis vel lapidis divini non juvat, purificetur diluta solutione lapidis infernalis vel butyri antimonii, vel sublimati corrosivi.
3. ULCUS FUNGOSUM, ex quo papilla carneæ, capitulo aciculæ æqualis, excrescit. Papilla fun-

A) Ophthalmiatri veteres ulcera corneæ variis inducunt nominiibus, quæ memoriam onerant, & omni utilitate destituantur. *Helcydrion* est ulcus superficiale, *Coiloma* est ulcus excavatum, *Encauma* vel *epicauma* est ulcus sordidum & ardens. *Borryon* est ulcus cum caruncula, *argema* est ulcus marginale. V. MAÛCHART *Diss. de ulceribus corneæ.*

B) V. TRÉCOURT in *Journal de medecine*. T. XXXII.

fungosa abscindatur, vel lapide infernali tangatur. Demum *Revellentia*, ut vesicatoria, setacea, fonticuli, purgantia omni altero die repetita, simul adhibeantur.

4. ULCUS VENEREUM, exigit mercurialia interna & externe solutionem dilutam sublimati cum melle rosaceo.
5. ULCUS SCROPHULOSUM, quod scrophulosos afficit, exigit antiscrophulosa interna, & externe decoctum corticis.

FISTULA CORNEÆ.

Est ulcus sinuosum seu canalis purulentus in cornea.

Hæ fistulæ vel *sursum* vel *deorsum*, vel *transversum* vel *recta introrsum* vel *tortuose* inter lamina nas corneæ pergunt. A)

SPECIES sunt

- I. FISTULA PENETRANS, quæ utramque corneæ superficiem penetrat, *noscitur* visu foraminis corneam penetrantis, stylo, effluxu humoris aquei, obscuratione, corrugatione & subsidentia corneæ, atque oculi rubore perpetuo.

Diu durantes fistulæ penetrantes ob corneæ subsidentiam & irritationem iridis, myosim, inflammationem & concretionem iridis cum cornea faciunt.

G 4

Cu-

A) MAUCHART. *Diss. de fistulis corneæ.*

Curatio. Primum tentetur purificatio & sanatio fistulæ cum solutione vitrioli, vel aloes, vel boracis cum saccharo.

2. Tangatur orificium cum solutione cantharidum, lapidis infernalis, vel butyro antimonii.

3. Cultello pro cataracta dilatetur vel discindatur fistula.

2. **FISTULA NON PENETRANS**, quæ corneæ internam superficiem non transit, noscitur visu albidi canaliculi; cornea obscurata at non collapsa,

Curatur mox laudatis medicamentis & fistulæ dilatatione cum cultello.

Interne dentur specifica *antacrimoniosa*.

VULNUS CORNEÆ.

Est corneæ dissectio vel punctura.

In utraque specie humor aqueus effluit, & cornea collabitur.

VARIETATES constitui possunt

1. **VULNUS SCISSUM**, seu instrumento acuto inflitum facile & intra 48. horas confanatur sine remanente cicatrice visibili, si clausis palpebris oculus deligetur.

2. **VULNUS PUNCTUM**. Collabitur oculus at vulnus intra 24. horas utplurimum sanatur, hinc hæ curationes sæpe habentur miraculosæ.

3. VUL-

3. VULNUS CONTUSUM, in suppurationem abit, tardius sanatur, & cicatricem relinquit visibilem.
4. VULNUS RUPTUM seu RHEXIS OCULI, hæc ruptura a contusione externa, vel ab hypopyo aut hydrophthalmia oriri potest. Ut plurimum omnes efflunt humores & sequitur immedicabilis cæcitas. V. *Hypopyum*.
5. VULNUS COMPLICATUM CUM PROLAPSU IRIDIS vel HUMORIS VITREI. Hæ res vulneris consolidationem impediunt. V. *Ptoſis iridis & prolapsus humoris vitrei*.

RUTIDOSIS.

Est corrugatio & subsidentia corneæ.

CAUSA PROXIMA est defectus humoris aquei.

SPECIES sunt

1. RUTIDOSIS A VULNERE vel PUNCTURA CORNEAM PENETRANTE. *Curatur* sanato vulnere intra 24. horas.
2. RUTIDOSIS A FISTULA CORNEAM PENETRANTE. *Curatio palliativa* exigit applicationem pelliculæ ad fistulam, ne humor aqueus perpetuo exeat. At *curatio radicalis* exigit ut fistula curetur.
3. RUTIDOSIS A DEFICIENTE HUMORE AQUEO, ut a senio, febre, magna evacuatione prægressa, & magna siccitate aëris observatur.

Curatur cardiacis nutrientibus , & externis humectantibus.

4. RUTIDOSIS CADAVERUM, cum humor aqueus exhallet per corneam & novus non fecernatur, ideo cornea in cadaveribus obscura & collapsa invenitur. Hoc unum ex certissimis signis est mortis.

PUSTULÆ CORNEÆ.

Sunt vesiculæ pure plenæ in externa corneæ superficie.

SPECIES sunt

1. PUSTULÆ AB INFLAMMATIONE CORNEÆ , quæ quandoque in suppurationem abit , & pustulas in cornea relinquit. *Curantur* aqua vegetominerali vel vitriolata.
2. PUSTULÆ A DEPOSITIONE ACRIMONIÆ IN CORNEAM, ut in variolosis quandoque observatur. *Curantur* purgantibus repetitis & collyriis exsiccantibus. V. *Ophthalmia variolosa.*

PHLYCTÆNÆ CORNEÆ.

Sunt vesiculæ aqua plenæ in externa corneæ superficie.

SPECIES sunt

1. PHLYCTÆNÆ SIMPLICES, quæ nec dolent nec in margine rubent, ac facile sine relicto ulcere

cere evanescunt. *Curatio* exigit incisionem vesiculæ, atque collyria exsiccantia.

2. PHLYCTÆNÆ ACRIMONIOSÆ, quæ dolent, ardent, & marginem inflammatum habent. *Curatio* exigit purgantia, & collyria exsiccantia. A)

CARUNCULÆ CORNEÆ.

Sunt parvæ papillæ molles & rubentes, in externa corneæ superficie. B)

CAUSA PROXIMA est humoris lymphatici transfundantis concretio in papillas.

SPECIES sunt

1. CARUNCULÆ SIMPLICES, quæ sine alio morbo oculari nascuntur. *Curantur* solutione lapidis infernalis vel butyro antimonii.
2. CARUNCULÆ COMPLICATÆ, quæ staphylo-
matis, & ulcerum superficiem quandoque obfident. *Curantur* ut prior species.

MOR-

A) Phlyctæna simplices possunt etiam *hydatides corneæ*, atque phlyctænæ acrimoniosæ solent *psudracia corneæ* dici. V. MAUCLERC *nomenclatura critica morborum ocularium*. Lond. 1768: p. 19.

B) *Cel. RICHTER* tales carunculas dissecuit & illas solidas, verasque esse excrecentias vidit. Imo tale tuberculum ter resectum ter renascebatur. V. *Observ. chirurg.* Fasc. 2. p. 109, & 115. Veteres dixerunt has carunculas *epanastemata* seu *rebelliones*.

MORBI BULBI OCULARIS.

ATROPHIA BULBI.

Est bulbi ocularis contabescencia seu diminutio voluminis.

CAUSA PROXIMA est humorum bulbum distendentium copia requisita deficiens.

SPECIES sunt

1. ATROPHIA AB HUMORIS VITREI PARTE QUADAM EFFLUENTE, ut in oculi vulneribus, & extractione cataractæ contingit. Hæc species tempore iterum emendatur.
2. ATROPHIA PURULENTA seu PHTHYSIS BULBI, qua humor vitreus synchysi purulenta consumitur & absorbetur. Hæc species est incurabilis.
3. ATROPHIA ACRIMONIOSA; a capitis scabie exsiccata oriebatur oculi contabescencia, quæ fonticulo retro auriculas excitato curabatur.
4. ATROPHIA PINGUEDINIS ORBITALIS, in hac specie oculi in orbitam retrahuntur adeo ut orbitæ concavæ apparent. Curatur quandoque irritatione & frictionibus bulbi.

5. ATRO-

5. **ATROPHIA AB EVACUATIONE HUMORUM OCULI**, si per oculum incisum aut sponte hypopyo ruptum, omnes ex bulbi cavo effluunt humores, tunc bulbus integer in parvam molem carneam contrahitur. Hoc vitium exigit *oculum artificialem*.

EXOPHTHALMIA.

Est bulbi ocularis tanta intumescencia ut palpebris tegi nequeat.

SPECIES sunt

1. **EXOPHTHALMIA INFLAMMATORIA**, quæ a validissima oculi inflammatione oritur. V. *Chemosis*.
2. **EXOPHTHALMIA PURURENTA**, quæ a collectione puris intra oculi bulbum nascitur. V. *Hypopium*.
3. **EXOPHTHALMIA SANGUINEA**, quæ a congestionem sanguinis ad oculum oritur, sic in strangulatis, parturientibus, a cutusione oculi, a suppressis menstruis, & quandoque a nisu nimio rubent atque extra orbitam prominent oculi.

Curatio exigit venæsectionem, purgantia, & externe aquam frigidam, vel vegetomineralem.

4. **EXOPHTHALMIA METASTATICA**, quæ ex decubitu materiæ morbosæ, ut febrilis, lactæ, vene-

venereæ, scrophulosæ A) generatur. *Curatur* ut *chemosis*, at simul dentur antacrimonia.

5. EXOPHTHALMIA CANCROSA, est oculi degeneratio in fungum cancerosum, qui sæpe ad pugni magnitudinem ex orbita prominet. V. *Carcinoma oculi*.

Curatur sola extirpatione bulbi.

6. EXOPHTHALMIA HYDROPICA, quæ a nimia humoris aquei collectione nascitur. V. *Hydrophthalmia*.

7. EXOPHTHALMIA STAPHYLOMATICA, staphyloma subinde adeo prominet, ut palpebris tegi nequeat. V. *Staphyloma*.

OPHTHALMOPTOSIS.

Est bulbi ocularis prolapsus in genas, canthos, vel sursum, vix mutata bulbi magnitudine. B)

SPECIES sunt.

- I. OPHTHALMOPTOSIS VIOLENTA, qui a contusione

A) Hujusmodi observationem habet GENDRON, qui in puero bulbum oculi per oedema tunicæ conjunctivæ, ex cacochymia scrophulosa ortum, ad ovi gallinacei magnitudinem extensum vidit. V. GENDRON *traité des maladies des yeux*. a Paris. 1770. T. 2. p. 38.

B) Græcis vocatur hicce morbus *Eopiesmus* aut *prosis bulbi*.

sione vel ictu valido oculi generatur. Subito prolabitur oculi bulbus in genam vel in canthum, & ob elongatum, extensumque nervum opticum subito adest cæcitas.

Curatio exigit ut prolapsus oculi bulbus illico reponatur, & fomentis antiphlogisticis, simulque roborantibus aut aqua frigida foveatur. Sic utplurimum quod mirum est, non solum oculi integritas, sed etiam visus restituitur. A)

2. OPTHALMOPTOSIS A TUMORE INTRAORBITALI. Sic exostosis, tophus, abscessus, lipoma, atheroma, hygroma, scirrhus intra orbitam natus vel induratio pinguedinis orbitalis sursum, deorsum vel ad canthos bulbum oculi exprimit.

Si medicamenta mercurialia vel alia resolventia hos tumores non auferant, tunc *curatio* exigit ut tumor incidatur aut ex orbita excidatur. B)

3. OPTHALMOPTOSIS PARALYTICA, quæ a paralyfi musculorum rectorum & hinc majori nato robore musculorum obliquorum bulbi
ori-

A) Observaciones plures recenset Cl. ACREL v. ejus *Bemerkungen*, & R. BROKELSEY in *medical. observat.* T. II.

B) *Memoires de l' Accademie de chirurgie*, T. 5.

oritur. *Curatur* antiparaliticis ut infuso florum arnicæ & aliis.

4. OPTHALMOPTOSIS STAPHYLOMATICA, staphyloma quandoque deprimit palpebram inferiorem & genæ incumbit. *Curatio* exigit butyrum antimonii. V. *Staphyloma*.

CARCINOMA BULBI.

Est bulbi ocularis degeneratio in cancerum.

CAUSA PROXIMA est depositio virus cancerosi ad oculi tunicas.

SPECIES sunt

1. CARCINOMA VULGARE. Oritur *dolor* in sanissimo oculo, dein *vasa* albugineæ *varicosa*, sanguine atro infarcta, carnea quasi redduntur ac visus perit. Tandem dolor vehementissimus nascitur, totus bulbus scirrhusus, ac carni rubræ induratæ similis evadit.
2. CARCINOMA FUNGOSUM, incipit hæc species cum tuberculo fungoso corneæ vel albugineæ, quod sensim totam oculi superficiem occupat, & bulbus in ingentem fungum dolentem degenerat.

Curatio. In incipiente oculi carcinomate tentari debent: 1. omnia remedia anticancerosa, quæ in cancro palpebrarum indicavimus: 2. carcinoma parvum quandoque ligatura auferri potest, his vero nil juvantibus fiat *exstirpatio bulbi*.

Exstir-

Exstirpatio oculi cancrofi.

INDICATIO. Carcinoma, quod magnam bulbi partem occupat, hanc operationem exigit. A)

CONTRAINDICATIO. At si carcinoma jam inveteratum, aut a causa interna ortum est; aut si jam orbitæ ossa carie afficiuntur, tunc hæc operatio sine fructu instituitur.

INSTRUMENTA. *Culter rectus.*

Culter juxta superficiem parum curvatus.

Forfex cum apicibus obtusis, & juxta superficiem aliquantum curvatus, DAVIELLIANO similis.

Acus curva cum filis ceratis.

PRO DELIGATIONE. *Plumaceola multa* & variæ magnitudinis.

Splenia.

Fascia.

Fungus agaricus & *Alcohol vini.*

SITUS PRO OPERATIONE. Æger sedeat in sella altiori versus lucem, caput ejus ab adjutore retineatur, chirurgus stet ante ægrum.

OPERATIO ipsa.

I. Chirurgus cultro *recto* ad $\frac{1}{4}$ pollicis findat commiss-

H

mis-

A) *Memoires de l'Academie de chirurgie.* T. V. HEISTERI, atque BILGUERI *Bemerkungen.*

missuram externam palpebrarum. Adjutor bene eleuet dein palpebram superiorem.

2. Cultro juxta marginem superiorem orbitæ discindatur membrana conjunctiva, quæ bulbum ad palpebram superiorem neçtit.
3. Demum bene depressa palpebra inferiori etiam juxta inferiorem marginem orbitalem discindatur membrana conjunctiva, & separetur bulbus a palpebra inferiori.
4. Tandem ope *acus curvæ* filum ceratum per anteriorem bulbi partem traducatur, ut ansa fili bulbus ex orbita protrahi possit.
5. Jam ansa fili bulbo protracto pinguedo & musculi bulbi tum supra tum infra bulbum ab orbita vel cultro vel forcice curvato separentur.
6. Ubique demum separato bulbo nervus opticus vel cultro *curvo* vel forcice *curvato* abscindatur, & bulbus eximatur.
7. Digito exploret chirurgus an non amplius moleculas induratas in orbita inveniat, has si adsint, excindat.
8. Dein plumaceolis bene expleat cavum orbitæ, atque applicet splenia & fasciam, quam tri-duo relinquat.
9. Tandem balsamo arcæi suppuratio & incrementum substantiæ carneæ, ex relicta pinguedine orbitali propullulantis, ad tantam mo-

molem promoveatur, ut oculus artificialis com-
mode applicari possit. V. *Hypopium & ap-
plicatio oculi artificialis.*

TETANUS OCULI.

Est spasmodica & constans contractio musculorum,
qui bulbum movent.

NOSCITUR ex bulbi immobilitate.

SPECIES sunt

1. TETANUS A VULNERE OCULI. Quamprimum sub operatione cataractæ acis vel culter oculo immerfus est, immobilis stat bulbus oculi. Id a musculorum bulbi spasmō fieri videtur. Hic spasmus intra aliquot minuta sponte remittit.
2. TETANUS SYMPTOMATICUS, seu OCULI FIXI, qui in quibusdam febribus & morbis spasmodicis observantur. A) *Curatur* antispasmodicis & ablato morbo primario.

NYSTAGMUS.

Est convulsio seu invita agitatio bulbi ocularis.

NOSCITUR ex instabilitate seu involuntario ac constanti motu bulbi ocularis, ab uno in alterum canthum, aut in aliam directionem. Quandoque simul hippus adest.

SPECIES sunt

1. NYSTAGMUS A TIMORĒ, hæc agitatio sub

H 2

ca

A) *Cel. Prof. TRNKA comment. de terano. p. 9.*

cataractæ operatione observatur, sopitur persuasione & mora.

2. NYSTAGMUS AB ARENULA IN OCULUM ILLAPSA, hæc species curatur exempta arenula.
3. NYSTAGMUS CATARRHOSUS, qui gravedinem comitatur. *Curatur* ablata gravedine.
4. NYSTAGMUS A SABURRA PRIMARUM VIARUM, ut in infantibus verminosis observatur, & ex signis saburræ cognoscitur. *Curatur* purgantibus & anthelminticis.
5. NYSTAGMUS SYMPTOMATICUS, qui in morbis convulsivis, hysteris, epilepticis & in gravidis quandoque observatur. *Curatur* antispasmodicis & ablato morbo primario.

VULNUS SCLEROTICÆ.

Est incisio, vel punctura in albugineam & scleroticam oculi.

SPECIES sunt

1. VULNUS SCISSUM, illico humor vitreus exit, sed clausis palpebris & utroque oculo spleniis atque fascia ligatis intra paucos dies consolidatur vulnus.
2. VULNUS PUNCTUM, ut in depressione cataractæ fit. Raro exit humor vitreus, & facilius adhuc sanatur.

3. VUL-

3. VULNUS COMPLICATUM CUM PROLAPSU HUMORIS VITREI, vulneris consolidatio tali prolapsu retardatur. V. *Prolapsus humoris vitrei.*

DEFECTUS OCULI.

Est oculi unius vel utriusque absentia in orbita.

SPECIES sunt

1. DEFECTUS NATIVUS. In hoc casu, quantum ex relatione observatorum patet, plerumque ambo deficiunt oculi. A)
2. DEFECTUS ADVENTITIUS, qui post partum ab oculo exciso, sclopeto vel hypopyo destructo, oritur. In hoc casu homo quandoque uno, interdum autem utroque oculo spoliatus est. Hoc vitium *oculo artificiali* aliquantum celari potest. V. *Applicatio oculi artificialis.*

OCULUS SUPERNUMERARIUS.

Est numeri consueti excessus in oculis.

Nati fuere homines tribus quippe vel etiam quatuor oculis instructi.

Prodigiosa quoque oculi constitutio est, quando

H 3

do

A) Act. Er. Lips. anni 1726. Mens. Mart. & SCHENKII Lib. I. observat. 278.

do pectori infixus, vel in ipsis humeris situs est oculus. A)

MORBI IRIDIS.

MYDRIASIS.

Est nimia pupillæ dilatatio cum vel sine visus læsione. B)

NOSCITUR hic morbus, si pupilla etiam ad lucem, eandem semper latitudinem habere observatur.

SPECIES mydriaseos sunt

1. MYDRIASIS AMAUROTICA, quæ ut plurimum at non semper amaurosim comitare solet. Rarissime sine amauroseos curatione curatur.
2. MYDRIASIS HYDROCEPHALICA, quæ ab hydrope cerebri originem habet, est ut morbus a quo oritur, ut plurimum incurabilis.
3. MYDRIASIS VERMINOSA, quæ a saburra verminosa primarum viarum nascitur. Curatur anthelminticis & purgantibus.
4. MYDRIASIS A SYNECHIA, seu a concretionem uveæ cum capsula lentis. V. *Synechia*.
5. My-

A) De utroque vitio SCHENCK l. c. observationes habet.

B) MAUCHART *Diss. de mydriasi*.

5. MYDRIASIS PARALYTICA, seu a paralyfi fibrarum orbicularium iridis, observatur in morbis paralyticis, & ab applicatis ad oculum narcoticis. *Curatur* arnica, electricitate & aliis antiparalyticis.
6. MYDRIASIS SPASMODICA, seu a spasmofibrarum rectorum iridis, ut in morbis spasmodicis, & hystericis quandoque observatur. *Curatio* exigit nervina & antispasmodica.
7. MYDRIASIS AB ATONIA IRIDIS, frequentissima causa est *cataracta magna*, pupillam sub transitu in cataractae extractione valde extendens. Evanescit aliquot post operationem dies. Pupilla demum *diu* dilatata ex consuetudine dilatata manet.
- Curatur* angustatione pupillae, tractando corpora minuta & lucida, atque contemplatione attentata corporum dissitorum. *Curatio palliativa* mydriaseos exigit, ut aeger de die aut in loco lucido ope nigrae chartulae, foramine satis magno instructo, videat.
8. MYDRIASIS NATURALIS, haec in somno, in loco obscuro & in contemplatione objecti oculo vicini observatur.

MYOSIS.

Est nimia pupillae contractio seu angustia. A)

H 4

No.

A) MAUCHART *Diss. de pupillae phzibisi & sinuzesi.*

Noscitur pupillæ diametro, quæ naturali minor, etiam in loco obscuro manet.

Facit visum debilem, hemeralopiam & alios morbos.

SPECIES sunt

1. **MYOSIS SPASMODICA**, quæ a spasmo fibrarum orbicularium iridis in hysteris, hypochondriacis & spasmodicis morbis quandoque observatur. *Curatio* exigit antispasmodica.
2. **MYOSIS PARALYTICA**, quæ a paralyssi fibrarum rectorum iridis in morbis paralyticis quandoque contingere potest. *Curatur* anti-paralyticis.
3. **MYOSIS INFLAMMATORIA**, quæ ab inflammatione iridis vel uveæ oritur, ut in ophthalmia interna, hypopio, oculi vulnere videre est. *Curatur* antiphlogisticis, & venæsectione. V. *Ophthalmia interna*.
4. **MYOSIS A CONSUETUDINALI CONTRACTIONE PUPILLÆ**. Huc ergo pertinet **MYOSIS A LUCIS** aut **OBJECTORUM MINUTISSIMORUM** aut **VALDE DISSITORUM DIUTURNA CONTEMPLATIONE**; hæc species scribis, lectoribus, artificibus minuta tractantibus, microscopiis laborantibus, & aliis est familiaris. A) *Curatur* abstinentia longa a contempla-

A) Hinc patet cur lectura ad lampadem cum umbra-
culo, lucem colligente, & ad chartam repercutiente myo-
sim

platione objectorum, seu evitacione causæ, mora in loco obscuro, & intuitu parietis viridis.

5. MYOSIS A DEFECTU HUMORIS AQUEI, ut in rhytidosi observatur. *Curatur* restitudo humore aqueo. V. *Rhytidosis*.

6. MYOSIS NATIVA, quæ cum homine nascitur. *Exigit* incisionem transversalem iridis. V. *Synizesis*.

7. MYOSIS NATURALIS, est pupillæ coarctatio a lumine, ab intuitu objectorum diffusorum. Hæ pupillæ arctationes sunt temporariæ & brevi iterum sponte evanescent.

SYNIZESIS.

Est plenaria pupillæ coarctatio vel concretio. A)

NOSCITUR pupillæ absentia. Ejusmodi miseri nil, nisi lumen a tenebris, ut sani palpebris clausis discernere possunt.

SPECIES sunt

I. SYNIZESIS NATIVA, seu quæ connata est. In hoc casu per errorem primæ conformationis pupilla non perforata est. Rarissime membrana

sim cum tempore inducat. Umbraculum viride simplex, hinc lampadibus cum umbraculo clauso, ut in SEGNERIANO lampade est, præferri debet.

A) WEISSENBORN *Dissert. de pupilla nimis coarctata vel clausa. Erfordia* 1773. & JANIN *l. c. p. 169*

brana pupillaris non evanida hujus morbi causa invenitur. A)

Curatio exigit ut artificialis fiat pupilla. Hinc faciat chirurgus incisionem transversalem corneæ; demum pupillæ locus naturalis transversim, aliquanto plus versus nasum cultro LA FAYANO incidatur. B)

2. SYNIZESIS ACCIDENTALIS, seu pupillæ concretio quæ a prægressa inflammatione, vel exulceratione uvæ aut iridis, vel humoris aquei aut vitrei defectu oritur. Hæc species frequenter post cataractæ depressionem contingit, atque incisionem novæ pupillæ exigit, ut mox diximus.

3. SYNIZESIS A SECESSU IRIDIS A CORNEA. A quacunque causa secessus fiat, certus semper est effectus, ut pupillæ diameter se contrahat, fibræ enim longitudinales a corneæ circulo separatæ fibris orbicularibus resistere nequeunt, hinc hæ pupillam vel ex parte vel penitus contrahunt. C)

Cu-

A) *Clar. WRISBERG Dissert. de membrana pupillari foetus. in nov. Comment. Goetting. T. II. p. 169.*

B) *Abhandlungen der schwedischen Akademie. 34. Band, & RICHTERS Chirurg. Bibliothek. 4. Band 1. St. S. 192.*

C) *Cel. RICHTER Chirurg. Bibliothek. 2. B. 1. St. 132 S. & JANIN l. e. p. 249.*

Curatio. Si æger per pupillam præternaturalem videre potest, non est necessarium, ut nova incidatur pupilla.

4. **SYNIZESIS COMPLICATA**, seu quæ cum amaurosi, cataracta, synechia vel alio morbo oculari complicatur. Amaurosis *noscitur*, quando æger lucem a tenebris distinguere nequit, hanc enim non solum clausa pupilla, sed etiam clausis palpebris distinguere possumus. Cæteras complicationes noscimus visu.

Curatio synizeleos complicatæ exigit, ut prius morbus complicans curetur.

5. **SYNIZESIS SPURIA**, est pupillæ obturatio a gleba mucosa, purulenta, vel grumo sanguinis. Si hæc corpora, pupillam obturantia, medicamentis resolvi non possint, exigit *curatio*, ut cornea indidatur, & ut cochleari **DAVIELLIANO** corpora hæc eximantur.

SYNECHIA.

Est iridis concretio cum cornea vel cum capsula lentis crystallinæ. A)

CAUSA PROXIMA est contactus & inflammatio harum partium.

CAUSÆ REMOTÆ sunt collapsus corneæ, prolapsus iridis, intumescencia cataractæ, hypopyum, formatio nativa.

SPE-

A) MAUCHART *Diff. de Synechia.*

SPECIES sunt.

I. SYNECHIA ANTERIOR TOTALIS seu concretio iridis cum cornea. Hæc species visu noscitur. Pupilla in hac specie vel dilatata, vel coarctata, vel concreta invenitur. Inde variæ visus læsiones.

Curatio radicalis synechiæ totalis exigit, ut cultro & stylo separetur iris a cornea, at hæc separatio in concretionem antiquam, ubi cornea cum iride jam unum constituit continuum seu individuum temeraria & periculo plenissima esset. In malo vero recenti separatio sequenti modo tentari saltem posset.

1. Cauta fiat incisio in corneam, dein stilo cum latiusculo sine intra corneam & itidem presso tentetur separatio. 2. Si hæc non facile fieri possit, ilico ab operatione desinendum est.

2. SYNECHIA ANTERIOR PARTIALIS, quando solummodo pars quædam iridis corneæ accreta est. Hæc concretio in uno vel pluribus locis observatur. Hinc pupilla varie defigurata, & ejus motus inordinatus invenitur. A)

Curatio exigit ut Chirurgus immergat in corneam, loco pro extractione consueto, parvum cul-

A) JANIN l. c. p.

cultellum cataractarium, A) juxta punctum adhesionis iridis in cameram anteriorem oculi, dein obtuso cultelli dorso ab inferiori cohaesionis parte iridem adhaerentem sursum premat. Sic saepe pars adhaerens separata resilit sua sponte versus pupillam.

3. SYNECHIA ANTERIOR COMPOSITA, quando non solum iris tota, sed simul prolapsa capsula lentis corneae accrescit, adeo ut tota camera anterior & posterior desit. Temerarium esset hanc concretionem solvere velle.
4. SYNECHIA POSTERIOR TOTALIS, seu concretio totius uveae cum processibus ciliaribus, & capsula lentis crystallinae.
5. SYNECHIA POSTERIOR PARTIALIS, quando solum pars quaedam uveae capsulae lentis accreta est. Quae accretio simplex, duplex vel triplex, seu in pluribus locis esse potest.

Curatio exigit ut incisa cornea ope stili in apice aliquantum inflexi detrudatur uvea a capsula lentis.

6. SYNECHIA COMPLICATA CUM AMAUROSI, CATARACTA, MYDRIASI, MYOSI, SYNIZE-SI. Hae complicationes exigunt praeter separationem iridis suas proprias medellas.

PTO-

A) Hujus maxima latitudo lineam unam & mediam habeat, & dorsum sit obtusum, atque totus cultellus cataractario cultro Cl. RICHTER sit simillimus.

PTOSIS IRIDIS.

Est iridis prolapsus per vulnus vel ulcus corneæ. A)
Noscitur ex tuberculo nigricante, quod ex cornea
aliquantum collapsa sub varia figura promi-
net. B)

SPECIES ptosis iridis sunt

I. PTOSIS RECENS A VULNERE LATO CORNEÆ,
ut sub vel post extractionem cataractæ con-
tingit.

Curatio exigit, ut iris cochleari parvo per vulnus,
aut palpebris clausis digito confricata repona-
tur,

A) Authores omnes *Cel. RICHTERO* antiquiores solent
iridis ptoses *staphyloma* vocare, hinc de his *staphylo-*
matibus V. GUNZ Diff. de staphylomate, & MAUCHART
Diff. de staphylomate.

B) Ipse iridis prolapsus pro diversa magnitudine sua
varia quoque nomina ab ophthalmiatriis græcis accepit.

Myocephalum, si prolapsa particula magnitudinem,
colorem & figuram capitis muscæ refert.

Staphyloma iridis, si prominentia paullulum major
& uvæ acino quasi similis videatur.

Melon, si ad tantam denique magnitudinem incre-
vit, ut extra palpebras promineat.

Hilon seu *clavus* si prominentia callosa & indurata
est, atque caput clavi refert.

cur, aut solutione aluminis tangatur. Vulneris dilatatio sine iridis læsione fieri nequit.

2. **PTOSIS INVETERATA**, in qua iris prolapsa incarcerata & vulnere vel ulcere jam accreta & per contactum aeris callosa indurata est. Hæc species nulla arte digitis reponi potest.

Curatio exigit ut tuberculum prominens butyro antimonii semel omni altero vel tertio die tangatur.

Abscissio & ligatura prolapsæ iridis ut plurimum successu carent.

VULNUS IRIDIS.

Est iridis solutio ope instrumenti.

SPECIES.

1. **VULNUS TRANSVERSALE**, ut sub cataractæ operatione quandoque contingit, non consolidatur amplius, sed relinquit pupillam præternaturalem.
2. **VULNUS LONGITUDINALE**. Hoc arte, ut in operatione synizesios, vel casu factum, intra 14 dies iterum concrevit.

PUPILLÆ DEFORMITAS.

Est pupillæ diametri rotundæ mutatio in figuram aliam.

Huc ergo pertinet

1. **PUPILLA OVALIS**. Hoc vitium semper nativum & incurabile est. Nil visui obest.

2. Pu-

2. PUPILLA INFERIUS AMPLIATA, est frequens symptoma, quod extractionem cataractæ ob pupillæ violentiorem extensionem sequi solet. evanescit intra aliquot dies.
3. PUPILLA RUPTA vel FISSA, etiam hoc vitium cataractæ extractionem, iridis vulnera & inflammationes quandoque sequitur. Est vitium incurabile.

PUPILLA PRÆTERNATURALIS.

Est foramen vel fissura præternaturalis in iride.

SPECIES sunt

1. PUPILLA PRÆTERNATURALIS A VULNERE TRANSVERSALI IRIDIS, ut mox de iridis vulneribus diximus.
2. PUPILLA PRÆTERNATURALIS A SECESSU IRIDIS CORNEÆ, quandoque in uno, quandoque in pluribus locis margo iridis a circulo corneæ secedit. Hæ pupillæ marginales a lapsu in caput, ab oculi contusione, ab hypopyo & ab inflammatione iridis observatæ fuerunt.

Quandoque sine omni causa antecedente, nulloque symptomate subsequenti præter pupillæ synizesim vel saltem myosim iris corneam in uno vel pluribus locis, lægro incio, relinquit. Hæ pupillæ secessus sunt incurabiles.

HIPPUS.

Est pupillæ alterna & continuo repetita dilatatio & constrictio. A)

CAUSA PROXIMA est alterna convulsio fibrarum orbicularium & radiatarum iridis.

Oritur ab iisdem causis, & curatur iisdem medicamentis ac bulbi convulsio, hinc vide *Nystagmus*.

IMMOBILITAS PUPILLÆ.

Est pupillæ morbus, quo hæc nec ad lucem contrahitur, nec ad tenebras dilatatur, sed semper eandem diametrum servat.

CAUSA PROXIMA paralysis fibrarum orbicularium & radiatarum esse videtur.

SPECIES sunt

1. IMMOBILITAS AMAUROTICA, quæ amaurosim comitatur. Quandoque sine amauroseos curatione usu arnicæ & aliorum remediorum antiparalyticorum curatur.
2. IMMOBILITAS A PUPILLÆ MORBO, ut synechia, myosi, synizesi; curatur ablato morbo, qui immobilitatis causa est.
3. IMMOBILITAS IDIOPATHICA, hujus causæ ut plurimum latent.

I

Cu-

A) MAUCHART *Diff. de ulceribus corneæ.*

Curatio tentetur infuso arnicæ, electricitate, purgantibus, extracto pulsatillæ nigricantis, liquore anodyno minerali, supercilio infricato.

MORBI HUMORIS AQUEI.

HYDROPTHALMIA.

Est bulbi ocularis intumescencia ob nimiam humoris aquei vel vitrei collectionem. A)

CAUSA PROXIMA est humoris aquei nimium incrementum vel in cameris oculi, vel in cellulis humoris vitrei.

CAUSÆ REMOTÆ ut plurimum latent. *Exitus morbi* ut plurimum funestus est, cœcitatem relinquens.

SPECIES sunt

I. **HYDROPTHALMIA AB INCREMENTO HUMORIS AQUEI.** Signa sunt successivum bulbi exorbitantis augmentum, cornea plus solito prominens, iris profundior, pupilla immobilis, visus ab initio debilior, sensim nullus, oph-

A) MAUCHART *Diss. de hydrophthalmia, & Diss. de paracenthesi oculi.*

ophthalmodia sensim auctior, hemicrania
& insomnium.

Curatio. Incipiens morbus exigit venæsectionem, purgantia, vesicatoria, mercurialia, extractum pulsatillæ nigricantis, fetaceum, fenticulos. *Externe* fomentum discutiens applicetur, ut in hypopyo.

Si medicamenta nil juvent, fiat *incisio corneæ*, ut in extractione cataractæ.

2. HYDROPTHALMIA AB INCREMENTO HUMORIS VITREI. Noscitur ex notabili bulbi exorbitantis augmento, & duritie, cornea vix magis prominente, iride convexa, ad corneam magis approximata, pupilla dilatata, ophthalmodia obtusa, sensim vehementi, strabismo, visu abolito, & hemicrania.

Curatio eadem ac in priori specie adhibeatur; si malum medicamentis non obtemperat, *incidatur cornea*, eximatur lens crystallina & portio humoris vitrei.

3. HYDROPTHALMIA COMPOSITA, ubi humor aqueus, & vitreus simul crescunt. *Curatio* est ut in specie secunda. Si malum huic methodo non cedit, fiat *oculi exstirpatio*, ne malum ex morbofo in sanum transeat oculum. A)

A) *Journal de medecine*. T. 45. & CHESTON *pathological inquiris and observations*.

HYPOPYUM.

Est puris collectio in humore aqueo oculi.

SEDES puris vel in anteriori vel in posteriori vel in utraque oculi camera est.

CAUSA PROXIMA est prægressa inflammatio iridis, vel uveæ. Abscessus vel ulcus corneæ, depositio materiæ purulentæ, vel puriformis in oculi cameras.

NOSCITUR hypopyum inspectione oculi. Apparet liquidum album & mobile, mediam vel integram oculi cameram implens, iridem totam vel mediam abscondens, & visum pro parte vel integre obscurans.

EXITUS. Pus effusum quandoque integre iterum absorbetur & per corneæ poros *transsudat*. Quandoque adeo in oculi cameris coacervatur ut corneam *rumpat* & exeat cum humorum prolapso.

Quandoque pars tenacissima puris membranæ crassæ adinstar capsulæ crystallinæ accrescit & sic dictam *cataractam purulentam* format. Quandoque conus purulentus pupillæ adhæret, & visum tolit. V. *Synizesis spuriam*.

SPE-

A) MAUCHART *Diss. de hypopyo & Diss. de empyesi oculi*. JANIN l. c. p. 355. & RICHTERS *Abhandl. von der Ausziehung des grauen Staars*. 1773. in *Capite de hypopyo*. S. 172.

SPECIES hypopyi sunt

1. HYPOPYUM INFLAMMATORIUM, quod a prægressa inflammatione interna oculi oritur. Est pessima species, quæ raro sine relicto alio oculi morbo abit.

Curatio exigit, vel *dissipationem* puris vel si hæc non succedit *incisionem* corneæ, ut pus exire possit.

Dissipatio tentatur venæsectione, purgantibus & fomentis discutientibus, ut decocto malvæ cum aliquot guttulis spiritus vini camphorati, vel infuso herbarum cephalicarum, aut cataplasmate pomaceo.

Incisio corneæ fiat ut in extractione cataractæ. Vulnus per aliquot dies apertum servetur, pus enim non simul sed ob crassitiem sensim & guttatim ex corneæ vulnere exit.

2. HYPOPYUM METASTATICUM, quod subito & sine prægressa inflammatione oculi oritur, at ruborem oculi & febrem inducit. Hæc species multo facilius quam prior dictis medicamentis dissipatur & per corneam transfudat.

3. HYPOPYUM PERIODICUM, quod certo tempore aliquoties recurrit. *Curatio* exigit purgantia, revellentia & corticem peruvianum. A)

1 3

4. Hy-

A) JANIN l. c. p. 360.

4. HYPOPYUM VENEREUM , quod a gonorrhœa suppressa oritur. Curatur ut chemosis gonorrhœica. V. Ophthalmia gonorrhœica.
5. HYPOPYUM COMPLICATUM CUM DESTRUCTIONE omnium humorum & membranarum internarum , qua omnes partes in pus convertuntur. Hoc malum *exigit* ut cornea incidatur , humores evacuentur , & ut oculus artificialis applicetur.

Applicatio oculi artificialis.

Est lamina vitrea vel aurea , quae picturam oculi gerit , applicatio intra palpebras , ut deformitas oculi destructi occultetur. A)

INDICATIO.

1. Si oculi bulbus ob carcinoma excisus , vel globo sclopetario destructus est.
2. Si humores fere omnes per vulnus corneae vel scleroticæ effusi sunt.
3. Si cornea penitus opaca , & deformis est , ut in inveterato staphylomate.
4. Si bulbus ob hypopyum vel ob hydrophthalmiam , aut synchysim evacuari debuit.

CON-

A) *Cel. MAUCHARY Diss. de oculo artificiali.* Præter hanc omnes reliquæ *Cel. MAUCHARI* dissertationes ophthalmicæ , in hoc opere citatæ , in collectione *diss. chirurgicar. Illust. HALLERI* continentur.

CONTRAINDICATIO. Præfente adhuc *inflammatione* vel *exulceratione* oculi corrupti non tentetur impositio, sed sopiatur inflammatio & curetur prius exulceratio.

CONDITIO OCULI ARTIFICIALIS. *Materia* horum oculorum est vel ex vitro vel ex auro, uterque debet esse encausto (*emaille*) obductus & pictus.

Figura oculi artificialis respondeat magnitudini, convexitati, & iridis colori naturali oculi alterius adhuc sani.

Oculi *vitrei* pro levi prætio sunt, at facile franguntur, non adeo nitide pingi, nec lima, si non quadrant, facile orbitæ adaptari possunt.

Oculi *aurei* pro magno habentur prætio, at non franguntur, sunt nitidius picti, possunt lima ad oculum facillime adaptari.

APPLICATIO.

1. Elevetur palpebra superior, & sub hanc oculus artificialis, saliva humectatus, quantum fieri potest, introponatur.
2. Dein palpebra inferior aliquantum extrorsum trahatur, & oculus artificialis deorsum moveatur sub palpebram inferiorem, & in bono situ firmetur.

Si vero remanens bulbi portio nimis est exigua, tunc cavum oculi artificialis cera liquefa-

Etia adeo impleri debet, ut cum remanente bulbi portione firmum habeat situm; in hoc autem casu oculus artificialis immobilis est.

HYPOÆMA.

Est eruoris effusio in cameras oculi.

Noscitur inspectione oculi, in cujus cameris humor rubicundus apparet; si sanguis effusus valde opacus est, simul cæcitatem infert.

SPECIES sunt

1. HYPOÆMA VIOLENTUM, quod ab oculi contusione, aut punctura iridis, ut in depressione cataractæ quandoque contingit, observatur. *Curatio* exigit venæsectionem, revellentia, fomenta discutientia. Si vero thrombus sanguineus pupillam obstruat qui nullo modo resolvi possit, tuuc fiat incisio corneæ & eximatur thrombus. V. *Synizesis spuria.*

2. HYPOÆMA SPONTANEUM, quod a tussi vehementi, vomitu, aut nisu parturiendi oritur. *Curatur* ut species prior.

HYPOGALA.

Est lactis vel alius humoris albi collectio in cameris oculi.

Noscitur inspectione oculi, in cujus cameris liquidum album, mobile apparet.

SPE-

SPECIES sunt

1. HYPOGALA A DEPOSITIONE LACTIS, ut in puerperis quandoque observatur. *Curatio* exigit revellentia & fomentum discutiens.
2. HYPOGALA A DEPRESSIONE CATARACTÆ LACTÆ. Incisa per acum cataractæ capsula, ab effluente humore albo illico albescit humor aqueus. *Curatio* est eadem ut in priori specie, quandoque sua sponte evanescit.

TURBIDITAS HUMORIS AQUEI.

Est impelluciditas humoris aquei in oculo, qui turbidus apparet.

SPECIES sunt

1. TURBIDITAS MUCOSA, quæ a mucositate humoris aquei nascitur. *Curatur* fomentis didiscutientibus.
2. TURBIDITAS A FISTULA CORNEÆ, seu ulcere in interna corneæ superficie, ex quo una alterave guttula puris in humorem aqueum effluit.

Curatur ablata fistula. V. *Fistula corneæ.*

3. TURBIDITAS A LENTE CRYSTALLINA IN HUMORE AQUEO DELIQUESCENTE, ut sæpe aliquo post cataractæ depressionem tempore aut quando cataractæ caseosæ particula post extractionem remanet, observatur.

Cura-

Curatur mora, revellentibus & fomentis discutientibus.

Si turbiditas medicamentis non cedit, emittatur turbidus humor aqueus per incisionem corneæ.

EFFLUVIUM HUMORIS AQUEI.

Est humoris aquei profluvium e vulnere vel fistula corneæ.

SPECIES sunt

1. EFFLUVIUM EX VULNERE CORNEÆ. Hoc effluvium post cataractæ extractionem 2 vel 3 dies durat, post hos enim dies, ob vulnus corneæ consolidatum, cessat; si vero ultra tertium diem aquei humoris profluvium durat, signum est, ob iridis vel humoris vitrei prolapsus vulnus in cornea non esse consolidatum.

Curatio exigit sanationem vulneris, sic humor aqueus iterum restituitur. Si vero prolapsus sanationem vulneris impedit, tunc V. *Prolapsus iridis & prolapsus humoris vitrei.*

2. EFFLUVIUM EX FISTULA CORNEÆ. Impeditur effluxus palliative si pellicula ad fistulam agglutinetur, at cura radicalis exigit curationem fistulæ. V. *Fistula corneæ.*

MOR-

MORBI LENTIS CRYSTALLINÆ.

CATARACTA.

Est cœcitas, quæ ab opacitate lentis crystallinæ vel vel ejus capsulæ provenit. A)

Multiplex habetur cataractæ *divisio* respectu *sedis*, *consistentiæ*, *coloris*, *magnitudinis*, *maturitatis*, *temporis*, quo *aggreditur*, *complicationis* & *ortus*.

Respectu *sedis*, quam opacitas tenet, dividitur cataracta

1. In *crystallinam*, si ipsa lens crystallina est opaca. Est frequentissima cataractæ species.
2. In *capsularem*, quam alii *membranaceam* vocant, si capsulæ crystallinæ lamina anterior vel posterior vel utraque opaca redditur.

3. In

A) Veteribus latinis cataracta dicebatur *suffusio*, græcis autem *hypochyma*, & *hypochysis*. V. Cel. HENKEL *Diss. de cataracta crystallina vera*. GUNZII *Diss. de suffusionis natura & sede*. & ALBINI *Diss. de cataracta*.

3. In *crystallino-capsularem*, si lens crystallina & ejus capsula simul opacantur.

Non datur ante operationem *certum signum* cataractæ crystallinæ, capsularis, & crystallino-capsularis.

4. In *partialem*, si capsulæ vel lentis non ambitus integer sed medietas, vel dimidium vel solus margo, vel punctum solummodo opacitate laborat, hinc non plenariam cœcitatem, sed varia alia visus vitia producit. V. *Hemeralopia* & *nyctalopia*.

5. In *spuriam*, quæ pus est, quod membranæ adinstar, anteriori superfici ei lentis crystallinæ adhæret & ex prægresso hypopyo nascitur. V. *Hypopium*.

Respectu *consistentiæ* dividimus cataractam

1. In *duram*, quando lens crystallina soliditatem habet, hæc naturali ut plurimum minor est, raro major, rarissime *cornea* vel *lapidea* est.

Signa cataractæ duræ sunt pupilla coarctata vix mobilis, & cataracta multum ab uvea distans.

2. In *mollem*, quam alii *caseosam* dicunt, quando lens crystallina casei mollitiem habet & friabilis est.

3. In *fluidam*, seu *lacteam*, si lens crystallina

in

in humorem album, cremori lactis vel puri similem, mutata invenitur.

- Signa* cataractæ mollis & fluidæ sunt 1. pupillæ amplitudo & tarda ad lucem admotam contractio, sed signa amauroseos abesse debent. 2. Cataractæ tanta magnitudo ut margo lentis vix etiam dilatata pupilla videri possit. 3. Cataracta uveæ vicina apparet, at signa cataractæ cum uvea concretæ abesse debent.
4. In *Fluido duram* quando ambitus lentis crystallinæ lacteus vel caseosus & medietas lentis dura est. Huc referri potest *cataracta ex humore MARGAGNIANO* opaco cum vel sine lente opaca.
5. In *cysticam*, quando tota capsula lentis sub extractione cataractæ fluido vacua, opaca vel pellucida, hydatidis adinstar sponte ex oculo elabitur.

Respectu *coloris* cataractæ divisionem habemus

1. In *gryseam*, quæ margaritæ colorem refert.
2. — *albam*, quæ lacteum habet colorem, sæpe at non semper hæc cataracta mollis est. Quando albedo splendet, tunc cataracta *argyras* seu *argentea* dicitur.
3. — *glaucam*, glaucus color cataractæ est rarissimus.

4. In

4. In *flavam*, flavus cataractæ color non est frequens.

5. — *nigram*, quæ *ferri nigri* colorem refert. Distinguitur ab amaurosi 1. quod in cataracta nigra pupillæ nigredo sit turbida, albicans, non pura ut in amaurosi. 2. Pupula seu imago intuentis in cataracta nigra non ut in amaurosi videri potest. 3. Amauroticus lucem a tenebris distinguere non potest, quod vero in cataracta nigra, nisi cum amaurosi sit complicata possibile est. A)

6. — *variegatam*, quæ plures colores, &

7. — *striatam*, quæ stellæ adinstar strias exhibet, hinc etiam quibusdam *stellata* audit. Color nil certi de duritie aut mollitie cataractæ docet. Imo cataracta extracta quandoque alium colorem habet, quam qualem in oculo ante operationem exhibuit.

Respectu magnitudinis, quam cataracta habet, dividitur

1. In *magnam*, quæ naturalem lentis magnitudinem excedit, ut in cataractis mollibus.

2. — *parvam*, quæ naturali lentis magnitudi-

Signa

A) JANIN l. c. p. 243. duas de cataracta nigra observationes recenset.

ne minor est, ut in cataractis duris ut plurimum at non semper observari solet.

Signa magnæ ac parvæ cataractæ sunt ut mollis & duræ. A)

Respectu *maturitatis* habetur cataractæ divisio

1. In *maturam*, seu *perfectam*, in qua lens perfecte opaca est.

Noscitur si æger adeo visu privatus est, ut nil præter lucem & tenebras distinguere possit.

2. — *immaturam* seu *imperfectam*, in qua lens nondum perfecte est opacata. Noscitur quod cataracta laborans aliquantum adhuc colores & objecta percipere possit. Dantur cataractæ, quæ nunquam maturæ fiunt, dantur, quæ intra aliquot septimanas jam maturefcunt.

Respectu *temporis*, quo aggreditur cataracta dividi solet

1. In *recentem*, quæ nondum diu duravit.

2. — *inveteratam*, quæ jam multos per annos durat.

3. — *secundariam*, quæ post cataractæ depressionem vel extractionem iterum in eodem oculo nascitur. Cataracta *secundaria* post
de-

A) *Journal de medecine*. T. 45. & RICHTERS *Chir.*
Bibliothek 4. B. 2. St. 253. S.

depressionem a reascensu lentis *crystallinæ*,
cataracta *secundaria* post *extractionem* na-
ta, ab *obscuratione* laminæ *posterioris* ca-
psulæ *crystallinæ* remanentis oritur. A)

Respectu *complicationis* necessaria est cataractæ di-
visio.

1. In *simplicem*, quæ sine alio corporis aut
oculi vitio adest.
2. — *complicatam* cum *amaurosi*. Signa sunt
si cataracta laborans pupillam habeat dila-
tatam & immobilem atque lucem a tene-
bris distinguere nequeat. Si prægressus est
visus frequens radiorum lucidorum, si si-
gna cataractæ *adhærentis* vel nimis ma-
gnæ absint.
3. — *complicatam* cum *dissolutione* humoris
vitrei, aut cum *opacitate* hujus humoris
Nec *synchysis* nec *glaucoma* ante opera-
tionem nosci possunt.
4. — *complicatam* cum *pupilla coarctata*. Hoc
vitium oculi intuitu noscitur.
5. — *complicatam* cum *adhæensione*; cataracta
dicitur *adhærens*, si lens *crystallina* vel cum
uvea vel cum *humore vitreo*, vel cum *pro-*
pria capsula, concreta est.

Signa cataractæ *adhærentis* cum *uvea* sunt

I. si

A) Cel. RICHTER Fasc. II. obs. chirurg. p. 88.

1. si opacitas proxime pupillam est, 2. si æger nullum lucis sensum superstitem habet, 3. si pupilla obliqua vel tota immobilis vel inæquali modo parum mobilis est.

Signa cataractæ cum propria capsula cohererentis sunt, si discissa capsula & dilatata etiam pupilla, non tamen nec sponte, nec ad fortiorem oculi pressionem lens opaca exeat.

Signa lentis cum humore vitreo concretæ, sunt, si lens acu depressa perpetuo, acu elevata, iterum reascendat, hinc quibusdam cataracta elastica dicitur.

6. In complicatam cum mobilitate seu tremore lentis crystalline. Talis cataracta dicitur tremula, quia digitis fricato oculo titubare solet.

Respectu ortus habetur cataractæ divisio

1. In localem, quæ a vitio folius lentis
2. — universalem, quæ a vitio totius corporis oritur, nempe ab acrimonia serophulosa, venerea, ulcerosa, arthritica, podagrica, scorbutica &c.
3. — connatam, quæ cum homine nascitur.
4. — hereditariam, quæ a dispositione hereditaria ortum habet.

CAUSA DISPONENS ad cataractam est vel hereditaria vel peculiaris debilitas in vasculis lentis crystallinæ.

K

CAU-

CAUSA PROXIMA est obstructio seu infarctus vasculorum, & cellularum, quæ lentem crystallinam ejusve capsulam formant, ab humore opaco, qui lentem raro indurat, frequentius autem in humorem caseosum emollit.

CAUSÆ REMOTÆ sunt

1. *Inflammatiō capsulæ lentis vel ipsius lentis non resoluta.*
2. *Depositiō materiæ arthriticæ, catarrhalis, podagricæ, venereæ, scrophulosæ, tineosæ, scabiosæ, herpeticæ, febrilis, ulceris antiqui exsiccati.*
3. *Abusus spiritus vini.* Potatores non raro cataractosi fiunt.
4. *Vapor aquæ fortis, qui lympham lentis crystallinæ coagulat.* A)
5. *Commotio capitis aut*
6. *Vulnus oculi.*
7. *Oculi percussio, qua vascula lentis crystallinæ distorqueri & debilitari videntur.*
8. *Intuitus diuturnus corporum minorum, præcipue splendorum, hinc scribis, calcographis cataracta familiaris.*
9. *Splendor solis vel ignis diu in oculum agens.*
10. *Vitium hereditarium vel congenitum.*

II. *Ætas*

A) SZEN *Diss. de cataracta ab effluviis aquæ fortis orta.* Fene 1774.

11. *Ætas senilis.*

12. *Consensus unius oculi cum altero.* Oculus cataracta laborans ut plurimum post aliquot annos etiam alterum oculum cataracta afficit; hinc tot homines in utroque oculo cataracta laborant.

13. *Ambustio oculi.* Calor oculi lentem opacat, ut in coctis piscium oculis videre est.

DIAGNOSIS. Cataracta *incipiens* noscitur, si ægroti visus nebulosus aut fumosus evadat, atque naturalis pupillæ nigredo splendens aliquantum albescat; perfecta demum ingruens cæcitas cum pupillæ colore opaco & albo vel gryseo *confirmatam* docet adesse cataractam.

PROGNOSIS. Cataracta est malum chronicum, ægrotum deformem & præstantissimo sensu orbem reddens, atque per vitam durans, ni operatione auferatur. Cataracta unius oculi facillime intra aliquot annos alterum oculum afficit, ni tempestiva cataractæ primæ extractio fiat; hac autem non raro alterius oculi cataracta præcaveri potest.

Curatio cataractæ triplici modo tentatur.

1. *Per medicamenta.*
2. — *depressionem.*
3. — *extractionem.*

MEDICAMENTA rarissime opacitatem resolvere valent. *Interne* in cataracta incipiente laudantur

extractum aconiti, pulsatillæ nigricantis, hyosciami albi, cum mercurio dulci combinatum & millepedum succus.

Externe. Fonticuli, setacea, vesicatoria nuchæ imponenda sunt. Demum vapor spiritus salis amoniaci per breve tempus oculo adhibeatur.

Plus præstare videntur medicamenta in cataractis ab acrimonia specifica ortis, sic in cataracta venerea tentetur mercurius, in scrophulosa cortex peruvianus cum cicuta, in arthritica aconiti extractum cum antimonio. Rara sunt exempla cataractarum sponte evanescentium, sæpius tamen adhuc id in cataractis secundariis observatur.

DEPRESSIO cataractæ tutius & facilius quam extractio ejus instituitur, at non raro reascensum lentis opacæ admittit.

EXTRACTIO certius a cataracta liberat, at operationi supervenientia mala non raro visum iterum tollunt.

Depressio cataractæ.

Est cataractæ ope acus depressio cum vel sine sua capsula, e suo situ ad bulbi partem inferiorem. A)

Hi-

A) V. Cel. SAINT-YVES *nouveau traité des maladies des*

HISTORIA OPERATIONIS. Est antiquissima operatio, GALENO jam nota & ad annum 1745. consueta, ab hoc autem tempore, quo Cel. DAVIEL chirurgus gallus extractionem cataractæ invenit, neglecta fuit. Hodiedum autem a Cel. POTT iterum in usum revocatur. A)

INDICATIO & CONTRAINDICATIO. Omnis cataracta deprimi potest, at si *amaurosis* vel *glaucoma*, vel *synchisis* adest, tunc depressio ac extractio frustra instituuntur. B)

TEMPUS PRO OPERATIONE. Omni anni tempore depressio fieri potest.

CUBICULUM PRO OPERATIONE sit sat lucidum, præter unam, omnes fenestræ cubiculi obvelentur.

K 3

PRÆ-

des yeux. 1736. Cel. ACREL *chirurgische Krankengeschichte.* & Cl. HENCKEL *Abhandl. der chirurg. Operationen* I. St.

A) Cel. POTT *chirurgische Beobachtungen.* & Cl. RICHTERS *chirurgische Bibliothek.* 3. St. 4. Band 564. S.

B) Generalis quorundam ophthalmiatrorum regula, quæ operationem declarat inutilem, si ægrotus lucem a tenebris distinguere non valeat, exceptionem patitur. Non enim solummodo ob amaurosim, sed etiam si cataracta admødum magna est, atque si cataracta cum uvea concreta est, ægrotus lucem a tenebris distinguere nequit. In his duobus ultimis casibus operatio tamen non raro cum successu instituitur. Hinc signa harum trium conditionum bene distinguantur.

PRÆPARATIO ÆGROTI. Die ante operationem fiat venæsectio, aliquot ante operationem dies primæ viæ sale amaro purgentur, ab hoc tempore victus ægri sit antiphlogisticus.

PRÆPARATIO INSTRUMENTORUM. *Acus cataractaria Cel. BRISSEAU* est omnium acuum optima.

PRO DELIGATIONE parentur *splenia* quædam & *fascia ocularis*.

SITUS ÆGROTI. Æger in sede humiliori ita versus fenestram sedeat, ut lumen a latere incidat in oculum.

SITUS CHIRURGI. Chirurgus in sede altiori quam æger sedeat, adeo ut hujus caput pectori chirurgi obversum sit, & ad illud quantum fieri potest, appropinquet.

SITUS ADJUTORIS. Hicce retro ægroti sedem stet, atque una manu fronti, altera mento ægroti supposita, caput illius reclinat, ac pectori suo firmiter apprimat.

OPERATIO IPSA. Si oculus, exempli gratia, sinister cataractam habet

1. Oculus sanus seu dexter *splenio* & *fascia* firmiter obtegatur.
2. Chirurgus sinistræ manus pollice atque indice bene palpebras diducat, atque ita simul oculi bulbum immobilem teneat.
3. Imperandum jam ægroto est, ut oculum versus nasum vertat, sic externus oculi angulus

amplam albugineæ partem operatori exhibet.

4. Tum chirurgus dextra manu acum, ab adstante ministro exhibitam, calami scriptorii ad instar, pollice, indice & digito medio prehendat, & binos reliquos digitos super genas adeo imponat, ne manus facile contremiscat.
5. Denique acum cataractariam albo oculi ad duarum linearum a cornea distantiam rectâ per oculi tunicas e regione medietatis pupillæ imittat.
6. Quamprimum chirurgus ex cessante partium renitentia animadvertit, acum tunicas bulbi penetrasse, inclinanda statim est acus cava superficies supra cataractam, eaque mox cum sua capsula a parte superiori infra pupillæ regionem inferiorem, & paululum retrorsum ad fundum humoris vitrei premenda & aliquamdiu ibi retinenda est, ut cataracta inferiori parti insideat.
7. Si acum in pupillam elevatam cataracta depressa non sequatur, bene est facta operatio, adeoque tum acus iterum ex oculo recta educi debet. Si vero cataracta elevationem acus sequeretur, tunc depressio aliquoties & fortius repeti deberet.

8. Noxium est, statim post operationem ægroti visum variis objectis demonstratis exercere. Sic enim facile reascendit cataracta, & inflammationi occasio datur.

DELIGATIO PRIMA. Statim a peracta operatione splenium collyrio ex aqua vegetominerali, vel vino tepido imbutum aut cataplasma pomaceum super oculum, sed sine oculi pressione, applicari & fascia firmari debet.

Oportet vero *utrumque oculum* per injectam fasciam devincire, nam aperto oculo agitato, movetur & alter sub fascia.

REGIMEN ÆGROTI.

1. Facta prima deligatione æger super lectum adeo locetur, ut caput ejus aliquibus pulvinaribus suffultum, erectum aliquantum per primum octiduum servetur.
2. Caveat ægrotus a tussi, vomitu, risu, sternutatione, sermone intensiori, nisu ad alvum; ac præsertim ab inclinatione capitis ad anteriora vel quod adhuc deterius ad inferiora, sic enim facile reascendit cataracta.
3. Elapsis aliquot ab operatione horis instituat *venesectio*
4. Sub vesperam primæ diei exhibeatur *emulsio* cum nitro & syrupo diacodii, & injiciatur *enema emolliens*.
5. Oculus bis de die per 8 vel 10. dies fomento vino-

vinoso vel aqua vegetominerali deligetur. Sub omni deligatione obscurentur fenestræ, ne lux vividior oculum feriat.

6. *Vitus* per octiduum sit antiphlogisticus.

7. Post decimum diem, si singula bene se habent, oculus non amplius deligetur, at maneat æger in cubiculo obscurato; demum post aliquot dies lumen admittatur, at oculi peplo sericeo viridi, e fronte propendente, sint muniti, oportet.

Paullatim demum ægrotus in cubiculo lucido obambulare & ad victum consuetum redire potest.

OPERATIONES CATARACTARUM SPECIALIUM.

1. **CATARACTA LACTEA.** Quamprimum sub depressione, ope acus capsula lentis inciditur, illico humor lacteus cataractæ effluit in humorem aqueum, qui subito adeo turbidus & albicans evadit, ut chirurgus nec pupillam nec cuspidem acus amplius videre queat. Hæc turbiditas post aliquot septimanas sponte evanescit. Si id non contingat, vulnere aperiatur cornea & emittatur humor turbidus.

2. **CATARACTA CASEOSA.** Quandoque sub depressione fragmenta quædam remanent vel in cameram anteriorem elabuntur. Particulæ elevata acui remanentes etiam deprimantur;

elapsæ autem cum tempore in humore aqueo resolvuntur.

3. CATARACTA CUM UVEA CONCRETA. Noscitur quod sub cataractæ depressione simul iris inferius rugetur, superius deprimi videatur. Chirurgus in tali casu dorso acus uveam a cataracta antrorsum premere & separare debet. Si hoc non possibile est, desinat ab operatione, alias iridem a limbo corneæ penitus separat.
4. CATARACTA CUM PROPRIA CAPSULA CONCRETA. Talis cataracta cum ipsa capsula deprimatur.
5. CATARACTA ELASTICA seu quando postica capsulæ lentis superficies cum membrana hyaloidea concreta est. Si cataracta depressa, illico iterum elevata acu reascendat, tentetur ter, vel sexies depressio fortior. Si nondum deprimi potest, introducat chirurgus *acum acutam* intra cataractam & humorem vitreum, separet lentem & dein deprimat illam.
6. CATARACTA CAPSULARIS ANTERIOR. Licet ut plurimum capsula in anteriori vel posteriori membrana obscurata, simul cum lente deprimatur, fieri tamen potest, ut incisa vel rupta capsula deprimatur lens sola sine capsula. Noscitur, depressa cataracta, laminam capsulæ anteriorem obscuratam remansisse, tactu,

tactu, visu mutati coloris opaci in pupilla
& inconspicuitate acus retro pupillam.

Curatio exigit ut membrana opaca acu perfo-
diatur, hinc inde dilaceretur ac deprimatur.

7. CATARACTA CAPSULARIS POSTERIOR. Acu
depressa cataracta, acum in pupilla videmus,
at retro acum & pupillam lamina opaca ap-
paret.

Curatio exigit, ut acu laminam opacam ab
humore vitreo separemus & separatam de-
primamus.

8. CATARACTA NATIVA. Qui a nativitate cata-
ractosi sunt, hi etiam depressa cataracta non
apte vident, donec videre discant.

9. CATARACTA COMPLICATA CUM CORPORIS VI-
TIO UNIVERSALI, ut acrimonia scrophulosa
vel alia. His ægris deposita cataracta fonticuli
vel alia ulcera artificialia fieri debent, & re-
media antacrimoniosa diu adhuc præberi, alias
brevi iterum cataracta afficiuntur.

10. CATARACTA SECUNDARIA. Hæc quandoque
post unam alteramve horam, vel diem, vel
mensē vel unum pluresve annos iterum a
reascensu lentis opacæ contingere, ac novam
cœcitatē inferre solet, at non semper, nam
quandoque iterum sponte descendit. Interim
reascendens cataracta si non sponte iterum de-

descendat novam exigit depressionem, aut quod tunc tutius est extractionem cataractæ.

SYMPTOMATA depressioni quandoque *supervenientia* sunt.

1. **ECCHYMOSIS ALBUGINÆ**, quæ in loco, cui acus immissa fuit, quandoque observatur. Hoc malum est nullius momenti, ac collyrio facile discutitur.
2. **HYPOÆMA** seu cruoris effusio in oculi cameras, qua humor aqueus totus rubicundus apparet. Hoc malum jam gravius est, at non raro venæsectioni, ac fomento ex vino & speciebus cephalicis cedit.
3. **INFLAMMATIO OCULI**. Hæc minus quam in extractione timenda est, & raro adeo valida fit. *Curatur* venæsectionibus, sale amaro, spec. cephalicis vino infusis, aqua vegetominerali aut cataplasmate pomaceo & vesicatorio.
4. **EFFLUXUS HUMORIS AQUEI**, a quo tunica cornea concidit. Hoc symptoma non multum timendum est. Paucos enim intra dies humor aqueus & oculi pristina forma redit.
5. **VOMITUS**, haud-raro post unam alteramve horam vel etiam prima nocte sequitur, qui vero sponte brevi plerumque iterum cessat. Mali vero indicii symptoma est, nam vomendi impetu cataracta depressa ut plurimum reascendit. Hinc statim post operationem antemeti-
cum

cum seu laudanum liquidum cum oleo amygdalarum dari debet.

6. PROLAPSUS CATARACTÆ per iridem in anticam oculi cameram ; hæc postulat incisionem corneæ atque extractionem lentis opacæ.
7. MYOSIS & SYNIZESIS. Hæc vitia uveæ inflammatæ vel iridis læsæ sunt sequellæ. V. *Myosis & synizesis.*
8. IRIDIS LÆSIO. Iridis vulnera longitudinalia, non adeo sunt periculosa, si inflammatio arceatur.
9. HYPOPYUM. Hoc plerumque inflammatæ uveæ, vel iridis sequella est, hinc mali ominis ; nam plerumque sequitur pupillæ angustio, & cæcitas.
10. MYOPIA & AMPLYOPIA, quibus cataracta, vel deprimitur, vel extrahitur, his ut plurimum visus debilior ob lentis defectum. Hinc Perspicilla biconvexa, quorum focus 5 vel 6 pollicum est, adhibeantur.

Extractio cataractæ.

Est cataractæ exemptio ex oculo ope incisionis in corneam. A)

IN-

A) *Cel. P. RICHRER von der Ausziehung des grauen Staars. & Cel. HELLMANN vom grauen Staar und dessen Herausnehmung.*

INDICATIO. Omnis cataracta extrahi potest.

CONTRAINDICATIO. Si *amaurosis*, vel *glaucoma* vel *synchisis* simul cum contracta adest, tunc operatio frustra instituitur.

Utplurimum *infelix* est operationis exitus, si ægrotus ophthalmia & hemicrania sæpius laboret, si temperies humorum acris & habitus corporis nimis irritabilis est; si cataracta cum uvea vel cum humore vitreo concreta est.

DEPRESSIO est extractioni *præferenda*.

1. Si ægrotus nictitatione palpebrarum vel bulbi convulsione laborat.
2. Si oculus nimis profunde in orbita locatur.
3. Si cornea nimis plana ut in brespitis est.
4. In infantibus, qui nec oculum nec caput in requisita pro operatione quiete & situ servare possunt.

TEMPUS PRO OPERATIONE. Omni anni tempore extractio fieri potest. *Hyeme* cubiculum ægroti modice sit calefactum, *æstate* modice refrigeretur. *Ver* & *autumnus* ob consuetam morborum epidemicorum frequentiam pro hominibus ad epidemiam dispositis, æquivocum exhibent tempus.

LOCUS PRO OPERATIONE & PRÆPARATIO ÆGROTI eadem requiritur ac pro depressione.

PRÆPARATIO INSTRUMENTORUM.

1. *Digitale cum hasta* Cel. RUMPELT.
2. *Cultellus cataractarius* Cl. Prof. RICHTER.
3. *Cysitonus aliquantum curvatus* Cel. LA FAYE.
4. *Acus oculæ pro extorsione capsulæ crystallinæ cum lente ad mentem* Cl. RICHTER.
4. *Cochleare ophthalmicum* Cel. LA FAYE.
6. *Forfices ophthalmicæ* Cel. DAVIEL, pro dilatando cornæ vulnere si necessarium foret.
7. *Instrumentum pro separatione cataractæ cum iride concretæ.*

PRÆPARATIO PRO DELIGATIONE. *Splenia quædam & fasciæ ocularis.*

SITUS ÆGROTI. Æger in sede humiliori ita sedeat versus fenestram, ut lumen a latere nasi in oculum incidat.

SITUS CHIRURGI. Chirurgus in sede altiori quam æger sedeat, adeo ut huius caput pectori chirurgi obversum & approximatum sit. Nam neque elevatis, neque extensis brachiis tuto fecat chirurgus.

SITUS ADJUTORUM. Unus operatori præbet instrumenta. Altet retro ægroti sedem stet, atque una manu ægri superiorem palpebram elevet, altera manu ægroti mento supposita, caput illius reclinet ac pectori suo firmiter apprimat.

OPÉ-

OPERATIO IPSA. Si in sinistro ægri oculo operatio peragenda esset, tunc

1. Dexter ægri oculus fascia & splenio fortiter obtegatur.
2. Chirurgus digito indice sinistrae manus deprimat palpebram inferiorem & oculi bulbum inferius in interno angulo simul paululum, caute tamen, comprimat.
3. Jam dextra manu cultellum instar calami scriptoriiprehendat, armatamque manum ad externum oculi angulum applicet, & ut firma sit, genæ temporique ægroti adprimat.
4. Oportet jam, ut chirurgus in hoc situ paululum expectet, donec oculus, qui tunc temporis valde plerumque agitatur, in opportuno ad operationem situ, nempe elevatus, & ad externum orbitæ angulum versus, per momentum quiescat.
5. Hoc ipso momento cultelli cuspidem, subito, caute tamen, tunicæ corneæ in angulo externo, ad lineæ dimidiæ a sclerotica distantiam, loco, qui pupillæ centro altitudine respondet, perpendiculari ad corneam directione impingat, ut cameram oculi anteriorem intret.
6. Dein cultellus, averfa ab iride illius cuspidem & retrorsum moto illius manubrio, ut lamina illius parallelam cum iride directionem servet,

fervet, anteriorem transeat oculi cameram, atque in opposito latere e cornea, loco, quo ingressus est, simili exeat.

7. Jam ulterius propellat cultellum ad angulum oculi internum, donec cuspis illius ad sex circiter linearum longitudinem e cornea exierit, & dimidium inferius corneae solutum sit. Hoc tempore demum prorumpit humor aqueus.
8. Jam cytitomus per vulnus corneae & per pupillam ad capsulam lentis crystallinae admoveatur, ac expressa cuspide iteratis ictibus pertundatur, & dein hoc instrumentum remissa cuspide ex oculo auferatur.
9. Nunc lens crystallina sponte plerumque vel ad levem oculi compressionem exit.
10. Vel incisa cornea, capsula lentis non aperiatur sed immittatur *acus occulta* *Cel. RICHTERI*, & infigatur mediae lenti. Ope hujus acus lens cum capsula elevetur, deprimatur dextrorsum & sinistrorsum iterum iterumque, caute tamen agitetur; acum dein inter digitos rotando, a lente, in quam defixa est, expedias. Quo facto ad levem bulbi compressionem lens cum capsula vel sponte prodit, vel parvo *DAVIELIS* cochleari curvato expediri penitus potest. A) L II.

A) Hæc methodus a *Cl. Prof. RICHTER* nuper proposita

II. Elapsa lente demum purificetur oculus cochleari DAVIELIS a fragmentis.

DELIGATIO PRIMA & RELIQUUM REGIMEN ÆGROTI post extractionem, ut post depressionem eadem sunt observanda.

OPERATIONES CATARACTARUM SPECIALIUM.

1. CATARACTA LACTEA. Hæc cataracta cum integra capsula eximi non potest, hinc post humoris lactei effluxum, cava lentis capsula cuspede acus vel cystitomi discindatur.
2. CATARACTA CASEOSA. Fragmentis cataractæ exemptis idem cum capsula ac in priori specie tentetur.
3. CATARACTA CUM UVEA CONCRETA. Stilus cum apice inflexo introducatur inter uveam & lentem atque tentetur separatio.
4. CATARACTA CUM PROPRIA CAPSULA CONCRETA. Talis cataracta cum ipsa capsula *acu Richteriana* solvitur & exprimitur.
5. CATARACTA ELASTICA seu cum HUMORE VITREO CONCRETA. Tentetur separatio capsulæ ab humore *acu Richteriana*. Si vero separatio non succedit, incidatur capsula, & exprimaturs lens sola.

6. CA-

posita ægrotum a cataracta secundaria, a capsulæ obscuratione oriunda, tutum reddit. V. *Observ. chirurgicarum Fasc. II. p. 88.*

6. CATARACTA CAPSULARIS ANTERIOR vel POSTERIOR. Hæc species cataractæ præsertim capsulæ separationem ab humore vitreo exigit, si hæc impossibilis esset, discindatur remanens capsula opaca reiteratis dissectionibus.

7. CATARACTA SECUNDARIA extractioni jam die altero post operationem superveniens ab inflammatione remanentis capsulæ est. Hæc quandoque applicatis antiphlogisticis fomentis intra aliquot dies cessat, at si hæc inflammatio his remediis primis diebus non cedit, violentiora adhibenda sunt; ut venæsectio aqua vegetomineralis, vesicatorium ad nucham & ad tempora, purgantia ex sale amaro.

Si vero inflammatio in obscurationem chronicam remanentis capsulæ abeat, tunc adhibeantur resolventia fortiora, quæ in curatione cataractæ laudavimus, his nil proficientibus, fiat nova operatio & destructio lamellæ opacæ.

8. CATARACTA CUM PUPILLA COARCTATA. Si pupilla jam ante operationem perpetuo coarctata & immobilis est, atque incisa cornea & bene obscurato cubiculo se non dilatat, tunc operator aliquot tempus expectet, si nondum se dilatat, audacter est pupilla incidenda.

Infortunia sub extractione cataractæ.

1. **INCISIO INTER LAMELLAS CORNEÆ.** Si culter oblique imergatur corneæ, tunc intra lamellas decurrit. Hinc retrahatur culter & applicetur magis perpendiculariter.
 2. **VULNUS CORNEÆ NIMIS ANGUSTUM.** Si non dimidium corneæ aperiatur, lens crystallina in vulnere manet incarcerata. In tali casu mediante forcice recta, dilatentur anguli vulneris. Forcice recta facilius quam curva hæc dilatatio fieri potest; præjudicium est forcicem acutam contusum facere vulnus & malam relinquere cicatricem.
 3. **CORNEÆ COLLAPSUS SUB INCISIONE.** Hoc contingit si humor aqueus jam sub incisione corneæ præmature effluat, vel ob malam cultri figuram, quo omnes, præter *Richterianum*, vitio laborant cultri; vel ob retractionem cultri ex vulnere, si ægrotus oculum movet, aut ministro delabatur palpebra superior, vel denique si oculi bulbus sub incisione corneæ multum premitur.
- In tali casu facillime læditur iris, hinc ab operatione penitus abstineat chirurgus & consolidato vulnere post aliquot dies iterum operationem repetat. Vel forcice recta & obtuso apice vulnus corneæ sufficienter dilatet.

4. IRI-

4. IRIDIS LÆSIO. Hæc visu & sanguinis effluvio noscitur.
5. IRIDIS PROLAPSUS, qui sub operatione contingit a pressione externa vel tetano bulbi oritur. Reponi debet Iris. V. *Ptoſis iridis.*
6. PROLAPSUS HUMORIS VITREI. Hic vel a pressione externa oculi, vel ex tetano musculorum bulbi originem habet. Mediocris portio elabens nil visui obest, imo clarius vident, quibus humor vitreus prolabitur. V. *Prolapsus humoris vitrei.* A)
7. PRÆMATURUS LENTIS CRYSTALLINÆ ELAPSUS. Quandoque vix aperta cornea & nondum incisa capsula crystallina jam cum violentia profilit lens crystallina vel ob oculi pressionem vel ob spasmodum musculorum bulbi. Hinc timendum est, ne simul fiat iridis atque vitrei humoris prolapsus.
8. STERNUTATIO ÆGROTI. Hæc pessime jam incisa cornea operationi supervenit, nam inde sanguis, iris & totus humor vitreus ex oculi bulbo excuti solet. Hinc illico oculus linteo & manu continendus.
9. COMPLICATIO CUM AMAUROSIS. Si chirurgus ex-

A) Obtegatur oculus & committatur prolapsus naturæ.

Cl. RICHTER *Abhandl. von der Ausziehb. des grauen Staars.*
S. 113.

tracta lente pupillam nigram & puram observet, æger autem nil tamen videre possit, amaurosis adest. Hinc operatio est sine fructu.

IO. COMPLICATIO CUM SYNCHYSI seu dissolutione humoris vitrei. Exempta lente crystallina illico effluit tenuis humor vitreus, & æger manet cæcus.

II. COMPLICATIO CUM GLAUCOMATE seu opacitate humoris vitrei. Exempta lente crystallina prominere humor vitreus opacus, hinc æger manet cæcus.

12. COMPLICATIO CUM PUPILLA COARCTATA. Si facta incisione corneæ pupilla ante operationem dilatata se valide contrahit, impossibilis est capsulæ incisio & lentis expressio. Hinc cubiculum est obscurandum & expectandum donec pupilla se dilatet.

Symptoma post operationem quandoque sequentia.

1. VULNUS CORNEÆ NON CONCRESCENS. Communiter tertio post operationem die vulnus corneæ esse solet concretum. Si ergo quarto aut quinto adhuc die vulnus nondum concretum invenitur, id vel ob malos ægri humores vel iridis aut humoris vitrei prolapsus contingit.

2. CICATRIX VISIBILIS. Vulnus corneæ, quod mirum est, cultello acuto inflictum nullam relinquit

quit cicatricem, nisi vulnus in suppurationem magnam abeat.

3. OPTHALMIA. Quandoque septimo primum die post cataractæ operationem succedit inflammatio oculi & febris. A) - Hæc non raro venæsectione, sale amaro, vesicatoriis nuchæ & temporibus applicatis iterum discutitur. Quandoque vero *acuta* ophthalmia in *chronicam* degenerat, quæ menses & annum durare solet. V. *Ophthalmia chronica.*
4. EFFLUVIUM HUMORIS AQUEI POST TERTIUM DIEM, quo cessare deberet, est signum iridem vel humorem vitreum in vulnere esse incarceratum.
5. PROLAPSUS HUMORIS VITREI, qui aliquot horas post operationem a spasmo musculorum bulbi oritur, exigit opiata. V. *Prolapsus humoris vitrei.*
6. PROLAPSUS IRIDIS, aliquot post operationem horas vel altero die etiam a tetano bulbi oritur. Reponatur iris & applicetur solutio aluminis. V. *Ptoſis iridis.*
7. PUPILLA DEFORMIS. Est frequens cataractæ extractionem sequens symptoma.
8. PUPILLA FISSA, a læsione transversali iridis sub operatione oritur. Non amplius curatur.

L 4

Myo-

A) LANGE l. c. p. 5.

9. MYOSIS, SINZESIS & SYNECHIA, ab inflammatione iridis & uveæ oriuntur. V. *Hos morbos sub suis titulis.*
10. OBSCURATIO CORNEÆ a corneæ inflammatione oritur & hac sanata evanescit.
11. TURBIDITAS HUMORIS VITREI, quandoque a remanente particula cataractæ caseosæ, in humore aqueo soluta, originem habet & evanescit post aliquot septimanas.
12. HYPOPYUM est inflammationis internæ effectus. V. *Hypopyum.*
13. BLEPHAROPHTHALMIA; hæc effectus est palpebræ a ministro contusæ vel cataplasmate relaxatæ. Facile curatur.
14. MUSCULORUM BULBI CONVULSIO. Hæc ab animi pathemate, aut nimis cito admissa luce excitari potest, exprimit sæpe iridem aut humorem vitreum per vulnus corneæ. Exigit fomentum pomaceum cum croco & camphora. *Interne detur opium.*
15. AMBLYOPIA, hæc a lentis defectu originem habet, exigit perspicilla utrimque convexa.
16. TABES OCULI. Hæc quandoque ab humorum effluxu oritur. V. *Tabes bulbi.*
17. TRICHIASIS, quandoque sub curatione cilia quædam introvertuntur & bulbum inflammant. Cilia introversa evellantur, si everti nequeunt.

PROLAPSUS LENTIS CRYSTALLINÆ.

Est lentis prolapsus ex sua capsula in anteriorem oculi cameram.

SPECIES sunt

I. PROLAPSUS LENTIS SINE VULNERE CORNEÆ.

CAUSA PROXIMA est capsulæ crystallinæ ruptura. Hæc sæpe contingit sub *depressione* cataractæ, a *lapsu* in caput, a *salto* e loco alto, a *percussione oculi*, a *pressione bulbi*.

DIAGNOSIS. Lens prolapsa noscitur inspectione oculi, & visu lentis crystallinæ pellucidæ vel opacæ.

EFFECTUS. Lens crystallina in anteriori oculi camera quandoque dolorem, oculi inflammationem, pupillæ contractionem procreat, atque visum perturbat, quandoque præter visus perturbationem nullum excitat symptoma.

CURATIO exigit incisionem corneæ adeo magnam ut in extractione cataracta requiritur.

2. PROLAPSUS LENTIS CUM VULNERE CORNEÆ, qui facta corneæ incisione voluntaria ut in extractione cataractæ, aut in involuntaria corneæ vulneratione contingit, præsertim si oculus digitis vel instrumentis vel spasmu musculorum bulbi multum premitur.

MOR-

MORBI HUMORIS VITREI.

GLAUCOMA.

Est opacitas humoris vitrei. A)

NOSCITUR ex cæcitate ægroti & visu circuli opaci, vel saltem obscurioris, qui retro lentem crystallinam observatur.

CAUSA PROXIMA est depositio humoris opaci in cellulas humoris vitrei.

Est morbus rarissimus, cognitu difficillimus ac semper incurabilis.

SPECIES sunt

1. GLAUCOMA OPACUM, in quo humor vitreus, ut in cataracta molli, impellucidus est. In morbo incipiente posset externe vapor spiritus salis ammoniaci tentari. Interne extractum pulsatillæ nigricantis, cicutæ, hyosciami albi, aconiti cum millepedibus, cum mercurio dulci, & infuso arnicæ exhiberi posset. Morbus adultus est incurabilis.
2. GLAUCOMA TERREUM, in quo humor vitreus in concrementum terreum, ut authores referunt, degenerat.

3. GLAU-

A) HEISTERI *Tractatio de cataracta, glaucomate & amaurosi*, Altorfii. 1720.

3. **GLAUCOMA PURULENTUM**, est humoris vitrei mutatio in humorem purulentum vel puri analogum. Est *incurabilis* & ni oculus extirpetur, in alterum transit.

SYNCHYSIS.

Est humoris vitrei solutio in tenuitatem aqueam.

CAUSA ut plurimum latet. A) Hic morbus est fere semper cum amaurosi B) quandoque simul cum cataracta complicatus.

NOSCITUR ex perfecta cæcitate, in qua pupillæ nigredo adeo est pallida, ut per illam tota interna retinæ superficies, & ejus vascula rubra videri possint.

CURATIO est impossibilis. Quæ enim medicamenta humori vitreo dissoluto naturalem restituant densitatem?

PROLAPSUS HUMORIS VITREI.

Est humoris vitrei prolapsus e vulnere corneæ vel scleroticæ.

EF-

A) Ab applicatione spiritus volatilis cornu cervi hanc dissolutionem inductam fuisse videtur. V. CL. RICHTER *von granen Staar*. S. 102.

B) *Cel. RICHTER Fascicul. observ. chir.* II. p. 67.

EFFECTUS, modicus prolapsus nil obest, & intra aliquot septimanas iterum restituitur, si vero magna hujus humoris pars effluat, tunc bulbus collabatur, pupilla se claudit, & immedicabilem cæcitatem infert.

SPECIES sunt

1. PROLAPSUS A PRESSIONE OCULI. Est symptoma in cataractæ extractione frequens, quando adjutor vel operator sub incisione corneæ bulbum digitis ruditer premit.
2. PROLAPSUS A SPASMO MUSCULORUM BULBI. Hicce spasmus quandoque statim a facta incisione corneæ aut sub extractione lentis oritur, quandoque vero altero vel aliquot post operationem dies primum contingit. De causis hujus spasmii. V. *Tetanus bulbi*. Nec situs ægroti supinus hunc prolapsum præcavet.

Curatio exigit ut illico opium cum oleo interne detur. *Externe* oculus deligetur per 9. dies, & prolapsus relinquatur in vulnere, nec reprimatur, nec abscindatur. Nam vulnus sensim consolidans partem prolapsam sua sponte separat. A)

MOR-

A) V. Cl. RICHTER von der Ausziehung des grauen Staars in capitulo de prolapsu humoris vitrei. p. 99.

MORBI RETINÆ seu VISUS.

PHOTOPHOBIA.

Est tanta lucis intolerantia, ut oculus vel modicam
ejus quantitatem ægre ferat.

Tales ægroti connivendo solent se a nimia luce tueri.

CAUSA PROXIMA est nimia retinæ sensibilitas.

SPECIES sunt

1. PHOTOPHOBIA INFLAMMATORIA, quæ ophthalmiæ præsertim internæ est symptoma, curatur ablata inflammatione.

2. PHOTOPHOBIA A MYDRIASI, pupilla enim dilatata nimiam radiorum copiam admittit, hinc lucis intolerantia. Curatio palliativa exigit obvelationem oculorum tela sericea viridi. Curatio radicalis exigit ablationem mydriaseos. V. Mydriasis.

3. PHOTOPHOBIA A DESUETUDINE LUCIS. Qui diu carceribus inclusi, ex illis educti lucem diu non ferre possunt etsi pupilla contrahatur. Quibus cataracta deprimitur aut extrahitur, his primus lucis introitus igneus ut fulgur, oculo non ferendus videtur. Utantur peplo viridi & sensim assuescant oculos luci.

4. PHO-

4. PHOTOPHOBIA NERVA, quæ ab aucta nervorum sensitivitate nascitur. Est symptoma hydrophobiæ & multorum morborum tum acutorum tum systematis nervei. *Curatur* roborantibus & nervinis.
5. PHOTOPHOBIA A NIMIA LUCE ut ab inspectione solis, qui oculo intolerabilis est.

AMAUROSIS.

Est cæcitas cum pupilla ut plurimum nigra, dilatata, & immobili. A)

Dantur vero etiam amauroses cum pupilla coarctata, mobili, pallida vel usque ad retinam pellucida. B)

Raro unus ut plurimum uterque oculus hoc morbo afficitur.

CAUSA PROXIMA est deficiens influxus liquidi nervei in nervum opticum & in retinam.

Rarissime nascitur hic morbus sine omni *prædispositione*.

DIAGNOSIS. Amaurosis ut plurimum sensim, rarius subito ingruit. Signa amaurosis incipientis sunt visus paulatim debilitatus, nebulosus, araneosus,

A) Dicitur etiam *gutta serena*. V. OEHMEN *Diss. de amaurosi*. & NOOTNAGELL *Diss. de amaurosi*. Erlangæ, 1776.

B) *Cel. RICHTER Fasc. II. observ. chirurg. p. 62.*

fus, reticulofus, coloratus, lucidus. Tandem imperfecta, ac ultimo perfecta supervenit cæcitas, licet pupilla appareat nigra.

SPECIES amaurosis, respectu causarum, sequentes constitui possunt.

I. AMAUROSIS A CONGESTIONE SANGUINEA, seu quæ a sanguinis copia in vasis, quæ cerebrum, nervum opticum, ac retinam perpe-
trant, congesta oritur.

Causa congestionis sunt *nixus* a ponderis gestatione, præsertim corpore valde antrosum curvato, *nifus* a partu. *Plethora* ab æstu aëris, vel insolatione capitis commota. *Suppressa menstrua* vel *lochia* vel *hæmorrhoidum fluxio*, aut consueta *venesectio* omissa, *abusus spirituosorum*. *Vomitus*, *tussis*, *risus*, *clamor*, *inflatu tubarum*, quo sanguis in capite retinetur, *abusus mercurialium* A) aut *martialium*. Demum *ophthalmia membrane choroidæ*, *apoplexia sanguinea*, *febris calida*, & *graviditas* huc referuntur.

Noscitur amaurosis sanguinea ex signis sanguinis ad encephalon & oculos congesti. *Homines juvenes* & *sanguineos* aggreditur.

Cu-

A) *Cel. THEDEN Unterricht für die Wundärzte bey Armeen. 1774. S. 199.*

Curatio amauroseos sanguineæ exigit repellentia & evacuantia. Hinc fiat

1. *Larga venæsectio* in pede & brachio aliquoties instituenda.
2. *Scarificatio.*
3. *Hirudinum applicatio* ad tempora & oculorum canthos.
4. *Sectio arteriæ temporalis.* Simul adhibeantur.
5. *Purgantia fortia & enemata acria*, sæpius repetenda.
6. *Semicupia vel balnea tepida.*
7. *Externe aqua frigidissima* ad oculum, & *fomentatio frigida* fronti & temporibus, omni horæ quadrante renovanda, applicetur.

His remediis incassum adhibitis signum est vasa sanguine turgida jam *atonia* laborare; hæc remediis externis & internis, speciatim in amaurosi laudatis curari debet.

REMEDIA INTERNA, quæ in amaurosi laudantur, sunt

1. *Cicutæ extractum.* A)
2. *Aconiti extractum.* B)

3.

A) *Cicutæ* usu plures homines visum recuperarunt. *Illustr. Bar. de SSÖRCK. Tr. de cicuta* p. 168. & 169.

B) *V. Lib. cit. Illustr. de STÖRCK* p. 120. & p. 268. Extra-

3. Infusum florum arnicæ. A)
4. Balsamus vitæ.
5. Sulphur auratum antimonii tertice præcipitationis. B)
6. Oleum animale DIPPELII.
7. Moschus. C)
8. Decoctum ligni quajaci. D)
9. Mercurius dulcis seu Calomel. E)
10. Belladonna. F)

M

II.

Extracto aconiti cum mercurio dulci simulque adhibito vesicatorio ad caput, puerum e retrogressa capitis scabie intra 14. dies sanavi.

A) *Cel. COLIN* passim in *ann. med. & observat.*

B) Balsami vitæ guttulas aliquot, saccharo exceptas, nec non sulphur auratum antimonii terticæ præcipitationis laudat *Fr. HOFFMANN. Syst. med. rar. T. IV. p. 4. §. 6. p. 119. & 120. §. 5.*

C) Oleum animale DIPPELII ac moschum laudat *Cel. WARNER on the humane eye. & Cl. LIEVTAUD Synopsis univers. praxeos med. 1765. Amst. P. I. L. 2. S. 2. p. 351.*

D) Tentari saltem debet ob eximios in paralyti tollenda effectus. V. *Illust. WINTRINGHAM Annotationes in MEADII monita & præcepta.*

E) Mercurio dulci felicissime guttam serenam curant. *ROWLEY A treatise on the diseases of eyes p. 150. & Abhandl. der Schwedischen Akademie. 30. B. 703. S.*

F) V. *Hannöverisches Magazin. 1774. St. 27.*

11. Decoctum saturatum corticis paruviani ac radicis Valerianæ cum sale volatili cornu cervi nuptum. A)

12. Vomitoria. B)

13. Radix hermodactyli. C)

14. Tinctura cantharidum. D)

Medicamenta martialia interne adhibita amauroticis nocent, cum congestionem sanguinis versus caput & oculos augeant.

REMEDIA EXTERNE adhibenda, sunt

1. Balnea frigida. E)

2. Capitis, capillis abrasis, frictio, cum pannis laneis, succini fumo imbutis, nec non cum spiritu vini camphorato, colli vertebrae simul infricando. F)

3. Oleum animale Dippelii oculo instillatum. G)

4. Bal-

A) NOOTNAGELL l. c. p. 14. & DRESKY *Diss. de Valeriana officinali Linnei*. Erlangæ. 1776.

B) *Cel. SCHMUCKER l. c. Th. I. p. 481.* & *Cel. THE- DEN Bemerkungen.* & *Cl. RICHTER l. c. p. 80.*

C) *Ill. a LINNE materia medica. p. 45e*

D) *Cel. BRISBANE Select. cas. in the practice of medicine.*

E) *WARNER l. c. p. 32.*

F) *GENDRON traité des maladies des yeux. T. II. p. 235.*

G) *Acta Acad. Elect. Moguntinae. T. I. p. 536.*

4. Balsamus vitæ HOFFMANNI fronti ac temporibus applicatus. A)

5. Sternutatoria. B)

6. Aquæ calidæ cum fabis coffeæ tostæ aut cum speciebus cephalicis infusæ vapor. C)

7. Halitus volatilis spiritus salis ammoniaci. D)

8. Fricção bulbi ocularis & regionis supraorbitalis.

9. Vis electrica. E)

10. Vis magnetica. F)

2. AMAUROSIS A CONGESTIONE SEROSA, quæ ab humore seroso vel pituitoso in cerebri cortice, ventriculis, in basi cranii aut circa nervos opticos effuso vel congesto originem habet. Hinc catarrhum male curatum, transpirationem suppressam, depositionem pituitosam,

M 2

tosam,

A) *Syst. M. Rat.* T. IV. p. 120.

B) *Cel.* RICHTER l. c. p. 57.

C) *Conf.* HEISTERI, HOFFMAN, LIEVTAUD libros citatos.

D) *Cel.* SCHMUCKER l. c. B. 2. S. 473.

E) *Medical. observations and inquiries.* Vol. V. 1776. & *Cel.* RICHTER *chirurg. Bibliothek.* 4. B. 1. St. 54.

F) *Cel.* N'OOTNAGEL in *Diss.* citata. p. 23. & *Cel.* WEBER *von der Wirkung des künstlichen Magnets in einem seltenen Augenfehler an die königl. Societät der Wissenschaften nach Göttingen gesendet.* 1767. Hannover.

tosam, apoplexiam serosam, hydrocephalum pro causa habet.

Aggreditur pituitosos, senes & infantes.

Curatio exigit diaphoretica ut decoctum lignorum, antimonium cum roob sambuci. Vinum antimonii HUXHAMI, purgantia, diuretica, vomitoria, vesicatoria, fonticulos, setacea. His nil proficientibus adhibeantur mox dicta *antamaurotica* interna & externa.

3. AMAUROSIS AB IMBECILLITATE RETINÆ. Retinæ imbecillitas seu *atonia* inducitur cerebri commotione, nimis studiis ac lucubrationibus, nimio coitu aut masturbatione, diuturno microscopiorum usu, subito magnoque splendore in oculum illapso, ac diuturno rei admodum splendidæ aut albæ ut nivis intuitu. Demum oritur a narcoticis aut vapore latrinarum oculis diu applicato.

Curatio exigit roborantia. *Externe* balneum oculi frigidum, & vinum ophthalmicum IANNI aut aqua liliorum cum spiritu lavendulæ conducit. *Interne* cortex peruv. cum valeriana detur.

4. AMAUROSIS EXHAUSTORUM. Sequitur omnem evacuationem, & debilitatem totius corporis, præsertim diarrhæam nimiam, vomitum cruentum, salivationem nimiam, venæsectionem nimis largam præcipue in gravidis.

Cura-

Curatio exigit cardiaca roborantia , diætam lacteam cum cortice peruviano & cascarillæ extracto.

5. AMAUROSIS AB ENCEPHALO. Sic hydrops cerebri , sanguis in cranio effusus , cerebri induratio , aut aliud vitium circa thalamos nervorum opticorum , amaurosim *incurabilem* facit.

6. AMAUROSIS A NERVI OPTICI MORBO PECULIARI. Serum circa thalamos nervorum , aut ipsos opticos nervos aut retiam congestum , mora temporis degenerat in cristas mucosas , terreas , hydatides , steatomata , hygromata. Quandoque nervi optici marcescunt. Omnes hæ causæ ante cadaveris sectionem ignorantur & amauroses *incurabiles* constituunt.

7. AMAUROSIS PERIODICA , quæ omni altero vel tertio die ingruit. Hujus causa ut plurimum in primis viis est , hinc ut febris intermittens purgantibus , salibus digestivis , cortice peruviano & arnica *curatur.* A)

8. AMAUROSIS FEBRISEQUA , est illa , quæ febres
tum

A) *Illustr. de STÖRCK* ann. med. prim. p. 76. *Cl. PEYE.* medical. observ. and. inquiris at Lond. V. I. p. 3. & *Cl. MEDICUS* *Geschichte Periodisch. Krankheiten* 1. B. p. 75. -- 82.

tum intermittentes tum acutas sequi solet.

Curatur fetaceo nuchæ inciso. A)

9. AMAUROSIS A VULNERE SUPERCILII. Sub curatione vulneris primum oritur. Videtur a crispatura nervi superciliaris oriri.

Curatio exigit frictionem loci læsi frequentiorum cum vel sine liquore anodyno minerali, aut spiritu formicarum. B)

10. AMAUROSIS A MORBO SINUS FRONTALIS. Noscitur dolore in sinu frontali hærente, aut alio sinus vitio.

Curatio exigit amotionem causæ a sinu frontali. C)

11. AMAUROSIS A CONSENSU OCULORUM. Quæ ex unius oculi vitio in altero oritur. Sic ab unius oculi amaurosi sensim etiam alter oculus occæcatur. Fonticulus id quandoque præcavet.

12. AMAUROSIS CONGENITA. Nascuntur quandoque infantes amaurotici, cum autem in his pupilla licet immobilis at non dilatata deprehendatur, hinc cæcitas ut plurimum ætate procedente primum animadvertitur.

Cura-

A) *Abhandlung. der k. Schwed. Akademie. Fünftes Band.*

B) *Cel. PLATNER progr. de vulneribus superciliis illatis & Illustr. MORGAGNI epistol. anat. 1764. Epist. 18. p. 356.*

C) *Cel. RICHTER l. c. 54.*

Curatur aqua ophthalmica ex vitriolo & sapone veneto cum spiritu vini, quo retinae torpor aufertur.

13. AMAUROSIS HÆREDITARIA. seu quæ plures ex eadem familia aggreditur. Hæc species fere semper est *incurabilis*.
14. AMAUROSIS VENEREA, quam depositio acrimoniae venereæ aut tophus orbitæ craniive, nervum opticum premendo, producit. *Curatio* exigit antivenerea cum antamauroticis combinata.
15. AMAUROSIS SCROPHULOSA, quæ in infantibus scrophulosis a depositione succi scrophulosi ad nervi optici decursum provenit. *Curatio* exigit antiscrophulosa & antamaurotica.
16. AMAUROSIS EXANTHEMATICA, quæ a morbis cutaneis suppressis oritur. A scabie capitis, achoribus, herpete, varis faciei, & miliaribus retropulsis, amaurosis observata fuit. Huc etiam ulcus subito exsiccatum pertinet. *Curatio* exigit expulsionem exanthematis retrogressi, quod vesicatoriis, setaceis, fonticulis, scarificatione, sudoriferis, diureticis, purgantibus, vomitoriis aut insitione vel infectione obtinetur. Dein antamaurotica adhibeantur. Amaurosis ab ulcere exsiccato exigit ut ulcus renovetur.

17. AMAUROSIS ABDOMINALIS, quam causa in abdomine latens producit, ut saburra acida, biliosa, pituitosa, verminosa, plumbata. Hæc species familiaris est feminis acido laborantibus, hypochondriacis, colica saturnina affectis, iracundia subito commotis, & infantibus verminosis.

Curatio exigit eliminationem saburræ. Hinc ex signis saburræ mobilis vel immobilis, sursum vel deorsum turgentis varia medella indicatur.

Saburra immobilis pituitosa tartaro tartarifato & radice ari vel exigua tartari emetici portione mobilis reddatur.

Saburra sursum turgens vomitorio

———— deorsum turgens purgante eliminari debet.

———— acida absorbentibus & alcalinis, biliosa cremore tartari & pulpa tamarindorum, verminosa anthelminthicis præsertim valeriana curatur, amaurosis saturnina emeticis & purgantibus excutitur.

18. AMAUROSIS SPASMODICA, ea est, quam spasmus vel dolor oculum idiopathice vel consensualiter afficiens, procreat. Hæc amaurosis oritur a magno terrore, a dolore vehementi capitis, renum, vel alius partis, a vulnere supercilii aut muscoli temporalis, de-

mum

mum a morbo convulsivo, ut epilepsia, tetano, passione hysterica.

Noscitur ex causis prægressis. Amaurosis hysterica ut plurimum temporaria solummodo est.

Curatio exigit opiata, nervina, roborantia, præsertim moschum & valerianam.

19. AMAUROSIS PARTIALIS, quando solummodo dimidia retina est amaurotia, facit visum dimidiatum. *Curatur* ut amaurosis integra.

20. AMAUROSIS COMPLICATA, est ea, quæ cataractæ, myosi, sinizesi, synchysi vel aliis morbis ocularibus jungitur. *Noscitur* impossibilitate lucem a tenebris distinguendi. Hi morbi sunt incurabiles, si amaurosis non antea curetur.

OXYOPIA.

Est visus consueta videndi facultate acrior.

Visi fuere homines qui de die stellas in cælo videre poterant.

CAUSA PROMIMA est præternaturalis retinæ sensitivitas.

SPECIES sunt

1. OXYOPIA INCARCERATORUM, qui diu in carceribus obscuris detinentur, scribere & legere in tenebris discunt.

2. OXYOPIA AB INCIPIENTE AMAUROSIS. Hæc spe-

Species quandoque amauroseos prodromus est. A)

Curatio exigit antamaurotica. V. *Amaurosis*.

3. **OXYOPIA PLURIUM OBJECTORUM.** Est visus vitium, quo ægrotus simul duo vel tria objecta diversa clarissime videt. Ratio phænomeni vel in abolitione poli visorii retinæ est, vel plura loca retinæ adeo sensilia ut polus visorius retinæ evadunt.

Hinc differt hæc oxyopiæ species a diplopia in hac enim æger unum objectum bis vel ter videt. V. *Diplopia*.

Curatio radicalis non patet, palliativa autem exigit tubum, qui objecta lateralia arcet, visio enim plurium objectorum visum reddit confusum.

AMBLYOPIA.

Est visus debilitas sine admodum visibili oculi vitio. A)
MYOPES & PRESBYTÆ in certa objecti distantia solummodo confuse vident: *Nyctalopes & hemeralopes* certo diei tempore tantum male vident, at *amblyopes* in quavis distantia & quavis diei tempore objecta debiliter discernunt.

CAU-

A) *Cel. NOOTNAGELL* l. c. p. 3.

B) Dicitur etiam *visus hebetudo*.

CAUSA PROXIMA amblyopiæ *idiopathicæ* est retinae minor sensitivitas, amblyopiæ autem *symptomaticæ* sedes est, vel in *cornea*, vel in *humore aqueo*, vel in *pupilla*, vel in *lente crystallina*, vel in *humore vitreo*.

Hinc sequentes SPECIES amblyopiæ constitui possunt.

- I. AMBLYOPIA A CORNEÆ NUBE, quo tota cornea vel solummodo pars quædam obscuratur. Puncta opaca plurimis radiis transitum denegant, hinc radii nimis pauci ad retinam perveniunt. *Curatio* exigit ablationem nubis.
V. *Maculæ corneæ & obscuratio corneæ*.
2. AMBLYOPIA A CORNEÆ HUMIDITATE, ut in epiphora contingit. Aqua corneæ adhærens radios confuse refringit. *Curatur* ablata humiditate. V. *Epiphora*.
3. AMBLYOPIA A CORNEÆ SICCITATE. Sicca enim cornea pulverulenta & turbida evadit. *Curatur* hæc species humectatione corneæ.
V. *Scheroma*.
4. AMBLYOPIA A TURBIDITATE HUMORIS AQUEI. Hic enim ut turbida cornea nimis paucos radios transmittit. *Curatur* restituta humoris aquei pelluciditate. V. *Turbiditas humoris aquei*.
5. AMBLYOPIA AB HUMORIS AQUEI IMMINUTA QUANTITATE. Sic enim cornea aliquantum contrahitur & pelluciditatem amittit.

Cura-

Curatur restituto humore aqueo. V. *Atrophia oculi & rhytidosis corneæ.*

6. AMBLYOPIA AB ABUNDANTIA HUMORIS AQUEI, ut in incipiente hydrophthalmia observatur. Sic enim focus radiorum jam ante retinam formatur. De curatione hujus vitii V. *Hydrophthalmiam.*
7. AMBLYOPIA A MYOSI PUPILLÆ, hæc enim nimis coarctata nimis paucos transmittit radios. De curatione v. *myosin.*
8. AMBLYOPIA AB INCIPIENTE CATARACTA, opacari incipiens lens vel ejus capsula non sufficientes radios transmittit. V. *Cataracta.*
9. AMBLYOPIA AB INCIPIENTE GLAUCOMATE. Idem hinc fit ac in cataracta. V. *Glaucoma.*
10. AMBLYOPIA AB INCIPIENTE AMAUROSIS, in hoc enim morbo retina insensilis fieri incipit. De curatione V. *amaurosin.*
11. AMBLYOPIA A TOPICA RETINÆ ATONIA. Causæ quæ hanc retinæ debilitatem generant, sunt, malum *hereditarium.* Solis, lunæ, ut astronomi solent, vel ignis longus *intuitus.* visus nimium *intensus* ut accidit, qui objecta minuta diu tractant, noctu multum scribunt, aut ad lumen perpetuo legunt, & *veneris abusus*, qui oculos & ventriculum præprimis debilitat.

Hæc

Hæc amblyopiæ species non raro transit in amaurosim.

Curatio exigit 1. ut causæ morbi evitentur. 2. ut lumen validum arceatur, ut oculus externis & internis medicamentis roboretur.

Retina roboratur

1. *Abstinentia a luce*, hinc illi qui diu carceribus obscuris includuntur, legere & scribere in tenebris discunt.

2. *Tubis nigris*, qui lucem superfluum arcent. A)

3. *perspicillis planis viridibus*, hæc lumen moderantur.

4. *Mora in cubili*, quod ab una solum fenestra lumen habet, & viridibus ornatum est parietibus. Color enim viridis oculum roborat.

5. *Flamma lampadis vel luminis umbraculo viridi* tegatur. Umbracula, quæ nimiam lucem reflectunt, ut *Segnerianum*, evitentur.

6. *Pro labore & lectione vitrum viride* magnum adhibeatur, sæpius æger a lectione abstineat & parietem viridem inspiciat. B)

7. *Ex-*

A) BOERHAAVE *tract. de morbis oculorum*. Goet. 1750. P. 175.

B) *Experientia docet colorem viridem oculo magis pro-*

7. *Externe applicetur vinum ophthalmicum JANINI A) vel aqua stillatitia salviæ, menthæ aut fœniculi uncias aliquot cum totidem drachmis spiritus anthos, vel spiritus vini camphorati, & aliquoties balneum frigidum oculi adhibeatur.*

8. *Interne detur cortex peruvianus cum radice valerianæ sylvestris.*

Curatio palliativa obtinetur usu perspicillorum utrinque convexorum, seu biconvexorum: horum enim ope radii collecti fortius retinam afficiunt.

12. **AMBYOPIA A DEBILITATE TOTIUS SYSTEMATIS NERVEI**, ut post magnas evacuationes & in reconvalescentibus a morbis acutis, observatur. *Curatio* exigit cardiaca nutrientia & roborantia.

13. **AMBLYOPIA SENILIS**. Multiplex est hujus amblyopiæ causa. Retina insensibilior, lens flavescens, cornea turbidior.

Pro curatione palliativa, aqua liliorum cum spiritu anthos commendatur. Curatio radicalis est impossibilis.

NY-

prodesse quam nigrum, color enim viridis sensim videtur tensionem retinæ minuere, niger autem color illam subito & penitus relaxat.

A) *Cel. JANIN l. 6. p. 395.*

NYCTALOPIA seu CÆCITAS DIURNA.

Est visus vitium, quo ægroti de die parum vel nihil, vesperi autem ac nocte sat bene vident. A)

CAUSA PROXIMA est varia

SPECIES sunt

1. NYCTALOPIA AB AMAUROSIS PERIODICA, si paroxysmus mane incipit & circa vespervas desinit. *Curatio* exigit vomitoria, purgantia, vesicatoria & ultimo corticem peruvianum cum valeriana.
2. NYCTALOPIA A NIMIA RETINÆ SENSITIVITATE, quæ lucem meridianum non fert. V. *Photophobia.* B)
3. NYCTALOPIA A MACULA OPACA IN MEDIETATE LENTIS CRYSTALLINÆ. Cum lux meridianus pupillam coarctat, adest cæcitas, cum autem circa vespervas aut in loco obscurato pupilla dilatetur, hinc radii per limbum ad-

(A *Illustr. HALLERI Flem. physiol. T. V. p. 490. & Cel. ROHDE Diss. de nyctalopia ac hemeralopia, visu simplici & duplici. Jenæ 1774.*

e) Non repugnat, quod hi homines ad lumen candelæ aut lunæ videant. Solis enim vis ad lumen candelæ est ut 11664. ad 1. & ad lumen lunæ in plenilunio ut 374000. ad 1.

adhuc pellucidum lentis crystallinæ transeunt. *Curatio* exigit depressionem vel extractionem lentis crystallinæ.

4. NYCTALOPIA A DESUETUDINE LUCIS Sic qui ex obscuris carceribus educuntur statim in luce meridiano nil vident, at sensim iterum luci assuescunt.
5. NYCTALOPIA A MYDRIASI IMMOBILI. Hic enim pupilla nimiam lucis quantitatem admittit, quam immobilis moderari nequit, hinc ægri a nimia luce nil vident. *Curatio* palliativa exigit perspicilla viridia. De curatione radicali v. *Mydriasis*.
6. NYCTALOPIA A NIMIA PUPILLÆ COARCTATIONE. Hæc non sufficientem radiorum copiam admittit, cum circa vespertas autem hæc coarctatio remittat, hinc eo tempore melius vident. Hæc coarctatio quandoque inflammatoria, quandoque spastica est. *Curatio* exigit vel antiphlogistica, vel antispasmodica. V. *Myosis*. Fomentum ex radice altheæ, aut floribus malvæ & hyosciami laudatur.
7. NYCTALOPIA ENDEMICA, integræ gentes nyctalopes sunt, ut leucæthiopes, Africani, Americani & Asiatici, toto enim die oculi eorum lacrumantur, noctu primum recte vident. A)

8.

A) *Illustr.* HALLER l. c. T. V. p. 490. & RÖHDE *Diss.*

8. NYCTALOPIA AB OCULI COMMOTIONE. Inde homo de nocte omnia objecta distincte videre potuit. A)

HEMERALOPIA seu CÆCITAS CREPUSCULARIS.

Est visus vitium, quo ægroti de die bene, ad lucem autem crepuscularem ut mane & ad vesperam, jam parum vel nil vident.

SPECIES sunt

1. HEMERALOPIA AB AMAUROSI INCIPIENTE, in quo æger lucem meridianam adhuc, crepuscularem autem vel lumen candelæ non amplius sentit. Imò omnis *amblyopia* si vehemens est hemeralopiam simul causat. *Curatur* ut amaurosis.
2. HEMERALOPIA AB AMAUROSI PERIODICA, cuius paroxysmus circa vespèras incipit & adulta jam die desinit. *Curatur* purgantibus & dein dato cortice peruv. cum valeriana.
3. HEMERALOPIA A TRANSPARATIONE SUPPRESSA

N

SA

A) *Miscellanea A. N. C. Dec. 1. Ann. 1.* Homo chordam fidium tensurus, rupta chorda sibi oculum vehementer contundebat, oculus inflammabatur, æger de nocte minimas lineas imaginum & litteras librorum distinguebat, clauso oculo ægroti autem nil videbat, nec diei, nec candelæ lucem de nocte ferre potuit, hinc morbus post aliquot dies evanuit.

SA OCULI. Forſan retina humore tranſpirabili inundatur magis circa veſperas, quia aer frigidior quam de die. *Curatio* exigit evacuationia ac præſertim diaphoretica antimonialia. A)

4. HEMERALOPIA ENDEMIKA. In China & Barbados, tum in Maldivienſibus, & Moluccis inſulis, in Moſambica, Braſilia, ac in Polonia frequens eſt malum.

MYOPIA.

Eſt difficultas objecta paullulum diſſita diſtincte videnti. B)

Myops nempe cenſetur qui ultra 20. pollices non diſtincte videt. Datur myopia 3 — 6 — 9 — pollicum.

CAUSA PROXIMA eſt adunatio radiorum in focum jam ante retinam.

SPECIES ſunt

I. MYOPIA A CONEÆ NIMIA CONVEXITATE.

Cauſa hujus convexitatis eſt vel a nativitate, vel a majori aquei humoris ſecretione; hinc uno die major quam altero myopia eſſe po-

A) RICHARD DE HAUTESIERCK *Recueil d'observations de medecine des hopitaux* I. 2. & Cel. WEIL *neue Auszüge aus Diſſertationen für Wundärzte*. 6. B. 50. S.

B) *Illustr. HALLERI Element. phyſiol.* T. V. p. 496. & *Hamburg Magazin* T. 23. p. 279.

potest, hinc incipiens hydrophthalmia origo myopiæ. *Curatio* ab ætate & evacuantibus speratur.

2. MYOPIA A NIMIA LONGITUDINE BULBI. Hæc longitudo vel *nativa* est vel *aquisita* ob humorum congestionem in oculos, inde artifices in minutis operibus occupati, ut sigillorum sculptores, & homines multum legentes, frequenter post adolescentiam iterum myopes fiunt. Hi *curantur* abstinencia ab artificio cominus laboriosis.

3. MYOPIA A NIMIA CONVEXITATE ANTERIORIS SUPERFICIEI IN LENTE CRYSTALLINA. Etiam hoc vitium a nativitate est.

Radii paralleli qui incidunt in corneam, eo obliquius incidunt, quo cornea vel lens, vel humor vitreus in anteriori superficie est convexior. Sed angulus refractionis est angulo incidentiæ æqualis, ergo angulus refractionis eo citius in focum formabitur, quo convexior est cornea, vel lens.

4. MYOPIA A DENSITATE MAJORI CORNEÆ ET OCULI HUMORUM. Experimenta optica docent, eo citius radios in focum cogi, quo corpus diaphanum est densius.

5. MYOPIA A MYDRIASI. Nam quo latior apertura diaphragmatis in optico instrumento est, eo proprior est focus.

6. MYOPIA INFANTILIS. Infantes ob corneam convexiorem sunt myopes, sed paulatim dum adolefcunt remotiora etiam vident.

Curatio myopiæ radicalis ab ætate ut in infantibus speratur.

Curatio myopiæ palliativa obtinetur inspiciendo per *tubos denigratos* absque vitris ullis, aut per *exiguam foramen carthæ* & per *perspicilla concava*.

PRESBYOPIA.

Est visus vitium, quo objecta proxima confuse, remota vero distinctius videntur. A)

Uti *myopia* infantibus sic *presbyopia* senibus commune est vitium.

Causa proxima est serior radiorum adunatio in focum, ut hic ultra retinam cadat.

SPECIES sunt

1. PRESBYOPIA A CORNEÆ PLANITIE. Quo planior est cornea eo minus & tardius refringit radios in focum. Hoc vitium oritur 1. a *penuria* humoris aquei & vitrei, quæ senio vel alio morbo inducitur. 2. a *cicatrice*, quæ cornea convexitatem minuit. 3. a *nativa conformatione* corneæ.

2. PRESBYOPIA A LENTE CRYSTALLINA NIMIS

PLA-

A) *Illustr. HALLERI Elem. physiol. T. V. p. 501.*

PLANA. Etiam hoc vitium a senio, mala conformatione, vel tabe lentis crystallinæ oritur.

3. PRESBYOPIA A NIMIA BULBI BREVITATE. Sic enim distantia inter corneam & retinam redditur brevior quam focus est.
4. PRESBYOPIA A MINORI DENSITATE CORNEÆ vel HUMORUM OCULI; quo enim hæ partes sunt rariores eo mius refringunt radios. Qui ex hac causa sunt presbyopes hi senili ætate curantur, senium enim majorem inducit densitatem corneæ, & ipsius lentis. Ex ejusmodi emendatione factum esse videtur, ut subinde presbyopes sponte convaluerit, & vitra convexa abjecerint, quibus juniores egebant.
5. PRESBYOPIA A CONSUETUDINE OBJECTA REMOTA CONTINUO INSPICIENDI. Inde artifices, qui in remotis objectis occupantur, id vitium sibi contrahere dicuntur; ratio phænomeni latet.
6. PRESBYOPIA SENILIS. Ex multiplici causa senes fiunt *presbyopes*, ob humorum in senio penuriam cornea atque lens crystallina fit planior & bulbus brevior. Cum autem in senio ex ipsa senili siccitate bulbus oculi brevior & cornea planior fiat, hinc qui antea myopes fuerunt, nunc in senio recte vident & vitris concavis non amplius indigent.

7. PRESBYOPIA A NIMIA OBJECTORUM PROXIMITATE, objectorum distitorum focus est brevior, propinguorum autem est longior.

8. PRESBYOPIA A PUPILLA COARCTATA, quo angustior est apertura diaphragmatis in tubo optico, eo remotior est focus.

Curatio radicalis est impossibilis, nisi ætate curetur. *Curatio autem palliativa per spicillis convexis*, obtinetur. Hæc enim radios ita refringunt, ac si ex puncto longinquo venirent.

9. PRESBYOPIA MERCURIALIS, quæ ab usu mercurialium præparatorum oritur, ægrôtus sentit dolorem pressorium in oculo, qui ab tactu augetur, bulbus oculi rigidus quasi est, & difficulter ad latus moveri potest. Objecta vicina æger penitus non videt, distita autem confuse.

Multi hunc morbum pro amaurosi imperfecta habent.

Curatio exigit fomenta ex foliis malvæ & vaporem aquæ, venæsectionem in pede, & pulpam cassiæ cum sero lactis. Quando dolor in oculo cessat, temporibus emplastrum de tacamahaka applicetur, & per aliquot septimanas mane & vesperi aliquoties scintillæ ele-

ctri-

stricæ ex oculo extrahantur. Visu penitus redeunte aqua frigida oculi roborentur. A)

HEMIOPSIA seu VISUS DIMIDIATUS.

Est oculi vitium quo ægrotus objecti partem mediam seu non integram videt.

SPECIES hujus mali sunt.

1. HEMIOPSIA A MACULA DIMIDIÆ CORNEÆ, vel DIMIDIÆ LENTIS. Radiorum enim pars media in loco opaco suffocatur. *Curatio* exigit ut corneæ opacitas auferatur, vel ut lens opaca extrahatur. V. *Maculas corneæ*.
2. HEMIOPSIA AB AMAUROSI DIMIDIÆ RETINÆ. Si nempe focus partim retinæ paralyticæ partim sanæ illabatur. *Curatio* exigit amotionem causæ, quæ amaurosim facit. V. *Amaurosis*.
3. HEMIOPSIA NERVEA, quæ in nervo optico sedem habere videtur. *Curatur* medicamentis nervinis, & purgantibus interpolatis. B)

N 4

ME-

A) MARAT. *on a singular. disease of the eyes.* Londæ 1776. & RICHTERS *chirurg. Bibliothek* 4. Band. 1. St.

B) Cel. ABRAH. VATER *in Diss. de duobus visus vitiis, altero duplicato, altero dimidiato.* 1713. *Wittembergæ.* tres casus hujus morbi memorat. Religiosus cum tenuissimo

MYODESOPSIA seu VISUS MUSCARUM.

Est oculi vitium quo ægrotus punctum nigrum, quod muscæ, aranæ vel flocis nigris simile censeat, ante oculum videt. A)

Hoc punctum nigrum volitare videtur, quando ægrotus oculum movet, & fixum manet, si oculus figitur. Homines, qui visum acriorem habent, & in luce serena constituuntur, præsertim his myodibus seu flocis nigris affici solent.

CAUSA PROXIMA est punctum opacum in quodam retinæ loco; seu ab humore opaco in vase quodam retinæ hærente, aut in retinæ ipsius superficie effuso vel a vase varicoso retinam premente.

SPE-

victu tempus quadragesimale celebraret, subito vehementer capitis dolore obrutus, brevi post oculorum acie hebetata, tandem visu a latere ita amisso, ut nomen, ex pluribus syllabis combinatum, non nisi capite & oculis, quamlibet syllabam seorsim sequentibus, legere potuerit. Pariter inter duos vel plures ambulantes, junctim sociatos, unum solum e directo sibi obvium vidit. Speculum inspiciens dimidium saltem oculi & pupillæ representari semper observavit. V. *Miscellaneæ* N. C. anni V. VI. obs. 107.

A) Derivatur a $\mu\upsilon\sigma\alpha$ & $\alpha\psi\iota\alpha$ visio.

SPECIES sunt

1. MYODESOPSIA A PUNCTO OPACO RETINÆ.

Quæ species amaurosis partialis est, ac non raro in amaurosim totalem transit. *Curatur* ut amaurosis.

2. MYODESOPSIA SANGUINEA, quæ a congestione sanguinis in vascula quædam retinæ oritur. Hæc species in phrenitide, in plethoricis, a solis æstu, a menstruis vel hæmorrhoidibus suppressis, & a capite diu antrorsum inclinato, observatur.

Curatio exigit venæsectionem, revellentia & externe repellentia, ut aquam frigidam oculo applicatam. *Myodes* phreniticorum larga narium hæmorrhagia optime solvuntur.

3. MYODESOPSIA AB ATONIA RETINÆ, quæ a lætione nimia, a lucubratione, telescopiorum, vel microscopiorum frequentiori usu, aut a vehementi foco radiorum in retinam illapso, oritur.

Curatio exigit remotionem causæ, applicationem fomenti ex aqua frigida, & interna roborantia ut corticem peruvian. cum valeriana. Supercilio infricetur liquor anod. m.

4. MYODESOPSIA AB OCULI CONTUSIONE, qua forsân guttula alicujus humoris in retina effunditur. *Curatur* venæsectione & fomentis discutientibus. A)

VI-

A) Sunt authores qui putant, myodes in oculo ex-
cita-

VISUS RETICULARIS.

Est oculi vitium, quo ægrotus umbras ramosas reticulo tenui, aut telæ aranearum similes, videt.

CAUSA PROXIMA est turgescencia vasculorum retinam perreptantium, & illam prementium.

SPECIES sunt

I. VISUS RETICULARIS A CONGESTIONE SANGUINIS IN RETINAM. Sic cohibita inspiratione, aut capite diu antrosum inclinato, prohibitu possumus nobis procurare visum reticularem. Hæc species fugax est & evanescit remota causa.

2. VI-

citari a puncto opaco crystallinæ lentis, vel a macula in cornea, vel a corpusculo in humore aqueo volitante; at optices regulas, qui attentius considerat, facile comperiet, imagines rerum, in oculo ante retinam sitarum, prorsus extra oculum projici, nunquam in oculo depingi. Corporis enim radiantis & a crystallino humore, tres semidiametros hujus lentis cum semisse distantis, nulla pingitur in retina imago, cum igitur cornea in nullo oculo distet a lente crystallina tribus ejusdem semidiametris cum semisse, hinc nulla supra corneam cicatrix, aut corpus in humore aqueo volitans, neque macula in lente crystallina percipitur a retina. Hæ causæ visum debiliorem seu amblyopiam, non autem myodesopiam causare valent.

2. **VISUS RETICULARIS PERMANENS**, qui constanter adest. In hac specie videntur vasa retinae ob retinae atoniam constanter turgere.

Curatio exigit fomenta roborantia vel aquam frigidam externe oculo applicatam : *interne* cortex peruv. cum valeriana detur.

VISUS NEBULOSUS.

Est oculi vitium, quo ægrotus per nebulam vel linteum vel tenebras quasi, objecta videre opinatur.

CAUSA PROXIMA est vel denegatus transitus sufficientis quantitatis radiorum, vel insufficientis sensibilitas retinae.

SPECIES sunt

1. **VISUS NEBULOSUS AB INCIPIENTE CATARACTA**, quæ jam paucissimos radios ad retinam transmittit. Exigit *curationem* cataractæ.

2. **VISUS NEBULOSUS AB INCIPIENTE AMAUROSI**, quando retina jam fere insensilis, vix radiis lucis amplius afficitur. *Curatio* exigit curam amauroseos.

3. **VISUS NEBULOSUS A LEUCOMATE CORNEÆ**; per loca opaca non requisita radiorum copia, quæ visui claro sufficeret, transit. De *curatione* v. *maculas & obscurationem* corneæ.

4. **VISUS NEBULOSUS A TURBIDO HUMORE AQUEO**. Sic pauci radii hunc liquorem transire
pos-

possunt. *Curatio* exigit ut humor hicce clarus reddatur vel emittatur. V. *Turbiditas*

5. VISUS NEBULOSUS AB INCIPIENTE GLAUCOMATE. Idem contingit si humor vitreus opacus fieri incipit. *Curatio* est raro possibilis. V. *Glaucoma*.

6. VISUS NEBULOSUS AB INCIPIENTE ANIMI DELIQUIO. Quibus animi deliquium imminet his visus non solum nebulosus, sed tandem *tenebricus* evadit, ob cessantem liquidi nervi motum in retina. *Curatur* evanido animi deliquio.

7. VISUS NEBULOSUS AB ATONIA RETINÆ, quæ insensibilis aliquantum evadit, de causis & curatione hujus speciei, V. *Amblyopia* a debilitate retinæ.

8. VISUS TENEBRICOSUS AB INGESTIS VENENIS, quæ per consensum e ventriculo in retinam agunt. *Curatio* exigit emetica.

METAMORPHOPSIA seu VISUS DEFIGURATUS.

Est vitium oculi, quo ægrotus figuras objectorum mutatas videt. A)

SPE-

A) *Metamorphosis* est figuræ mutatio, *figura* est limes extensi. Hinc species hujus morbi a figuræ magnitudine & circumscriptione mutata constituo.

SPECIES sunt

- I. METAMORPHOPSIA AUCTA, quando ægroto objecta majora, quam revera sunt, apparent. Id a myopia, a saburra primarum viarum, a morbo nervorum originem habere potest.
2. METAMORPHOPSIA DIMINUTA, quando objecta minora quam revera sunt, videntur. Etiam hæc species a saburra primarum viarum oriri visa est. A) *Curabatur vomitorio & purgante.*
3. METAMORPHOPSIA NUTANS. Vertiginosis, ebriis, & morbo nerveo affectis objecta titubare videntur. Quandoque saburra primarum viarum aut transpiratio suppressa origo mali est. Hinc *curatio juxta causas instituat.*
4. METAMORPHOPSIA TORTUOSA seu FLEXUOSA, quandoque omnes res apparent flexuosæ seu tortuosæ. Causa hujus mali vel in nervis vel in primis viis est. Hinc pro curatione vel evacuantia vel antispasmodica adhibe. B)

5.

A) LENTIN *Observat fascicul. II.*

B) *Illustr. Medico Narbonensi octogenario per aliquot dies omnia objecta inflexa seu flexuosa vel in alterutrum latus nutantia apparebant, ita ut homines obvii viderentur ipsi trunco, cruribusque tortuosi, simulque in alterutrum latus declinantes & ad lapsum proni, quos*

5. METAMORPHOPSIA INVERSA , quando ægroto omnia objecta ; inversa apparent. A)
6. METAMORPHOPSIA IMAGINARIA , est rei non præsentis visio , ut in delirantibus , maniacis , & visionariis quandoque observatur. *Curatio* exigit ablationem morbi , a quo visio imaginaria oritur. B)
7. METAMORPHOPSIA AB IMPRESSIONE REMANENTE. Sic qui attente præsertim in magna luce objectum intuetur , diu adhuc objectum sibi præfens videt.

CHRU-

quos ideo prima vice monebat , aut sustentare conabatur ; evanuit hic affectus , remansit vero visus solito obscurior. V. *Illustr. SAUVAGES Nosol. method. T. II. p. 190.*

A) Exemplum , ubi omnia morbose inversa apparuerant, habet *Illustr. SENNERTUS Prax. med. L. I. c. 3. S. II. Archiater Dresdensis* cum in bibliotheca scalam ascendendo , oculos nimis sursum converteret , subito animadvertit , omnia se se plane inversa videre. Duravit hæc miranda oculorum affectio per anni quadrantem , donec eodem casu , quo venerat , rursus evanesceret , cum iterum nimirum casu aliquando oculos valde attolleret.

B) *Cel. DELII Diss. phantasmata ante oculos volitantia.* Observavit VALSALVA hominem , qui continuo præ oculis palatia pulchre decorata & colorata sibi adversari videbat.

CHRUPSIA seu VISUS COLO- RATUS.

Est oculi vitium, quo ægrotus objecta alieno colore tincta, vel colores varios iridi vel pavonis caudæ similes videt. A)

CAUSA PROXIMA est color alienus in retina, vel pressio retinæ, quæ irritationi similis est, quam focus coloris in retina excitat.

SPECIES sunt

1. CHRUPSIA ICTERICORUM, quibusdam ictericis omnia objecta apparent flava. B) Curatio exigit sanationem icteri.
2. CHRUPSIA A SANGUINE EFFUSO. Sic cruor in oculi cameris & circa retinam effusus objecta rubro colore tingit. Curatio exigit venæsectionem purgantia & fomentum discutiens.
3. CHRUPSIA A FRICTIONE VEHEMENTI OCULI, PRÆSERTIM IN TENEBRIS. Notum est inde pavonios excitari colores, qui sensum evanescent.

4.

A) χρυψία derivatur a χρυα & οψία visio.

B) Dico ictericis quibusdam, non enim omnes objecta vident flava. *Celeb.* DURAZZINI oculos icterici, cui obje-

4. CHRUPSIA FEBRILIS. Ægroti qui febre pestilentiali decumbebant irides videbant. A)
5. CHRUPSIA AB INSPECTIONE SOLIS. Imago prima est lucidissima, sed hæc inde in rubram, flavam, cæruleam & nigram degenerat ac evanescit.
6. CHRUPSIA AB IMPRESSIONE PERMANENTE. Sic qui diu pannum ruberrimum intuetur, & oculum subito avertit, diu adhuc rubedinem percipit.
7. CHRUPSIA NERVEA. Ex terrore quandoque omnia viridescunt, vel cærulescunt. Quandoque delirium, quandoque saburra ventriculi causa hujus mali est. Curatio exigit amotionem harum causarum.
8. CHRUPSIA A MISCELLA RADIORUM COLORATORUM EXTRA OCULUM. Si quis perspicillum, cujus unum vitrum cæruleum, alterum rubrum est, naso apponit, & lumen aspicit, tunc

objecta videbantur flava, dissecut, huic retina, omnes oculi membranæ, atque lens crystallina humore flavo erant tinctu. In aliis icterici cadavere, cui objecta non flava apparebant, præter capsulam lentis nil flavescibat in oculo. V. TORGIONI *raccolta di opusculi medico-practici*. T. I.

A) *Cel. BOYLE de coloribus* p. 18. & *Illustr. HALLE-RI Element. physiolog.* T. V. p. 528.

tunc videt flammam violaceam. A) Sic ab incenso in tenebris sulphure omnes adstantes viride pallefcunt.

PHOTOPSIA seu VISUS LUCIDUS.

Est oculi vitium, quo ægrotus radios, vel lineolas igneas, vel scintillas, aut coruscationes videt. B)

CAUSA PROXIMA harum visionum lucidarum esse videtur pressio retinæ, adeo valida, ut similis sit pressioni, quam focus lucis naturalis in retina excitat, id docent causæ lucem imaginariam excitantes.

SPECIES sunt

1. **PHOTOPSIA A PERCUSSIONE OCULI.** Id vulgatissimo experimento notum est, dicunt percussi ignem ex oculo exsilire.
2. **PHOTOPSIA AB AFFECTIONE NERVEA.** Fulgures ante tetanum, ante epilepsiam, aut alios morbos spasmodicos, huc refero. *Curatio* exigit ablationem morbi spasmodici.
3. **PHOTOPSIA A CONGESTIONE SANGUINIS IN RETINAM vel NERVUM OPTICUM.** Hinc a tussi, vomitu, sternutatione, vertigine, an-

O

te

A) JANIN *Leobachtungen über das Auge.* S. 88.

B) HIPPOCRATI dicitur *marmaroge.*

te amaurosim & apoplexiam observata fuit ; hinc a menstruis vel hæmorrhoidibus suppressis oritur. *Curatio* exigit venæsectionem, purgantia, revellentia. *Externe* aquam frigidam.

4. PHOTOPSIA A LABORE IN CORPORIBUS MINUTIS. Id de futricibus phrygiis atque de lubricatione nimia affirmatur. Et hæc species a sanguinis congestione oriri videtur. Labor enim talis oculum irritat, & irritatio attrahit. *Curatio* hinc eadem ut in specie priori.
3. PHOTOPSIA AB EVIGILATIONE NOCTURNA. Quibusdam has scintillas imaginarias adeo fuisse vividas referunt scriptores, ut etiam noctu aliquot secunda durarent, & ad videnda objecta sufficerent. A)
6. PHOTOPSIA A LACRIMATIONE. Quorum oculi lacrumis madent, hi lucidos vident radios, quia radii lucis in lacrumis prius flectuntur antequam corneam transeunt. Hæc species absterfis lacrumis evanescit.

STRABISMUS.

Est oculi vitium, quo ægrotus objecta, oculum
unum

A). Si hæc pars historię vera est, dicit *Illustr. HAL-
LERUS Elem. physiol. T.V. p. 527.*

unum vel utrumque ab axi visus distorquendo, intuetur. A)

Hæc oculi distortio vel *sursum* vel *deorsum* vel *extrorsum* vel *introrsum*, in uno vel utroque oculo observatur, vel distortio oculorum est *inæqualis*, adeo ut oculorum unus terram, alter cœlum aspiciat.

EFFECTUS strabismi sunt non solum deformitas oculorum sed etiam visus debilior in dijudicandis corporibus distitis & diplopia, præsertim morbo incipiente.

SPECIES strabismi sunt

I. STRABISMUS NEUNATORUM. Omnes infantes neunati oculos distorquent, ast successu temporis observant, objecta distinctius videri ambobus oculis, ad ea directis, quæ directio illis sensim naturalis evadit. B)

2. STRABISMUS A PRAVA CONSUECUDINE INFANTUM DUO OBJECTA SIMUL INTUENDI. Sic infans in cunis inter duo objecta, quæ valde amat, locatus, si ex uno latere speculum v. g. vel fenestram & ex altero latere nutricem perpetuo aspicit, facile strabismo afficitur.

Curatio exigit ut oculus sanus per aliquot menses

O 2

fes

A) Cel. BUFFON *sur la cause du strabisme ou des yeux louches.* in *Mem. de l' Acad. des sciences.* 1743.

B) Cel. PETIT *Diss. sur la vue des enfans.* in *Mem. de l' Acad. de Paris.* 1727.

les linteo deligetur, si unus solummodo oculus strabismo est affectus. Si vero uterque oculus strabismo laborat, tunc per aliquot dies solus dexter & per aliquot solus sinister oculus deligari debet. Sic oculus nudus simplicissimo hoc remedio sensim intuitui recto objectorum assuescit.

3. STRABISMUS EX DISTORSIONE UNIUS MUSCULI BULBI. Infantes, qui in naso verrucam, vel aliud vitium habent, vi oculum perpetuo distorquent, ut hoc vitium aspicere possint, unde sensim strabones evadunt.

Curatio exigit roborantia externa ut fomentum ex viro & spiritus camphorati aliquot guttulis.

4. STRABISMUS AB AMBLYOPIA vel MYOPIA UNIUS OCULI. Sic si sinister oculus non videt ultra semipedem & dexter ultra pedem, tunc objecta unico dextro oculo aspicere assuescimus & debilem oculum negligimus, Idem observatur in hominibus, qui unius oculi cæcitate laborant; Cæcus enim oculus a sano divergit. In ambobus oculis cæci in utroque oculo strabones sunt.

5. STRABISMUS A SPASMO UNIUS MUSCULI BULBI. Tunc bulbus versus musculum spasmum affectum trahitur, & immobilis manet. *Causa* hujus spasmus esse potest a saburra primarum

marum viarum, a malo hysterico vel hypochondriaco, a terrore, ab oculi punctura.

Curatio hinc exigit ablationem causæ.

6. **STRABISMUS RHEUMATICUS**, qui a rheumatismo musculi unius bulbi oritur; noscitur dolore rheumatico sub bulbi motu. *Curatur* purgantibus & antirheumaticis.

7. **STRABISMUS A PARALYSI UNIUS MUSCULI BULBI**. Sic musculus antagonista fortior factus se ex opposito latere contrahit. Si vero omnes bulbi musculi paralyssi afficiuntur, tunc bulbus immobilis manet & cum motu oculi sani non correspondet.

Causæ hujus paralyssis sunt capitis vel oculi contusio, incipiens apoplexia, prægressa epilepsia, quæ quandoque paralyssim relinquit, vulnus nervi ocularis.

Curatio exigit antiparalitica, ut arnicam, electricum ignem, nervina externe & interne applicata.

8. **STRABISMUS A BULBI UNIUS IMMOBILITATE**.

Sic enim bulbus immobilis motui bulbi mobilis respondere nequit. *Causæ*, quæ bulbum reddunt immobilem, sunt bulbi concretio cum orbita ob pinguedinem orbitalem supuratione consumptam, vel tumor osseus, aut cysticus, qui bulbum ad latus premit. Longa musculorum quies, quæ contractili-

tatem musculorum causat, ut si oculus longo tempore firmiter deligatur.

Curatio exigit amotionem causæ, si hæc amoveri nequit strabismus est incurabilis.

9. STRABISMUS ENDEMIUS. Omnes fere incolæ Asiæ æquinoctialis strabones & nyctalopes sunt, hi interdiu album oculi tantum ostendunt, pupillam autem sub palpebris recondunt, ne a radiis solis, quos arenosum solum reflectit, lædantur.

10. STRABISMUS SYMPTOMATICUS, ut qui symptoma est hydrocephali interni, epilepsiæ, tetani, & morientium. Omnes hi strabismi sunt lethales.

LUSCITAS seu VISUS OBLIQUUS.

Est oculi vitium quo ægrotus objecta non directe sed oblique solummodo videre potest.

Differt luscus a strabone, luscus enim oculum non distorquet.

SPECIES luscitatis sunt

I. LUSCITAS A LEUCOMATE IN MEDIETATE CORNEÆ. Cum ægrotus radios objecti, qui ad medietatem cornæ pergunt, videre non possit, hinc cogitur ut objectum oblique aspiciat.

Curatio exigit curationem leucomatis. V. *Maculas cornæ.*

2. Lu-

2. LUSCITAS A LENTIS CRYSTALLINÆ SITU OBLIQUO. In hoc casu radii a lente crystallina oblique franguntur, hinc non in medietatem retinæ, sed ad latus incidunt, ideo ægrotus luscitare cogitur.

Causæ, quæ lentis situm mutant, sunt mala conformatio, vulnus capsulæ crystallinæ, vel processuum ciliarium, commotio capitis vel oculi.

Signum diagnosticum hujus vitii est, quod pupula seu imago insipientis in oculum, non in medietate sed lateraliter seu oblique appareat in oculo ægroti.

Curatio est impossibilis, incertum enim est an lente extracta visus non maneat incommodus.

3. LUSCITAS A LATERALI PUPILLÆ SITU. Tunc faciem & oculum vertimus adeo oblique ut radii per obliquam vel lateralem pupillam incidere possint. *Curatio* est impossibilis.

4. LUSCITAS AB INSENSILITATE PUNCTI VISORII IN RETINA. Quando retinæ medietas non bene sentit, tunc recte conspecta objecta obscure vel penitus non videntur, oblique vero posita objecta distincte cernuntur.

Curatio vel est impossibilis, vel exigit curam amauroseos partialis.

5. Lu-

5. LUSCITAS AB OBLIQUITATE CORNEÆ. Hæc enim focum oblique ad lentem dirigit. Sed an non lens focum iterum in rectitudinem reducit? Hinc hæc causa luscitatis dubia est. A)

DIPLOPIA seu VISUS DUPLICATUS.

Est oculi vitium, quo ægrotus idem objectum bis aut pluries videt. B)

CAUSA PROXIMA est *dislocatio axium visus vel geminata aut multiplicata imago* in retina unius oculi.

SPECIES hujus morbi sunt

I. DIPLOPIA A STRABISMO. Si imago unius objecti in eundem utriusque retinae locum incidit, tunc hoc objectum semel videmus, quia in oculo utroque eandem ideam excitat, si vero ob strabismum unus oculus ab axi visus distorquetur, tunc objecti imago in oculo sano in medietatem retinae, in oculo distorto autem ad latus medietatis retinae incidit, hinc ab inæquali sensatione duæ
ideæ

A) Vidit *Celeb. Professor RICHTER* corneam in quodam loco tuberosam & ægrotus tamen non luscitabat. *V. von der Ausziehung der grauen Staars. S. 180.*

B) *Cel. KLINCKE Diff. de diplopia. Gött. 1774.*

ideæ imaginis excitantur, unde objectum bis videmus.

Cum autem strabones ut plurimum oculum unum altero debiliorem habent, hinc solo oculo sano videre solent, distortum seu debilem negligunt, ideo sensatio imaginis distinctioris in oculo sano imaginem debiliorem in oculo debili adeo obscurat, ut strabones sensim diplopia non amplius afficiantur.

Curatio hujus diplopiæ exigit curationem strabismi. V. *Strabismus*.

2. **DIPLOPIA A PRESSIONE OCULI.** Notissimum est experimentum, quod geminum videamus objectum, si digito oculum e latere premimus. Idem observatur si oculus exostosi vel alio tumore intraorbitali ad latus premitur. Ratio est quod pressus oculus in alio loco, quam sanus objecti imaginem percipiat.

Curatio exigit ablationem tumoris prementis. V. *Exophthalmia*.

3. **DIPLOPIA AB ANCHYLOBLEPHARO.** Si chartam luforiam acicula bis perforemus, ita ut foraminula non magis distent a se quam pupillæ diametro, atque si charta oculo uni admota, altero clauso flammam candellæ in certa distantia intueamur, illico flamma gemina, imo si tria sunt foraminula, triplicata apparebit. Si itaque palpebris conniventibus

tibus ciliorum interstitia, totidem foramina, luci pervia, relinquunt, nil mirum est, si tales ægroti objectum ter, quater vel pluries repetitum videant.

Curatio exigit divisionem palpebrarum. V. *Anchyloblepharon*.

3. **DIPLOPIA A LACRUMIS.** Si cilia lacrumis madent, in illis efformantur totidem lentes aqueæ, hinc per totidem lentes objecta multiplicantur.

Curatio exigit absterfionem lacrumarum.

4. **DIPLOPIA ALENTE CRYSTALLINA POLIEDRICA.**

Sic duo formantur foci, qui duplicem in retina imaginem faciunt, ut in vitro polygono videre solemus.

Curatio exigit ut lens crystallina extrahatur. An cornea polyedrica diplopiam pariat, dubium est. Hoc corneæ vitium est incurabile.

5. **DIPLOPIA A PUPILLA DUPLICI IN UNO OCULO.** Sic enim duplex per pupillas transit focus ad retinam. Est malum incurabile. A)

6. Di-

A) Cl. REGHELLINI *lettera chirurgica sopra l' offesa della vista in una donna, consistente nel raddoppiamento degli oggetti, sequita dopo la depressione della cataratta.* VENEZ. 1749. Dantur tamen casus, in quibus a pluribus pupillis diplopia non observabatur. V. Cl. JANIN, & Cel. KLINCKE opus citatum.

6. **DIPLOPIA A PUPILLÆ SISU PRÆTERNATURA-
LI.** In hoc casu radiorum imago in diversis
utriusque retinæ locis pingitur, unde diplo-
pia. Est etiam malum incurabile.
7. **DIPLOPIA ALENTE E SITU MOTA.** Etiam in
hoc casu alius est focus in oculo ægroto. *Curatio*
exigit extractionem lentis, hæc enim
luxata alioquin brevi in cataractam abit.
8. **DIPLOPIA A CATARACTA PARTIALI.** Ubi lens
in uno solum loco opacatur. Videtur focus
in lente ab opacitate dividi. *Curatio* exigit
extractionem lentis.
9. **DIPLOPIA MYOPUM.** Ratio haud in promptu est,
nisi assumamus myopiæ simul junctam esse
quandoque lentem polyedricam.
10. **DIPLOPIA NERVEA,** quæ a peculiari affectio-
ne nervi optici, idiopathicè, vel consensua-
liter affecti, oritur. Ut a terrore, saburra
ventriculi, assumpto veneno, ebrietate, con-
tusione capitis, superciliarum vel oculi, ab
apoplexia vel morte instante, a malo hyste-
rico vel hypochondriaco.
- Curatio* exigit ut causæ amoveantur. *Externe*
liquor anodynus mineralis vel alia nervina
nervo frontali e supercilio exeunti, infricari
possunt.

INDEX.

A.			
	PAG.		
Achlys.	95	Chalazium. 26	
Ægylops.	55	Chemosis. 72	
Ægis.	95	Cirsophthalmia. 35	
Albugo.	95	Clavus iridis. 126	
Aliena oculis illapfa.	89	Coiloma. 102	
Amblyopia.	186	Coloboma. 44	
Amaurosis.	174	Crithe. 25	
Anchyloblepharum.	17	Crupfia. 207	
Anchylops.	54		
Argema.	102	D.	
Argyrias.	141	Defectus oculi. 117	
Atheroma palpebrarum.	22	Diplopia. 216	
Antoniatonblepharon.	30	Distichiasis. 17	
Atrophia oculi.	108		
B.		E.	
Blepharophthalmia.	20	Eopiesmus. 110	
Blepharoptosis.	30	Echymoma palpebrarum 21	
Bothrion.	102	Ectropium. 36	
Buphthalmia.	130	Echymosis conjunctivæ 86	
C.		Effluvium humoris aquei 138	
Carbunculus oculi.	88	———— vitrei 171	
———— palpebrarum 25		Emphysema palpebr. 21	
Carcinoma bulbi.	112	Empyesis. 132	
———— palpebrarum 24		Encanthis. 67	
Carunculæ conjunctivæ.	88	Encauma. 102	
cornæ — 107		Entropium. 39	
Cataracta.	139	Epanastema. 88	
Ceratocele.	100	Epicauma. 102	
		Epiphora. 48	
		Exophthalmia. 109	

F.

Ficosa palpebra.....	30
Fistula corneæ.....	103
—— lacrumalis.....	56
—— palpebrarum....	43

G.

Gerontoxon.....	96
Glaucoma.....	170
Gramia.....	69
Grando.....	26
Gutta serena.....	174

H.

Hebetudo visus.....	86
Helcoma.....	101
Helcydrion.....	102
Hernia corneæ.....	202
Hemeralopia.....	193
Hemiopsia.....	199
Hilon.....	126
Hippus.....	129
Hordeolum.....	15
Hydatis palpebrarum....	27
—— corneæ.....	107
Hydrops sacci lacruma- lis.....	52
Hypogala.....	136
Hypoæma.....	136
Hypochoyma.....	139
Hypochoyfis.....	139

I.

Immobilitas pupillæ....	129
-------------------------	-----

L.

Lacrumatio sanguinea..	69
------------------------	----

Lagophthalmus.....	33
Lapis palpebralis.....	27
Lemia.....	69
Lemofitas.....	69
Leucoma.....	95
Lithiasis palpebræ.....	27
Lippitudo.....	51
Luceitas.....	214

M.

Maculæ corneæ.....	94
Madarosis.....	13
Melon.....	156
Metamorphopsia.....	204
Milium palpebrarum....	28
Milphosis.....	13
Morum palpebrarum..	28
Morum palpebræ inter- na.....	29
Mydriasis.....	118
Myocephalum.....	126
Myodesopsia.....	200
Myopia.....	194
Myosis.....	119

N.

Nebula.....	203
Nephegium.....	94
Nictitatio.....	44
Nictalopia.....	191
Nystagmus.....	115

O.

Oculus artificialis....	134
—— leporinus.....	33
—— supernumerarius	117
Obscuratio corneæ....	90

Oedema

Oedema palpebrarum. . .	20
Onyx.	100
Ophthalmia.	70
Ophthalmodinia.	83
Ophthalmoptosis.	110
Oule.	96
Oxyopia.	185

Ptoſis palpebræ ſuperio-	
ris.	30
— bulbi.	110
Puſtula.	106
Pupillæ deformitas. . . .	127
Pupilla præternaturalis. .	128
— marginalis.	128

P.

Pannus.	97
Papulæ.	87
Paralampſis.	95
Peribroſis.	668
Phlyctena.	87 — 107
Phthyriaſis ſuperciliorum	14
Phthiſis oculi.	108
— pupillæ.	119
Photophobia.	173
Photopſia.	209
Phlegmone oculi.	73
Pinguecula.	88
Pladarotes.	29
Preſbyopia.	196
Proptofis.	110
Prolapſus oculi.	110
— iridis.	127
— lentis cryſtalli-	
næ.	169
— humoris vitrei	171
— palpebræ ſupe-	
rioris.	30
Pruritus palpebrarum. . . .	46
Pſorophthalmia.	40
Pſydracia.	107
Pterygium.	96
Ptilofis.	13
Ptoſis iridis.	127

R.

Rebelliones.	107
Rhexis oculi.	105
Rhyas.	68
Rhytidofis.	105
Rubor marginum palpeb-	
ralium.	41
Rutidofis corneæ.	105

S.

Sarcoma palpebrarum. . . .	23
Scheroma.	47
Scirrhus palpebrarum. . . .	23
Sclerophthalmia.	75
Spasmus palpebrarum. . . .	45
Staphyloma corneæ.	98
— iridis.	126
Strabiſmus.	210
Sycofis.	30
Symblepharum.	19
Synchyſis.	171
Synechia.	123
Synizeſis.	121
Suffuſio.	139

T.

Taraxis.	72
Tetanus oculi.	115
Trachoma.	29

Tri-

Trichiasis.....	15	Verrucæ palpebrarum..	28
Trichosis.....	15	Visus reticularis.....	202
Turbiditas humoris a.		—— nebulosus.....	203
quei.....	137	Vulnera bulbi.....	116
Tylosis.....	42	—— corneæ.....	104
U.		—— iridis.....	127
Ulcus conjunctivæ.....	89	—— palpebrarum..	43
—— corneæ.....	101	—— superciliarum..	15
Ungula.....	97	—— scerotitæ....	116
Unguis.....	101	X.	
V.		Xerophthalmia.....	78
Varicositas conjunctivæ..	85		

